



CERŠAK, SLADKI VRH, ŠENTILJ, VELKA
DECEMBER 2020 | ŠT. 2-3

GLAS-ilo

Občine Šentilj



KAZALO

	ŽUPANOVA BESEDA	3
	BESEDA UREDNICE	4
	OBČINSKA UPRAVA POROČA	5
	BESEDA STROKOVNJAKA	20
	DRUŠTVA, ZAVODI, ORGANIZACIJE	24
	INTERVJU	32
	KULTURA	36
	PRIZNANJA IN DOSEŽKI	45
	IZ ŠOLSKIH KLOPI	47
	ZANIMIVO, KORISTNO, POUČNO	58
	PO OBČINI – MED LJUDMI	61
	ŠPORT	68
	OZAVEŠČANJE	70
	ZAHVALE	71
	OBVESTILO	71
	OGLASI	72
	PROSTI ČAS – KRIŽANKA	75

OBVESTILO IZ UREDNIŠTVA

Naslednja številka GLAS-ila izide meseca junija 2021. Prispевke za naslednjo številko nam lahko pošljete do 23. 04. 2021 na elektronski naslov: urednistvo@sentilj.si ali andreja.ploj2007@gmail.com.

Uredništvo si pridružuje pravico, da prispevke primerno priredi za tisk tako po obsegu kot vsebini glede na prostorske zmožnosti. Prispevkov z nezakonito, žaljivo, zavajajočo, sporno ali moralno neprimerno vsebino se ne objavlja.

Prosimo vas, da članke oddate v Wordovem dokumentu, slike pa oddajte posebej kot priponko v jpg formatu (ne v besedilu). Slike morajo biti zaradi kvalitete vsaj 300 dpi ločljivosti. Besedilo in fotografije morajo biti opremljene z imenom avtorja.

Uredniški odbor



Andreja Ploj,
urednica



Suzana Grobelšek,
lektorica



Nika Vajnhandl



Tina Trnjar Jambrošič



Stanislav Vrtin



Danica Ferk

GLAS-ilo Občine Šentilj

Številka 2–3/december 2020

Na naslovnici: Vrtec Sladki Vrh

Ustanovitelj in izdajatelj: Občina Šentilj, Maistrova ulica 2, 2212 Šentilj, Mag. Štefan Žvab, župan

Odgovorna urednica: Andreja Ploj

Elektronska pošta: andreja.ploj2007@gmail.com

Člani uredniškega odbora: Nika Vajnhandl, Suzana Grobelšek, Tina Trnjar Jambrošič, Stanislav Vrtin, Danica Ferk, Darja Farasin

Lektoriranje: Suzana Grobelšek

Naslov uredništva: Občina Šentilj, Uredništvo, Maistrova ulica 2, 2212 Šentilj

Elektronska pošta: urednistvo@sentilj.si

Javno glasilo GLAS-ilo Občine Šentilj je na podlagi 13. člena Zakona o medijih vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo Republike Slovenije za kulturo, pod zaporedno številko 448.

Število tiskanih izvodov: 3100

Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v Občini Šentilj.

Oblikovanje in tisk: SIJ ZIP CENTER, podjetje za proizvodnjo, storitve, usposabljanje in zaposlovanje invalidov, d. o. o.

Fotografija za naslovnico: Občina Šentilj

Fotografija v križanki: Andreja Ploj

Kjer vir fotografije ni naveden, gre za lasten vir.

Oglasi niso lektorirani.

Mnenja in stališča posameznih avtorjev ne odražajo nujno tudi mnenja in stališč uredništva.

Rok za oddajo prispevkov za naslednje glasilo je: 23. 04. 2021



SPOŠTOVANE OBČANKE IN OBČANI,



človeštvo se je zmeraj soočalo z velikimi preizkušnjami. Epidemije, vojne naravne katastrofe ... A še zmeraj smo tu in iz vsake krize in z vsako preizkušnjo smo postajali močnejši in zrejši.

Ne tako dolgo nazaj smo se spopadli z migrantsko krizo, letošnjo pomlad pa smo se prvič soočili z boleznijo, ki jo povzroča koronavirus, ki se kar noče in noče nehati. Vrtinec, v katerem smo se znašli, bo imel zgodovinske posledice za celoten svet in lahko se le sprašujemo, kako je človek pripomogel k današnji situaciji. Ne vemo, kaj nas vse še čaka, kam gremo in kaj se skriva za drugim hribom. Vemo le to, da nas bodo ti časi zaznamovali za prihodnost in za vedno spremenili naš način razmišljanja. Kljub vsemu sem prepričan, da bomo iz tega boja izšli kot zmagovalci – še bolj odločni, odgovorni in veseli vsakega trenutka svojega življenja.

Občutek imam, da smo se znašli v nekem začaranem krogu, kjer hodimo po griču navzgor, ko prispemo na cilj, pa nam sledi še večji grič, neprehoden in brezizhoden. A ne smemo obupati. Skupaj moramo najti pot do pravega cilja.

Ljudje smo socialna in družabna bitja. Stiki z najdražjimi, sosedi ter prijatelji in klepetanje ob kavi so za naša življenja zelo pomembni. Zaprti med štiri zidove se ne počutimo dobro in samo narava je tista, ki nas pomirja in osveži telo in duha. Zato tudi v teh časih ne pozabimo na sprehode in vzdrževanje stikov z našimi najbližjimi. Samo od nas je odvisno, kako se bo okolica odzivala in nas sprejela. Vzemimo si čas za sorodnike in ne pozabimo poklicati ljudi, ki jih imamo radi in jih spoštujemo. Tudi takšen klic

nam lahko polepša dan, nas poveže in da občutek, da smo nekemu pomembni ter da nismo sami.

Do ljudi, ki nas obkrožajo, bodimo spoštljivi, solidarni in predvsem pogumni. Naj nas vodijo dobre misli na prihodnost, na lepe trenutke življenja, ki se zagotovo vrnejo, ko bo virus obvladan. Delajmo za cilje, s katerimi se identificiramo in ne trošimo lastne energije in časa za nekonstruktivne stvari.

Verjetno se še ne zavedamo gospodarskega, družbenega in socialnega opustošenja po tej krizi, a ta bo zagotovo pustila globok pečat za življenje tudi v naši lokalni skupnosti. Že v letošnjem letu beležimo velik izpad prihodkov, gre za približno 1 milijon evrov, če vključimo še evropska sredstva, pa 2,5 milijona evrov. V naslednjih letih bo verjetno izpad še višji in tako bo s tem posledično tudi manj sredstev za ključne projekte, a lahko smo veseli, da smo skupaj s sodelavci letošnji plan občinskega proračuna izpeljali v celoti. Kot lahko opazite, smo za dvig kvalitete življenja investirali v vseh krajevnih skupnostih naše občine. Tudi večje investicije, kot je novi vrtec v Sladkem Vrhu, zaradi epidemije niso zamujale. Zato se bi vsem sodelavcem, svetnikom in izvajalcem del, ki so sodelovali in pripomogli k realizaciji plana, iskreno zahvalil.

Dragi soobčani, še enkrat vas iskreno prosim, da upoštevate in spoštujete ukrepe, ki jih je sprejela vlada in zdravstvena stroka. Vem, da je veliko tudi takšnih, ki se z vsem ne strinjate in imate drugačno mnenje. Tudi vas naprošam, da ohranite mirno glavo in strpno razmišljanje.

Ozrmo se v prihodnost z optimizmom, ne pa s histerijo in jezo. Zagotovo nas čaka lepše življenje, le malo potrpljenja in dobre volje bomo še potrebovali.

Čas, ko smo veliko doma, lahko s pridom izkoristimo za poglobitev dobrih in še boljših odnosov z otroki, partnerji, starši in prijatelji. Verjemite mi, da ti štejejo veliko več kot pa »lajki« na Facebooku in Instagramu.

Kakor koli obrnemo, se bodo svet in z njim tudi naša življenja vrteli naprej in samo od nas je odvisno, v katero smer bomo šli.

Srečno in ostanimo zdravi.

Mag. Štefan Žvab,
župan Občine Šentilj

DRAGE BRALKE, DRAGI BRALCI!

Ko je izšla prejšnja številka glasila, se je situacija okoli virusa umirjala in vsi smo upali, da smo se tega »nebodigatreba« rešili. Upali smo, da bo ob prebiranju teh vrstic, to še samo zgodovina, vendar, žal, temu ni tako. Torej!

Začeti ali kako nadaljevati,

če pa se ni končalo še niti tisto, kar smo upali? Resnično smo se znašli v čudnih, posebnih časih, katerih prihodnost je zelo negotova. Nekateri se na to ne ozirajo preveč, drugi se jezijo, tretje je pa resnično strah. Ali je tudi vas? Ne želim sejati strahu med vas, ker od strahu in krčev ne moremo živeti. Čeprav strah vedno ni slab, če nas opozori na to, da moramo v časih tudi čutiti sočloveka in narediti tudi kaj za druge, ne samo zase.

Najšibkejši člen v tem obdobju so zagotovo naši otroci. Kaj bo z njimi? Ali jim dvanajst- ali večurna prisotnost tehnologije ne bo uničila njihove pravice do pristnega otroštva in mladostništva? Ne dolgo nazaj, ko sem bila na enem izmed strokovnih izobraževanj za starše, nas je predavatelj opozoril, da naj spremljamo, kaj otroci delajo in v kakšni meri uporabljajo tehnologijo? Do virusa smo starši to nalogo še dokaj vestno lahko opravljali. Tekom letošnjega leta, ob sprejetju, da se bodo otroci šolali na daljavo in da bo to še kar trajalo in trajalo, se nam je staršem zameglil um. Izgubili smo skoraj celoten nadzor še varne uporabe računalniške in mobilne tehnologije svojega otroka. Otroci so dopoldan doma in se šolajo na daljavo, starši smo v službi. Popoldan pa spet delajo za šolo, virtualno? Že danes se mi postavlja vprašanje, kaj se bo zgodilo, ko se otroci vrnejo nazaj v šolske klopi? Kakšne



težave bomo takrat imeli, ko jih bomo morali ponovno motivirati na normalen način šolanja že tako zasvojene otroške glave s tehnologijo? In zagotovo se bodo pojavile težave še na katerem področju, o čemer danes še ne razmišljamo ali ne vemo. Ampak, do tega še pridemo.

Zavedamo se, da vsaka stvar potrebuje svoj čas, tudi virus. Tudi virus bo oslabil in ga bomo premagali. Upanje je in zagotovo bo prišlo tisto jutro, ko virusa ne bo več med nami. Do takrat pa moramo stopiti skupaj, iskati moč, da nam bo uspelo uspeli.

Letošnji božično-novoletni prazniki bodo drugačni. Zagotovo. Sprejmimo letos tudi to drugačnost, da bo naslednje leto vsaj podobno prejšnjim, če že ne enako. Enakosti se tako ali tako hitro naveličamo.

Zato Vam iz uredništva želimo, da v novo leto, leto 2021, zakorakate predvsem s polno mero pozitivnih misli, upanja in moči.

Andreja Ploj,
odgovorna urednica

ŽELIMO VAM PREDVSEM
ZDRAVO LETO 2021!



Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje



OBČINA ŠENTILJ PRIDOBILA SREDSTVA ZA DVA PROJEKTA: »RTS ANIMACIJA« IN »AKTIVNI ŠENTILJ«

Občinska uprava Občine Šentilj je bila uspešna s prijavo dveh projektov – AKTIVNO PO OBČINI in ANIMIRANO DOŽIVETJE PODEŽELJA – na 3. javnem pozivu za izbor operacij za uresničevanje ciljev Strategije lokalnega razvoja na območjih občin, ki so povezane v lokalno akcijsko skupino LAS Ovtar Slovenskih goric, sofinanciranih iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP).

ANIMIRANO DOŽIVETJE PODEŽELJA OZ. »RTS ANIMACIJA«

Partnerji v projektu:

- OBČINA ŠENTILJ
- FORTIS AGRO, TRGOVINA IN DRUGE STORITVE, D. O. O. POSLOVNA ENOTA
- TURISTIČNO DRUŠTVO KLOPOTEC – ZGORNJA VELKA

Predviden znesek sofinanciranja iz sredstev EKSRP: 40.000,00 EUR

Z izvedbo projekta ANIMIRANO DOŽIVETJE PODEŽELJA bomo razvili visokotehnološko interaktivno multimedijsko vsebino, ki bo na voljo v prostorih Regionalnega turističnega središča v Šentilju in bomo obiskovalcem tako nudili:

- nepozabno doživetje Panonskega morja ter
- vstop v preteklost z arheologijo.

Namen multimedijske predstavitve je v tem, da obiskovalce na ta način pritegnemo, da ostanejo na našem območju in gredo na »teren« obiskat tudi preostale zanimive produkte.

AKTIVNO PO OBČINI OZ. »AKTIVNI ŠENTILJ«

Partnerji v projektu:

- OBČINA ŠENTILJ
- PERKOSTAN, UPRAVLJANJE Z NEPREMIČNINAMI, D. O. O.
- TURISTIČNO DRUŠTVO KLOPOTEC – ZGORNJA VELKA

Predviden znesek sofinanciranja iz sredstev EKSRP: 40.000,00 EUR

Z izvedbo projekta AKTIVNO PO OBČINI bomo izvedli naslednje aktivnosti:

- postavitve dveh kolesarnic – pri Regionalnem turističnem središču v Šentilju in pri Brodu na Muri v Sladkem Vrhu,
- nabavili 10 električnih koles, ki bodo na voljo za izposajo,
- izvedli pilotno turo po občini ter
- izdelali promocijski material.

OBČINA ŠENTILJ PRIDOBILA GRADBENO DOVOLJENJE ZA GRADNJO VEČNAMENSKE ŠPORTNE DVORANE ŠENTILJ

V letošnjem letu smo pričeli s postopki pridobivanja gradbenega dovoljenja za gradnjo športne dvorane v Šentilju. Pri pripravi projektne dokumentacije smo vključili in upoštevali želje Osnovne šole Rudolfa Maistra Šentilj in vseh športnih društev, ki delujejo pri nas.

Osnovni namen investicije je zagotoviti dvig kakovosti športne dejavnosti in s tem življenja prebivalcev Občine Šentilj. Z izgradnjo objekta športne dvorane Šentilj se bodo zagotovili prostorski pogoji za:

- izvajanje kakovostnega pouka športne vzgoje,
- športne prostočasne dejavnosti otrok in mladine,
- športno rekreacijo odraslih,
- programe tekmovalnega športa,
- delovanje športnih društev, klubov in drugih organizacij,
- organiziranje in izvedbo različnih športnih prireditev,
- organiziranje in izvedbo drugih šolskih, kulturnih in občinskih prireditev ...

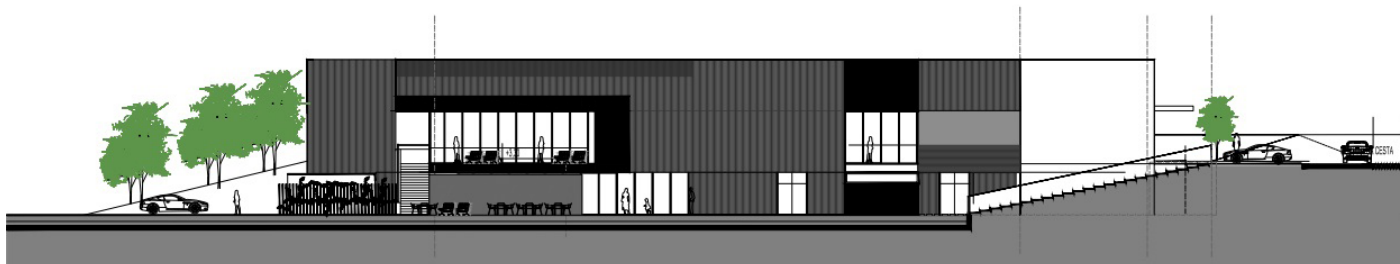
Poudarek je na zagotavljanju ustreznih prostorov in površin za izvajane športnih aktivnosti na nivoju tekmovalnega in rekreativnega športa. Izgradnja nove večnamenske dvorane predstavlja razvojno možnost za

celoten kraj in Občino Šentilj, saj lahko močno prispeva k ohranjanju, razvoju in promociji športa ter rekreacije v kraju, med drugim pa dopolnjuje tudi ostalo ponudbo občine. Kot prireditveni prostor pa predstavlja osnovo za razvoj dejavnosti na področju turizma in kulture.

Dvorana bo zgrajena v neposredni bližini Osnovne šole Šentilj, velikega nogometnega igrišča in Kulturno prosvetnega doma Vlada Pipana Šentilj.

Športna dvorana bo namenjena izvajanju pouka športne vzgoje, mednarodnih športno-rekreacijskih dejavnosti, izvedbi različnih šolskih in občinskih prireditev ipd. V predvideni dvorani bodo za uporabnike zagotovljeni primerni kakovostni vadbeni pogoji s spremljajočimi programi.

Gradnja športne dvorane se bo pričela v prihodnjem letu.



Predlog zasnove

ODPRLI SMO NOVI VRTEC V SLADKEM VRHU

Občina Šentilj je s prenovo obstoječih in dograditvijo novih prostorov zagotovila sodoben vrtec za vzgojo in varstvo predšolskih otrok v Sladkem Vrhu.

Stari vrtec v Sladkem Vrhu se je prenovil v celoti z vzdrževalnimi deli. Tako so se uredile štiri igralnice, kuhinja, prostor uprave ter strojne in elektro instalacije. K obstoječemu vrtcu so se dogradile 3 nove igralnice s terasami, vhodno avlo s skupnim večnamenskim prostorom in sanitarije. Na novo se je uredila tudi okolica in parkirišče pred vrtcem.

K velikosti vrtca, ki je meril 330 m², se je dozidalo še 440 m², kar skupaj prinese 770 m². Vrtec ima po prenovi 7 oddelkov, v njem pa se lahko zagotovi obisk 138 otrokom.

Strošek investicije vrtca je znašal okoli 1,3 milijona evrov, sredstva pa je v celoti zagotovila Občina Šentilj.

Dela so se začela januarja 2020 in končala v predvidenem roku – še pred začetkom šolskega leta.

Ob predaji vrtca so bili prisotni mag. Štefan Žvab, župan



Občine Šentilj, Andreja Košti, ravnateljica Osnovne šole Sladki Vrh in Marijan Pojbič, poslanec DZ iz Sladkega Vrha.

Župan mag. Štefan Žvab je ob predaji povedal: "Občina Šentilj načrtno posodablja objekte, namenjene tako predšolskemu varstvu kot osnovnošolskemu izobraževanju. Pridobitev novega vrtca pomeni še kvalitetnejše nudenje storitev na področju vzgoje in izobraževanja, ki hkrati pripomore še k vidnejšemu razvoju samega kraja in Občine Šentilj. Vrtec Sladki Vrh je primer, kjer smo z uspešno prenovo in dograditvijo uredili nov, sodoben



objekt, zgrajen po najnovejših standardih in normativih, za katerega verjamem, da ga bodo naši najmlajši in njihove vzgojiteljice s pridom uporabljali in se v njem tudi dobro počutili. Zahvaljujem se otrokom, staršem in vzgojiteljicam za potrpljenje ob gradbenih delih. Občinskemu svetu in vodstvu našega Javnega zavoda OŠ Sladki Vrh, še posebej gospe ravnateljici Andreji Košti, pa za dobro sodelovanje pri načrtovanju tako pomembnega objekta za Sladki Vrh in celotno Občino Šentilj."



PROJEKT »UREDITEV SREDIŠČA V SLADKEM VRHU« SE POČASI ZAKLJUČUJE

V sklopu projekta z nazivom »UREDITEV SREDIŠČA V SLADKEM VRHU« se je uredila načrtovana pešpot v središču Sladkega Vrha, od zdravstvenega doma do osnovne šole. Pešpot je urejena tudi z moderno urbano opremo in javno razsvetlavo. Projektna partnerja Perkostan d. o. o. in Turistično društvo Brod Sladki Vrh pa sta poskrbela za stojala za kolesa in postavitve promocijske table.

Občinska uprava Občine Šentilj je pripravila dokumentacijo in se skupaj s projektnimi partnerji Perkostan d. o. o. in Turistično društvo BROD Sladki Vrh prijavila na 2. JAVNI POZIV LAS OVTAR SLOVENSКИH GORIC – ESRR v letu 2019. Po odobritvi projekta s strani pristojnega ministrstva smo pričeli izvajati aktivnosti v okviru prijavljenega projekta.

Projekt delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, v okviru podukrepa »Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost«. Sredstva za sofinanciranje je LAS

OVTAR dodelilo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR). Projekt, ki je predmet tega javnega naročila, se v višini do 80 % upravičenih stroškov financira iz sredstev programa ESRR, razliko do 100 % pogodbene vrednosti pa financira Občina Šentilj.

Z izvedbo operacije si prizadevamo ustvariti pogoje in nove produkte, ki prispevajo k razvoju turizma, ekologije, športa, kulture in društvenih dejavnosti. Z novonastalimi produkti pa želimo ljudi spodbuditi k medsebojnemu povezovanju bodisi v društveni bodisi neformalni obliki in k aktivnemu preživljanju prostega časa (na področju kulture, turizma).

PREGLED DEL V OBČINI ŠENTILJ V LETU 2020

KS CERŠAK:

- zamenjava azbestnih vodovodnih cevi, nova izvedba cevi v Zvezni ulici predvideva nadaljevanje zamenjave azbestnih cevi,
- projektiranje projekta za izvedbo mostu Ceršak,
- izvedba ograje in parkirišča pri igrišču Ceršak,
- ureditev vodnjaka Ceršak z digitalno telemetrijo,
- ureditev športnega parka Selnica ob Muri – 1. faza,



Igrišče Selnica ob Muri

- vzpostavljene WIFI brezplačne točke: dvorana Ceršak in okolica pred stavbo KS Ceršak,
- rekonstrukcija JP 892111, LC 392041 – Spaskovič,
- izvedba novih parkirišč pri Vrtcu Ceršak in ureditev starega parkirnega prostora ter prostora za komunalne odpadke,
- projektiranje novega gasilskega doma v centru Ceršaka,
- lokalne sanacije vozišč, asfaltnih površin,
- sanacije bankin in čiščenje jarkov,
- gramoziranje cest po celotni KS Ceršak,
- sanacija ČN Ceršak,
- zamenjava dotrajanih prometnih znakov,
- asfaltiranje krajših gramoziranih odsekov.

KS SLADKI VRH:

- dozidava in obnova Vrtca Sladi Vrh,



Vrtec Sladki Vrh

- sanacija fasade, oken in vrat na objektu – Kulturni dom Sladki Vrh,

- ureditev stanovanja v Kulturnem domu Sladki Vrh,
- ureditev kletnih prostorov KS Sladki Vrh,
- ureditev središča v Sladkem Vrhu: ureditev pešpoti z urbano opremo,
- postavitve kolesarnice z električnimi kolesi pri Brodu na Muri,
- ureditev prostorov kegljačev Sladki Vrh, pridobljeno tudi uporabno dovoljenje,
- ureditev okolice odbojarskega igrišča Sladki Vrh,
- vzpostavljene WIFI brezplačne točke: Brod na Muri, Pumptrack Sladki Vrh,
- obnovitev in izgradnja parkirišča pri ZD Sladki Vrh,



Ureditev parkirišč v Sladkem Vrhu

- ureditev pešpoti med posameznimi bloki in vrtcem v sklopu ureditve središča Sladki Vrh,
- sanacija plazu na lokalni cesti LC št. 392002 Srebotje – Fifolt, plaz Šomat 7,
- lokalne sanacije vozišča (asfaltnih površin),



Rekonstrukcija ceste v Svečanah

- sanacije bankin in čiščenje jarkov,
- gramoziranje cest po celotni KS Sladki Vrh,
- asfaltiranje krajših gramoziranih odsekov,
- zamenjave dotrajanih prometnih znakov – začetek del.

KS ŠENTILJ:

- rekonstrukcija krožišča na Maistrovi ulici



Krožišče v Šentilju

- odstranitev cipres in postavitve nove ograje na pokopališču v Šentilju ob regionalni cesti,



Ograja na pokopališču Šentilj

- ureditev prostora za posip pepela na pokopališču v Šentilju,
- projektiranje športne dvorane Šentilj,
- ureditev prostora v OŠ Šentilj za potrebe Vrtca Šentilj,
- ureditev vodohrana Srebotje z digitalno telemetrijo,
- postavitve kolesarnice z električnimi kolesi pri RTS Šentilj (pričetek projekta), predvidena izvedba do konca leta 2020,
- rekonstrukcija ČN meja – Šentilj,
- vzpostavljene WIFI brezplačne točke: AP Šentilj, Kulturno prosvetni dom Vlada Pipana Šentilj, igrišče Šentilj, RTS Šentilj,
- obnovitvena dela na LC 392061 Kungota – Stara Gora – Šentilj,



Rekonstrukcija ceste Kresnica – Šentilj

- sanacija plazů na lokalni cesti LC št. 195080 R2 – Kresnica, plaz Kresnica II,
- sanacija plazů na javni poti JP št. 810791 Pesnica – Srebotje – Pivec (odsek Pehan),
- lokalne sanacije vozišč (asfaltnih površin),
- sanacije bankin in čiščenje jarkov,
- gramoziranje cest po celotni KS Šentilj,
- pričetek del na ČN Šentilj – meja.

KS VELKA:

- obnova fasade na Poročni dvorani Velka,



Poročna dvorana na Zgornji Velki

- ureditev termoizolacijske fasade na južni strani osnovne šole, telovadnica v izvedbi,
- obnova cisterne za olje in kotlovnice na osnovni šoli,
- projektiranje za novo gradnjo objekta KS Velka,
- pridobivanje gradbenega dovoljenja za kanalizacijo Velka – delno od šole in gasilskega doma proti čistilni napravi,
- ureditev ograje ob vhodu na pokopališče Velka,
- ureditev prostora za posip pepela na pokopališču Velka,
- vzpostavljene WIFI brezplačne točke: Poročna dvorana Velka, letni oder Velka,
- označevalne krajevne table,
- sanacija plazů na LC št. 382081 Zg. Velka – obvoznica,
- plaz na lokalni cesti LC št. 203072 Sv. Jurij – Sp. Velka – Zg. Velka (odsek ob Spodnji Velki 40 – plaz Majer),
- lokalne sanacije vozišča (asfaltnih površin),
- lokalne sanacije bankin in čiščenje jarkov,
- gramoziranje cest po celotni KS Velka.

ZLATA PLAKETA OBČINE ŠENTILJ: Franc Perko

Predlagatelj:

Planinsko društvo Paloma Sladki Vrh

Utemeljitev:

V utemeljitvi je zapisano, da Franc Perko spada v skupino najaktivnejših in najzaslužnejših članov Planinskega društva Paloma Sladki Vrh.

Gospod Franc Perko je vse od včlanitve v društvo, to je bilo ustanovljeno leta 1976, vseskozi deloval v skupini zanesenjakov, da takratna Sladkogorska tovarna papirja iz Sladkega Vrha obnovi in v oskrbo prevzame zapuščeno Ribniško kočo. Kot član Planinskega društva Paloma Sladki Vrh je skozi vsa leta deloval v najvišjih organih društva. Vodenje društva je prevzel leta 1995, ko je le-to imelo vsega 38 članov.

Franc Perko si je s pomočjo upravnega odbora planinskega društva prizadeval pridobiti vso potrebno dokumentacijo za čim prejšnjo ureditev lastništva Ribniške koče. Tako je planinsko društvo naposled le postalo lastnik Ribniške koče. Brez

pomoči in angažiranja Franca Perka bi Ribniška koča ostala še naprej zaprta in propadajoča.

Gospod Franc Perko je aktivno sodeloval tudi pri organizaciji, registraciji in markiranju planinske Šentiljske poti. Danes markirana in redno vzdrževana pot je vse bolj obiskana.

Gospod Perko je v vseh svojih aktivnostih pomagal tudi pri ureditvi zbornika Planinskega društva Paloma Sladki Vrh 1976–2001, ki ga je društvo izdalo ob 25. obletnici svojega delovanja.

Franc Perko je aktiven tudi v Čebelarski družini Velka - Sladki Vrh, kjer nesebično pomaga s svojimi



nasveti, izkušnjami in pozitivno naravnostjo.

Gospod Franc Perko vse naloge opravlja s polno mero odgovornosti in natančnostjo, je pomemben člen družbenega življenja v Občini Šentilj, zato si zasluži ZLATO PLAKETO OBČINE ŠENTILJ.

SREBRNA PLAKETA OBČINE ŠENTILJ: Bruno Jelenko

Predlagatelj:

Mag. Štefan Žvab, župan Občine Šentilj

Utemeljitev:

V utemeljitvi je zapisano, da je Bruno Jelenko, ki je od leta 1968 na Osnovni šoli Šentilj poučeval kot predmetni učitelj, leta 1970 veliko prispeval k ponovnemu imenovanju šole po generalu Rudolfu Maistru. Bruno Jelenko je bil leta 1981 imenovan za ravnatelja te šole, to delo pa je opravljal do svoje upokojitve leta 2007.

V vsem tem času je razvijal partnerstvo s šolami onstran državne meje, leta 1990 pa je bil soustanovitelj Društva avstrijsko-slovenskega/slovensko-avstrijskega prijateljstva.

Bruno Jelenko je v predmetnik in dejavnosti šole vključeval domoljubne vsebine krajevne zgodovine s posebnim poudarkom bojem za severno mejo ter delu in liku generala in umetnika Rudolfa Maistra. Je avtor grba, zastave



in praznika Občine Šentilj, ki ga občina obeležuje 29. marca, na rojstni dan generala Rudolfa Maistra, prav tako pa je avtor posvetila na spomeniku borcem za slovensko državo, ki ga je občina postavila leta 1996.

Bruno Jelenko je leta 2009 bil pobudnik in soustanovitelj Domovinskega društva generala Rudolfa Maistra Šentilj, ki ohranja spomin na narodne bojevnike za severno mejo do leta 1919, na zgodovinsko dela Rudolfa Maistra in njegovih borcev za severno mejo,

narodnoosvobodilni boj 1941–1954 in osamosvojitveno vojno s ciljem, da se razvija in utrjuje na vseh področjih družbenega življenja.

Bruno Jelenko si za vse navedeno zasluži SREBRNO PLAKETO OBČINE ŠENTILJ.

SREBRNA PLAKETA OBČINE ŠENTILJ: Ivanka Polanec

Predlagatelj:

Prostovoljno gasilsko društvo Paloma Sladki Vrh

Utemeljitev:

V utemeljitvi je zapisano, da je gospa Ivana Polanec, ki je v lanskem letu praznovala 80. let, članica Prostovoljnega gasilskega društva Paloma Sladki Vrh že vse od leta 1972.

Ivanki Polanec je že leta 1973, ob 100. obletnici Sladkogorske tovarne, bila zaupana posebna naloga. Kot delavka konfekcije in seveda gasilka, je morala zbrati 10 delavk, ki so ustanovile prvo desetino članic takratnega Industrijskega gasilskega društva Sladki Vrh. Na slovesnosti, ob prevzemu novega gasilskega vozila, ki ga je Sladkogorska tovarna podarila društvu, je z desetino članic sodelovala na veliki paradi gasilskih enot slovenskih papirnic.

Gospa Polanec je leta 1976 vodila desetino članic na tekmovanju gasilskih enot papirne industrije v Radečah. Kot vodja ekipe članic pa je s svojo enoto na kongresu v Kopru osvojila 3. mesto.

Ivanka Polanec je velik poudarek dajala tudi izobraževanju.

Kot operativka je bila aktivna na vseh intervencijah, ki jih v tistih časih ni bilo malo. Prisotna je bila pri vseh

požarih, ki so se zgodili na območju tovarne papirja, kar je predstavljalo še posebno tveganje. Poguma in iznajdljivosti ji nikoli ni manjkalo.

Ivanka Polanec je ostala aktivna tudi po svoji upokojitvi. Leta 2007 se je prostovoljno odločila za pomoč pri odpravi posledic žledoloma v Železnikih. Kljub svoji starosti se vedno odzove klicu na pomoč in v gasilskem domu pripravi malico, čaj in kavo za operativce v intervenciji. Tople obroke na kraj intervencije pa velikokrat dostavi kar sama.

Ob vsem naštetem gospo Ivanko Polanec krasi še izreden smisel za humor in širjenje dobre volje. Še danes je aktivna pri organizaciji prireditev, z veseljem po svoje znanje prenaša tudi na mlade. Z dobrosrčnostjo si je prislužila naziv »gasilska omica«.

Gospa Ivanka Polanec je v svoji karieri prejela veliko priznanj, pohval in odlikovanj. Leta 2018 pa je prejela



naziv častna članica PGD Paloma Sladki Vrh.

Ivanka Polanec ni samo gasilka. Bila je ustanovna članica Turističnega društva Brod Sladki Vrh, je članica Rdečega križa Sladki Vrh ter članica Društva upokojencev Sladki Vrh in Velka.

Gospa Ivana Polanec je s svojim plemenitim delom vidno zaznamovala življenje v naši občini, zato si zasluži SREBRNO PRIZNANJE OBČINE ŠENTILJ.

BRONASTA PLAKETA OBČINE ŠENTILJ: Jožef Bračko

Predlagatelj:

Mag. Štefan Žvab, župan Občine Šentilj

Utemeljitev:

V utemeljitvi je zapisano, da je Jožef Bračko znan kot velik človekoljub in ljubitelj gora. Je dolgoletni član Planinskega društva Paloma Sladki Vrh, trenutno pa tam deluje kot član nadzornega odbora društva in načelnik markacijskega odseka.

V letu 2000 je društvo ustanovilo odsek markacistov. Jožef Bračko je bil eden izmed pobudnikov markiranja Šentiljske poti, ki so jo leta 2001 tudi označili, od takrat pa skrbijo za njeno urejanje in označevanje. Pot pelje okoli Občine Šentilj in je dolga nekaj več kot 56 kilometrov. Leta 2003 so bili izbrani za markaciste leta. Gospod Bračko je član številnih odprav na najvišje vrhove Alp.

Jožef Bračko je dolga leta bil član Krajevne organizacije Rdečega Križa

Ceršak, v letu 2019 pa je postal predsednik novoustanovljene Občinske organizacije Rdečega Križa Šentilj. Kot predsednik vodi organizacijo, skrbi za zakonitost delovanja in koordinira delo krajevnih organizacij.

Jožef Bračko je bil dolga leta zaposlen tudi v občinski upravi Občine Šentilj, kjer je svoj socialni čut pokazal skozi delovanje na področju družbenih dejavnosti in socialnega varstva.



Gospod Jožef Bračko si iz vseh navedenih razlogov zasluži BRONASTO PLAKETO OBČINE ŠENTILJ.

BRONASTA PLAKETA OBČINE ŠENTILJ: Sonja Šiker

Predlagatelj:

Mag. Vladimir Maher – Nestrankarska lista občanov

Utemeljitev:

V utemeljitvi je zapisano, da Sonja Šiker iz Sladkega Vrha svoje življene že leta posveča mnogim dejavnostim.

Je dolgoletna članica Prostovoljnega gasilskega društva Paloma Sladki Vrh, prav tako je aktivna članica Krajevne organizacije Rdečega križa Sladki Vrh, hkrati pa je še predsednica Turističnega društva BROD Sladki Vrh.

Vso delo opravlja z velikim zanosom.

Prav pod njenim vodstvom je še posebej zaživelo delovanje turističnega društva, ki je dejavno

na veliko področjih; od pohodov, kolesarjenj in sodelovanj na čistilnih akcijah pa do delavnic in organizacij kulturnih prireditev.

Sonja Šiker je s svojim delovanjem vzgled mnogim. S svojim delom je veliko naredila za prepoznavnost tako Sladkega Vrha kot Občine Šentilj, zato si vsekakor zasluži BRONASTO PLAKETO OBČINE ŠENTILJ.



BRONASTA PLAKETA OBČINE ŠENTILJ: Igor Ignacij Novak

Predlagatelj:

Mag. Štefan Žvab, župan Občine Šentilj

Utemeljitev:

V utemeljitvi je zapisano, da je šentiljski župnik in dekan župnije Št. Ilj v Slovenskih goricah, ki je teologijo študiral v Mariboru, kjer je bil leta 2006 posvečen v duhovnika, skromen človek, ki svoje delo opravlja s srcem in dušo. Ima velik čut za odgovornost do verske, duhovne in kulturne dediščine. V naši župniji je pokazal veliko mero potrpežljivosti, prijaznosti in razumevanja do soljudi. Naši občani ga imajo radi, zato je tudi šentiljska cerkev dobro obiskana. Veliko dela vlaga še v organizacijo oratorijev in delo s skavti, ki jih je iz leta v leto več.

Gospod Igor Ignacij Novak si iz vseh navedenih razlogov zasluži BRONASTO PLAKETO OBČINE ŠENTILJ.



SPOMINSKO PRIZNANJE OBČINE ŠENTILJ: Prostovoljno gasilsko društvo Velka

Predlagatelj:

Mag. Vladimir Maher – Nestrankarska lista občanov

Utemeljitev:

V utemeljitvi je zapisano, da Prostovoljno gasilsko društvo Velka letos praznuje že svojo sedemdeseto obletnico delovanja. Leta 1950 je Friderik Vajnhandl zbral nekaj tedanjih sokrajanov in tako so ustanovili Gasilsko društvo Velka. Začetek je bil težak, saj ni bilo ne sredstev ne opreme, v pomoč jim je bil le predelan mesarski voz. Nekaj skromne opreme so imeli v bivšem kmetijskem gospodarstvu Trate, kjer jim je v bližini kmeta Kuzme bila na razpolago konjska vprega.

Člani so obiskovali tečaje in si tako nabirali potrebno operativno znanje. Leta 1959 so razvili prvi prapor, leta 1964 z veliko akcijo prostovoljnega dela končali gradnjo gasilskega doma, pri podjetju Intes pa nabavili odpisano vozilo Fiat 615.

Po letu 1983, ko je bila ustanovljena Občinska gasilska zveza Maribor - Pesnica, je društvo končno bilo deležno tudi malo več finančne pozornosti. Tako so lahko nabavljali novo opremo, hkrati pa se še naprej vestno izobraževali.

V letu 1997 so se v društvu odločili obnoviti gasilski dom in tako so lahko

svojo petdeseto obletnico, leta 2000, obeležili v obnovljeni zgradbi.

Društvo je že od leta 1983 pobrateno s Prostovoljni gasilskim društvom Žice in Občine Slovenske Konjice.

Gasilci PGD Velka so skozi vsa leta delovanja pokazali, da je z veliko truda, odrekovanja in dela mogoče uspeti. Opravili so vrsto lažjih in težjih intervencij ter vedno nesebično nudili svojo pomoč.

Njihova dejavnost je tako družbeno kot humanitarno izjemno pomembna.



Ker vse to opravljajo z zanosom, prostovoljno in strokovno, si ob svoji sedemdeseti obletnici delovanja za zahvalo zaslužijo SPOMINSKO PRIZNANJE OBČINE ŠENTILJ.

SPOMINSKO PRIZNANJE OBČINE ŠENTILJ: Prostovoljno gasilsko društvo Šentilj

Predlagatelj:

Mag. Vladimir Maher – Nestrankarska lista občanov

Utemeljitev:

V utemeljitvi je zapisano, da Prostovoljno gasilsko društvo Šentilj letos praznuje že svojo devetdeseto obletnico delovanja. Društvo, to je bilo ustanovljeno 25. marca leta 1930 v Slovenskem domu, je takrat štelo 28 aktivnih in 40 podpornih članov.

PGD Šentilj je z raznimi akcijami zbiranja finančnih sredstev najprej nabavilo slavnostne uniforme, kasneje pa je uspelo pridobiti še gasilsko opremo, orodje in motorno brizgalno. Leta 1937 je društvo nabavilo tudi prvo motorno vozilo znamke Ford.

Med drugo svetovno vojno je bilo društvo sicer razpuščeno, a je kljub temu delovalo kot polvojaška enota, svoje vaje pa je ves ta čas prilagajalo potrebam vojnega časa.

V letih po vojni je društvo veliko dela in truda vložilo v ohranitev inventarja, ureditvi opreme ter gasilskega doma, ki je v vojni ostal nepoškodovan. Kmalu je bila ustanovljena ženska deseterina, z nabavo prvega gasilskega

praporja pa so leta 1955 obeležili petindvajseto obletnico delovanja.

Društvo je z gradnjo novega gasilskega doma končalo v letu 1998, dve leti kasneje pa je s pomočjo občine, krajanov in podjetij nabavilo novo gasilsko avtociстерno znamke Mercedes.

PGD Šentilj je skozi vsa leta delovanja pokazalo pomembnost svojega delovanja. Društvo ne deluje le na svojem območju, ampak je, kot osrednje gasilsko društvo občine, dejavno na celotnem območju Občine Šentilj. S svojim požrtvovalnim delovanjem predstavlja veliko pomoč v sistemu zaščite in reševanja. Ljudje se ob njih počutijo varno.



Njihova dejavnost je tako družbeno kot humanitarno izjemno pomembna.

Ker vse to opravljajo z zanosom, prostovoljno in strokovno, si ob svoji devetdeseti obletnici delovanja za zahvalo zaslužijo SPOMINSKO PRIZNANJE OBČINE ŠENTILJ.

SPOMINSKO PRIZNANJE OBČINE ŠENTILJ: Darja Steblovnik

Predlagatelj:

Osnovna šola Rudolfa Maistra Šentilj

Utemeljitev:

V utemeljitvi je zapisano, da je Darja Steblovnik v Osnovni šoli Rudolfa Maistra Šentilj zaposlena že več kot 30 let. Zelo aktivno se ukvarja s socialno problematiko in se na vse načine trudi, da pomaga socialno ogroženim družinam. Skozi vsa leta je bila pobudnica številnih dobrodelnih akcij, s katerimi so družinam v stiski pomagali pri nakupu stanovanj, obnovi kopalnic in nakupu osnovnih življenjskih potrebščin. Družini gibalno oviranega otroka je pomagala pri opremi kopalnice, nakupu invalidskega vozička in za invalida prirejenega avtomobila. Izredno aktivna je pri Zvezi prijateljev mladine, preko njih pa pridobiva sredstva za projekt Botrstvo.

Darja Steblovnik s svojim delom pomembno pripomore k temu, da učenci ne čutijo prevelikega pomanjkanja.

Vsako leto otroke navdušuje, da se udeležijo letovanja preko Rdečega križa ali Zveze prijateljev mladine. Darja



Steblovnik pomaga tudi učencem, ki se soočajo z izgubo svojcev in jih napotuje na tabore za žalovanje.

Gospa Darja Steblovnik je promotorka nesebične pomoči socialno šibkim, zato si zasluži SPOMINSKO PRIZNANJE

OBČINE ŠENTILJ.

SPOMINSKO PRIZNANJE OBČINE ŠENTILJ: Mateja Valh Rožanc

Predlagatelj:

Osnovna šola Rudolfa Maistra Šentilj

Utemeljitev:

V utemeljitvi je zapisano, da ima Mateja Rožanc Valh, ki je po poklicu specialna pedagoginja, izreden čut za sočloveka. V Osnovni šoli Rudolfa Maistra Šentilj skrbi za medgeneracijsko sodelovanje, tutorstvo in dobrodelne akcije. Že več kot desetletje se ukvarja s tutorstvom in tako daje veliko vrednost medvrstniški pomoči. Učenci, prejemniki učne pomoči, se tako s sovrstniki lažje poistovetijo. Zelo aktivno sodeluje z VDC Polž, enota Šentilj. S prostovoljci enkrat tedensko obiskuje varovance, kjer skupaj ustvarjajo, se družijo in tkejo medsebojne vezi. Dejavnna je tudi v Medgeneracijskem centru Šentilj, kjer skupaj z otroki, starši in starimi starši pripravlja popoldanske delavnice. Gospa Mateja Rožanc Valh je organizatorica številnih dobrodelnih tržnic in akcij.



Mateja Rožanc Valh je pogosto mentorica študentom na praksi, sodelovala je pri projektu Semena

sprememb, bila pa je tudi koordinatorka razvojno-raziskovalnega projekta Evropska vas.

Mateja Rožanc Valh si iz vseh navedenih razlogov zasluži SPOMINSKO PRIZNANJE OBČINE ŠENTILJ.

SPOMINSKO PRIZNANJE OBČINE ŠENTILJ: Alenka Topolovec

Predlagatelj:

Bojan Belna, občinski svetnik Občine Šentilj

Utemeljitev:

V utemeljitvi je zapisano, da Alenka Topolovec, ki je zaposlena kot medicinska sestra v ordinaciji Ordinija d.o.o., to dejavnost v Šentilju opravlja že 25 let. Na področju svojega dela je korektna, ustrezljiva in pripravljena pomagati vsakomur. Besede NE njen slovar ne pozna. Do pacientov je sočutna in dobrosrčna.

Alenka Topolovec si za vse naštetu zasluži SPOMINSKO PRIZNANJE OBČINE ŠENTILJ.



SPOMINSKO PRIZNANJE OBČINE ŠENTILJ: Anton Krajner

Predlagatelj:

Društvo upokojencev Velka

Utemeljitev:

V utemeljitvi je zapisano, da je Anton Krajner ustanovitelj Turističnega društva Klopotec.

Bil je tako predsednik kot tudi poveljnik PGD Velka, član omenjenega društva pa je že od leta 1955, ko mu je bilo vsega 7 let. Dvajset let je deloval tudi kot mentor mladine na Zgornji Velki. Anton Krajner danes opravlja delo gospodarja pri PGD Velka.

Med osamosvojitveno vojno leta 1991 je bil poveljnik civilne zaščite, ki je delovala v tamkajšnji krajevni hiši.

Anton Krajner deluje tudi v projektu

»Starejši za starejše« in kot prostovoljec s prevozi k zdravniku in po nakupih ter pri urejanju kurjave pomaga starejšim.

Gospod Krajner pri vseh opravilih pomaga tudi v župniji Marija Snežna.

Anton Krajner je dejaven praktično na vseh področjih v Krajevni skupnosti Velka, zato si zasluži SPOMINSKO PRIZNANJE OBČINE ŠENTILJ.



SPOMINSKO PRIZNANJE OBČINE ŠENTILJ: podjetje HELP d. o. o.

Predlagatelj:

Hilda Romič, občinska svetnica Občine Šentilj

Utemeljitev:

V utemeljitvi je zapisano, da podjetje HELP d. o. o., ki se ukvarja s pogrebno dejavnostjo, v Šentilju pa deluje že od leta 1991, svoje delo opravlja pošteno in marljivo. Izkazali so se z izjemnim čutom za sočloveka, ko je ta v najbolj težkih trenutkih svojega življenja. Na voljo so 24 ur na dan, s svojim delom pa se vedno prilagodijo stranki.

Podjetje HELP d. o. o. si za vse naštetu zasluži SPOMINSKO PRIZNANJE OBČINE ŠENTILJ.



INTERVJU S PETRO PUCKO

MAG. PETRA PUCKO: »MOJ CILJ JE, DA DELUJEMO KOT MOČNA IN DOBRA EKIPA.«

V letošnjem avgustu je položaj direktorice občinske uprave Občine Šentilj prevzela magistrica znanosti s področja ekonomije in poslovnih ved Petra Pucko. Petra Pucko je svojo kariero na Občini Šentilj začela že pred dvajsetimi leti. V tem času se je uspešno spopadala z mnogimi preizkušnjami, tokrat pa so pred njo novi izzivi.

KAJ POMENI FUNKCIJA "DIREKTORICA OBČINSKE UPRAVE" IN KAJ POKRIVA VAŠ OBSEG DELA?

Sam naziv oz. funkcija »direktorica občinske uprave« pomeni skrb za dobro organiziranost dela ter zakonito delovanje občinske uprave. To pomeni, da se delo organizira tako, da vse na vseh področjih poteka najoptimalnejše. Za to je potrebno zelo dobro poznati delo celotne občinske uprave, saj lahko samo na ta način delo tudi tako organiziraš. Ob tem je potrebno poznati seveda še človeški vidik vsakega posameznika, ki je zaposlen v občinski upravi, da veš, kakšno delo komu odrediti, da bo ta potem to delo tudi z veseljem opravljal.

Po mojem mnenju je ključna predvsem dobra komunikacija med občinsko upravo in občani. Potrebno je znati poslušati vsa mnenja, saj le na ta način lahko pridemo do najbolj ustrezne rešitve za vse.

Ob tem pa ne gre samo za organizacijo dela med sodelavci znotraj občinske uprave, temveč tudi za prenos dela, ki nam ga s svojimi odločitvami naloži občinski svet. Moja naloga torej je, da se strokovno in zakonito uresničijo cilji, ki jih je zastavil občinski svet oz. politika.

Moje delo se z novo funkcijo ni kaj veliko spremenilo. Zraven že omenjenega še vedno pokrivam področje proračuna, vse večje investicije, družbene dejavnosti in sodelovanje z vsemi institucijami, s katerimi občina sodeluje (izobraževalne ustanove, zdravstvo, poslovni partnerji ...).

IMATE V TEM TRENUTKU KAKŠNO KONKRETNO NALOGO, KI BI JO IZPOSTAVILI?

Najpomembnejša naloga v tem trenutku je priprava proračuna za naslednje obdobje. Proračun je namreč najvišji akt občine, na podlagi katerega se nato lahko vse naloge sploh izpolnjujejo.

Omeniti velja še to, da smo znotraj občinske uprave



naredili nekakšno »tiho« reorganizacijo dela, tako da je vsak dobil dodatne zadolžitve, seveda s tistega področja, ki ga sam tudi obvlada. Moj cilj je, da delujemo kot močna in dobra ekipa. Zato hvala vsem sodelavcem za odlično sodelovanje.

KAKO VAŠE DOSEDANJE DELOVNE IZKUŠNJE VPLIVAJO NA VAŠE DELO?

Vsekakor so te izkušnje več kot dobrodošle. V javni upravi sem zaposlena že kar precej časa, obseg dela pa se mi je vedno znova povečeval. To je seveda pripeljalo do tega, da sem seznanila s praktično vsemi področji dela, ki ga pokriva občinska uprava, kar pomeni, da je sama organizacija potem tudi nekoliko lažja.

KATERI PROJEKT, PRI KATEREM STE AKTIVNO SODELOVALI, JE ZA VAS OSEBNO NAJPOMEMBNEJŠI IN BI GA IZPOSTAVILI?

Izpostavila bi dva takšna projekta. Prvi, ki bi ga izpostavila, je obnovitev broda na Muri, šlo je za sofinanciran projekt, brez katerega brod na Muri zagotovo ne bi več deloval. Drugi pa je odprtje Regionalnega turističnega središča na starem mejnem prehodu v Šentilju, ki smo ga odprli v lanskem letu.

Ob tem ne smemo pozabiti še na obnavljanje in posodabljanje vse komunalne infrastrukture, brez katere pa vemo, da si sodobno življenje težko predstavljamo.

KRIZA, KI JO JE PRINESLA EPIDEMIJA KORONAVIRUSA, JE ZADELA TUDI NAŠO OBČINO. KAKO STE SE Z NJO SPOPADLI IN KAKO SE BOSTE LOTILI POSLEDIC, KI JIH BO KRIZA PRINESLA?

S pojavom koronavirusa smo takoj aktivirali štab civilne zaščite. Tukaj moram izpostaviti in pohvaliti delo nove

poveljnice civilne zaščite, le-to smo imenovali v začetku letošnjega leta, gospo Valentino Ošlovnik, ki je s svojim delom resnično pripomogla, da je panika, ki je ob izbruhu epidemije med občani nastala, ostala nekako še v mejah obvladljivega.

Kar se pa tiče proračuna občine, je pa Občina Šentilj tista, ki čuti zelo velike posledice. Beležimo namreč zmanjšani prihodek s strani koncesijskih dajatev, ki predstavljajo velik del proračuna. Proračun smo sicer sprejeli že pred pojavom koronavirusa, kasneje smo opravili še rebalans proračuna, a kot vse skupaj kaže, bodo posledice še hujše, kot pa smo pričakovali. Situacijo za zdaj še obvladujemo in se ji tudi prilagajamo. Kljub vsemu se trudimo, da bomo izpeljali vse zastavljene naloge. Za v prihodnje pa to zagotovo pomeni manjši obseg določenih del, ki niso zakonsko nujne oz. zahtevane.

V KOLIKŠNI MERI BO TO VPLIVALO NA PRIHAJAJOČE PROJEKTE? KOT VEMO, SO V PLANU REKONSTRUKCIJA MAISTROVE ULICE V ŠENTILJU PA GRADNJA ŠPORTNE DVORANE V ŠENTILJU, GRADI SE TUDI ŠPORTNI PARK V SELNICI OB MURI IN ŠE BI LAHKO NAŠTEVALI.

Vsi našeti projekti so kljub zmanjšanemu obsegu prihodkov občine bili vključeni v rebalans občine, tako da na tem področju ne pričakujemo zmanjšanja sredstev, saj gre na koncu za investicije, ki so večjega pomena za naše kraje. Nadejamo se, da bo Maistrova ulica v Šentilju končana v prihodnjem letu, športna dvorana v Šentilju v letu 2022, športni park v Selnici ob Muri pa se že gradi. Tukaj naj omenim še, da imamo predvideno tudi izvedbo kanalizacije v KS Velka.

NA OBČINI ŠENTILJ STE ZAPOSLENI ŽE 20 LET. KAKO SE SPOMINJATE ZAČETKOV IN KATERE SO TISTE NAJVEČJE RAZLIKE, KI SO SE ZGODILE V TEH DVEH DESETLETJIH?

Moji začetki so najprej pokrivali predvsem gospodarstvo in kmetijstvo. Kot sem že omenila, se mi je obseg dela iz leta v leto večal, pa če tako omenim eno anekdoto, zakaj sem se začela ukvarjati z investicijami. Bil je nekega jutra, ko je takratni župan dobil informacijo, da imamo možnost obnove ceste Kresnica–Kungota, ampak da je potrebno vso investicijsko dokumentacijo pripraviti v enem dnevu, kar pa je bil pa tudi pogoj, da pridobimo sofinancerska sredstva. In glede na dejstvo, da zunanega izvajalca, ki bi to dokumentacijo pripravil, ne moreš dobiti v enem dnevu, smo pač zagrizli v to in uspelo nam je. Od takrat naprej so se mi ti projekti samo še začeli večati.

Razlika je tudi v tem, da so se smernice Evropske unije in pa tudi naša zakonodaja precej spremenili, predvsem

glede tega, kaj kot občina lahko izvajamo in česa ne smemo. Če dam primer, na področju kmetijstva so nekoč bile omogočene subvencije na tekočo proizvodnjo, te pa z novim programskim obdobjem več niso.

Velika razlika je še v birokratizaciji. Birokratski obseg se izredno veča, je pa po drugi strani digitalizacija postopkov prinesla sodobnejšo izvajanje določenega dela.

Seveda pa je razlika še ta, da vsak župan prinese novo politiko. Tako je v prejšnjem obdobju bil velik poudarek na komunalni infrastrukturi in razvoju le-te, v obdobju zdajšnjega župana se pa je to nadgradilo še na razvoj turizma, določene aktivnosti pa peljemo tudi v smeri podpore gospodarstvu. Nadaljujemo tudi z delom na področju družbenega življenja in še naprej gradimo na odnosih, ki smo jih ustvarili.

FUNKCIJA, KI STE JO PREVZELI, POMENI SKORAJ 24-URNO SLUŽBO. KAKO SI ORGANIZIRATE ŽIVLJENJE, DA LAHKO USPEŠNO PELJETE TAKO SLUŽBENE KOT TUDI ZASEBNE OBVEZNOSTI?

Drži. To je resnično 24-urna služba, saj si dan in noč vezan na dogajanje, ki ga pokrivaš. Težko si namreč privoščiš, da bi ob treh popoldan zaključil z delom in odšel domov. V popoldanskem času so tudi vse seje odborov ter seje občinskega sveta, ampak to je nekako treba vzeti v zakup. Prav tako praktično ne mine dan, da te ne bi nekdo, ko si v svojem prostem času z otrokom na sprehodu, ustavil in ti postavil kakšnega vprašanja v zvezi z delom, ki ga opravljaš. Ampak prav, s tem se je treba pač sprijazniti.

Če uspešno peljem službene in zasebne obveznosti? Sama mislim da, ampak odgovor na to pa lahko poda samo moj mož.

KAKO SE SPROŠČATE? KAJ POČNETE V PROSTEM ČASU?

Prosti čas, ki ga ni veliko, v prvi vrsti izkoristim za svojo družino. Ob tem rada kuham, v tem času rada nabiram gobe, če mi znese, pa se rada podam na sprehod, kjer izklopim vse misli, da ves stres, ki pride s službo, pustim tam nekje zunaj. Mogoče imam tudi srečo, da nisem ravno človek, ki bi ga vse spravilo ob živce in tako lažje prebrodim vse stresne situacije. No, najbolj pa me sprošča vožnja z motorjem.

ŠE MISEL IN ŽELJA OBČANOM OB KONCU LETA 2020.

Občanom naše občine želim vse dobro. Upam, da ta korona čas čim prej mine in se življenje vrne v stare ter ustaljene tirnice. Mislite pozitivno in ostanite zdravi.

BOBEKOVA TRIM STEZA

Občina Šentilj že nekaj časa občankam in občanom omogoča, da skozi sodelovanje pri participativnem proračunu sodelujejo pri manjših projektih v občini. Namen tega je, da se v občini izvedejo projekti, ki si jih želijo občani. Med prispelimi predlaganimi projekti se izbere projekt, ki dobi največ glasov. Tako je Bobekova trim steza postala projekt, ki je prešel v realizacijo skozi občinski proračun.



Na lokaciji, kjer smo uredili Bobekovo trim stezo, je le-ta nekoč že obstajala. Te se zagotovo spomnijo starejši občani naše občine. Uporabljali so jo tako mladi kot starejši, vendar ker je nihče ni vzdrževal, je žal tudi propadla.



Nova trim steza je danes nadgrajena z vsebino. Na območju Brloge je nekoč živel mož z imenom Bobek, o katerem po naših krajih krožijo različne zgodbe. Kdo je bil Bobek in kako je živel, boste spoznali z obiskom trim steze. Tudi vse table, ki narekujejo vadbo, smo opremili s podobo Bobeka, ki je nastala na podlagi opisov ter ene stare fotografije.

Bobekova trim steza je zaradi vsebine in razgibanosti terena vsekakor posebnost. V sebi nosi zgodbo Bobeka (možen je tudi ogled njegovega domovanja), razgibano pa se širi od vznožja pa do vrha (običajno so trim steze na ravninah) Brloge, kjer stoji kapelica.

Trim steza vsebuje štirinajst vadbenih točk, na katerih se lahko obiskovalci ustavijo in prakticirajo predlagano vadbo. Vsak obiskovalec se odloči, katero vadbo bo izvajal v skladu s svojimi sposobnostmi. Kot zanimivost je vaja na vlečni vrvi, ki jo zelo radi obiskujejo otroci, saj imajo občutek, da so pravi planinci. Orodja za vadbo so domiselno postavljena in v odličnem stanju, med njimi pa najdemo tudi orodje iz starejše, že pozabljene, trim steze.

Obisk trim steze je možen v vseh letnih časih. Vabljeni.

PRIZNANJA ŠPORTNIKOM ZA LETO 2019

Kriza, ki jo je povzročila epidemija koronavirusa, ni prizanesla niti športnikom. Tako je letos odpadla tudi prireditev, na kateri bi podelili priznanja športnikom za njihove dosežke v letu 2019. Priznanja smo tako lahko podelili zgolj preko pošte, nagrajenci pa so:

Športni strokovni delavec leta je postal **Tomaž Pregl**, športni ekipi leta sta **košarkarska ekipa učencev Osnovne**

šole Rudolfa Maistra Šentilj ter **Športno društvo I Team**, športnik leta je postal **Franc Mihelič iz Ribiške družine Mura Sladki Vrh**, športnica leta je gimnastičarka **Nastja Germ iz Športnega društva Šentilj**, perspektivni športnik za leto 2019 pa je **Luka Kastelic iz Karate kluba WKSA Šentilj**.

Vsem dobitnikom iskreno čestitamo.

IMENIK OBČINSKE UPRAVE

Za lažje komuniciranje z občinsko upravo Občine Šentilj objavljamo kontaktne podatke zaposlenih strokovnih delavce na enem mestu:

RECEPCIJA		obcina@sentilj.si	02 650 62 00
DIREKTORICA OBČINSKE UPRAVE	Mag. Petra Pucko	petra.pucko@sentilj.si	02 650 62 11
TAJNIŠTVO ŽUPANA	Tina Cehner	tina.cehner@sentilj.si	02 650 62 21
SPREJEMNA PISARNA	Vera Drajzibner	vera.drajzibner@sentilj.si	02 650 62 08
	Vasja Šabeder	vasja.sabeder@sentilj.si	02 650 62 08
PRAVNE ZADEVE	Valerija Trojner	valerija.trojner@sentilj.si	02 650 62 13
DRUŽBENE DEJAVNOSTI, TURIZEM IN GOSTINSTVO	Nataša Vouk	natasa.vouk@sentilj.si	02 650 62 09
RAČUNOVODSTVO	Tina Repina	tina.repina@sentilj.si	02 650 62 12
OKOLJE IN PROSTOR, KOMUNALA	Vojko Titan	vojko.titan@sentilj.si	02 650 62 18
	Ines Jurić	ines.juric@sentilj.si	02 650 62 22
	Andrej Drajzibner	andrej.drajzibner@sentilj.si	02 650 62 23
	Andreja Molinari Fekonja	andreja.molinari@sentilj.si	02 650 62 17
	Valerija Primožič	valerija.primozic@sentilj.si	02 650 62 19

Vse podatke in področja delovanja najdete tudi na spletni strani Občine Šentilj www.sentilj.si, prav tako so na spletni strani dostopne vse vloge in obrazci, nekatere izmed njih tudi v obliki e-vloge.

KISLO ZELJE JE STARO SLOVENSKO ZDRAVILO

Letošnje leto je prineslo veliko povsem novih stvari, težav in slabe volje. Podobno se je dogajalo tudi na vrtovih, saj muhasto vreme vedno pomeni težave za rastline. Kislo zelje je že od nekdaj pozimi varovalo in krepilo zdravje ljudi. V tako zapleteni in težavni situaciji, kot smo zdaj, verjetno svet še nikoli ni bil. Majhen košček v mozaiku boljšega zdravja pozimi zagotovo lahko prispeva tudi kislo zelje.

IZBOR SORT ZA KISANJE

Vedeti je potrebno, da vse sorte niso primerne za kisanje. Listi zelja morajo namreč vsebovati dovolj sladkorja. Kisanje zelja je kemični proces fermentacije, ki se s pomočjo mlečnokislinskih bakterij sladkor spreminja v kislino. Če je sladkorja premalo, potem kisanje zelja ne bo uspelo.

Za izdelek kislega zelja v domači pridelavi resnično toplo priporočam stare, domače sorte zelja, ki dajejo tanke liste z nežnimi listnimi žilami in rumenkasto barvo skisanega zelja, kot smo ga navajeni iz skled naše babice. To sta predvsem varaždinsko zelje, pa tudi ljubljansko zelje je še 15 let nazaj veljalo za odlično.



Kisanje celih glav za sarmo

Novejši hibridi res dajejo višje pridelke, vendar je kisl zelje bele barve, listi so debelejši, trši. Hibridi so lahko zelo različni. Da so primerni za spravilo, potrebujejo od 90 pa vse do 160 in celo več dni. Tisti s krajšo vegetacijo niso primerni za kisanje. Kisamo lahko tudi nekatere hibride rdečega zelja in celo glavnatega ohrovta. Vsak hibrid da kislemu zelju nekoliko poseben okus in videz. Zato je izbira sorte/hibrida zelo pomembna.

PAZITI JE POTREBNO PRI UPORABI SREDSTEV ZA VARSTVO RASTLIN

Zelo pomembna je uporaba sredstev za varstvo rastlin. Tudi v ekološki pridelavi se uporabljajo bakreni pripravki. Ravno ti pa so lahko usodni za potek kisanja, če jih uporabimo prepozno. Priporočam, da mine med zadnjo uporabo katerega koli, seveda dovoljenega, bakrenega pripravka ali listnega gnojila z bakrom in spravilom zelja za kisanje vsaj 3 tedne. Prepozna ali pretirana uporaba lahko preprečuje postopke fermentacije, zaradi česar se zelje ne bo kisalo. Seveda pa moramo pridelati zdrave, nepoškodovane glave, predvsem nam zelje ne sme gniti že na njivi ali vrtu, saj take glave niso primerne za kisanje.

Glave režemo, ko so primerno zrele. Ta čas je pri zelju včasih težko določiti. Prezgodaj rezane glave še nimajo dovolj sladkorja, niso zbite, zato je težko rezati in tudi kisanje ne bo potekalo pravilno. Prepozno porezane glave pa so lahko bolj onesnažene z glivicami, bakterijami, kar bo spet spremenilo pot kisanja in s tem okus končnega izdelka. Kislo zelje lahko postane mehko, se sivo obarva ali pa je slabega okusa.



Varaždinsko zelje je nekaj posebnega

Ob rezanju puščamo daljše kocene, ne režemo tik pri glavi. Na kocenu je namreč največja rana, na kateri se hitro naselijo glivice in bakterije. Če je ta rana preblizu listom glave, se le-te hitreje naselijo tudi na listih. Pri spravilu smo zelo pozorni, da glav ne poškodujemo tudi sami.

PRED KISANJEM IN PRIPRAVE NA KISANJE

Zelje po spravilu nekaj dni pustimo počivati, se malo osušiti. V tem času (od 3 do največ 5 dni) se sladkorji še nekoliko povečajo.

Pred kisanjem glave dobro očistimo, odstranimo vse zelene liste. Glavo prerežemo na pol in v celoti izrežemo kocen. Pri tem moramo paziti, da uporabljamo povsem čiste nože ali druge naprave, podlage za rezanje in podobno. Če v sode prinesemo napačne bakterije, glivice, se lahko fermentacija obrne v nezaželeno smer, kisl zelje bo imelo napačen okus ali barvo.

Narezano zelje je nujno stehtati, saj je zelo pomembno natančno soljenje. Od tega je odvisno, kako trd ali mehak bo vaš izdelek. Potrebujemo 2 % soli, to pomeni da 10 kg narezanega zelja solimo z 0,2 kg oziroma 200 g soli. Uporabljamo morsko sol, saj kamena sol ne vsebuje vseh potrebnih mineralov. Za kisanje glav za sarmo potrebujemo 4 % soli.

Narezano maso po plasteh nalagamo v sod, škaf, posodo za kisanje. Vsako plast čim bolj enakomerno posolimo, malo počakamo in potem dobro potlačimo. Pazite, da ne boste na začetku porabljali preveč ali premalo soli, saj bodo potem različne plasti imele različen okus. Plasti tlačimo tako, da čim bolj iztisnemo zrak, posebej pozorni smo ob robovih posod za kisanje. Pri tem pa ne smemo lomiti rezin zelja.

Ko imamo posodo polno tako, da je še prostor za obtežitev, na vrh natlačenega zelja položimo čisto folijo, nanjo pa ustrezno obtežitev. Obtežitev na začetku kisanja naj bo 20 % mase kisanja, proti koncu pa nekaj teže odvezamemo in obtežujemo samo z 10 % mase narezanega zelja. Zdaj vidite, da je dokaj pomembno, da vemo, koliko zelja smo naribali. Če obtežimo premalo, se bo zgornja plast vedno kvarila, če pa preveč, bo naše zelje presušeno, žilavo.



Začimb ne dodajamo ob kisanju, ampak tik pred pripravo jedi

Najboljše postopek poteka pri temperaturi 18 °C, nekaj stopinj gor ali dol. Če je prehladno, moramo dogrevati, saj drugače kemična reakcija ne bo stekla. Pri temperaturah nad 22 °C se zelje skisa prehitro in je običajno prekislo, ni dobro. Če je potrebno porezati zelje, ko so zunanje temperature še previsoke, ga pred rezanjem, ribanjem poskusite ohladiti, da ne bo nepotrebnih težav.

PRI KISANJU SPOTI ODSTRANJUJEMO VSE PENE, KI NASTAJAJO.

Celoten postopek traja tri do štiri tedne. Proti koncu že popuščamo obtežitev.

Kislo zelje hranimo v hladnem, temnem prostoru. Obtežimo ga samo še z 10 % teže od skupne mase kislega zelja. Redno ga preverjamo, odstranjujemo zgornjo plast takoj, ko opazimo spremembo barve ali konsistence. Če zmanjka tekočino, dodamo soljeno vodo, še boljša pa bi bila zelnica, če je imamo v drugi posodi dovolj.

Paziti je potrebno, da vedno, ko jemljemo zelje iz posode, preostalo dobro zatesnimo in obtežimo. Vsak dostop zraka pomeni dostop glivic, ki bodo vsaj zgornjo plast obarvale, omehčale ali pa bo dobilo kislo zelje neprijeten vonj. Verjetno ni potrebno, ampak vseeno naj opozorim še na to, da moramo zelje iz posode jemati s povsem čistimi rokami ali orodjem.

Glave kisamo tako, da so popolnoma nabite, zrele. Zložimo jih tesno v posode in zalijemo z solnico, v vodi raztopljeno soljo, ki naj bi je bilo 4 % od mase zelja. Še bolje pa je glave kisati v naribanem zelju. Nujno pa je, da poskrbimo za popolno higieno glav.

Kislo zelje naj bi imelo boljši okus, če dodamo približno 10 % naribanega glavnatnega ohrovtu.

Poleg kislega zelja je pri nas nekoč bilo močno razširjeno kisanje strniščne repe. Še danes imajo nekateri celo raje kislo repo kakor kislo zelje. V nekaterih državah kisajo tudi druge vrtnine. Sama sem imela priložnost videti in



Kislo zelje polno vitaminov za zimo

poskusiti tako kisane kumare. Nekateri so bili nad njimi navdušeni. Takemu kisanju pravilno rečemo fermentacija in fermentirana zelenjava v zadnjih letih zelo pridobiva na pomenu.

Kislo zelje in repa sodita med najbolj zdrava živila. Vsebuje veliko koristnih snovi, ki varujejo naše telo pred številnimi tegobami predvsem pozimi. Ob enem pa nimate visoke kalorične vrednosti, kljub temu pa nas zaradi velike količine vlaknin odlično nasitita. Zelnica je lahko odlično zdravilo za težave s kislino v želodcu in druge prebavne motnje. Zato je ne mečemo stran, saj kot odpadke lahko povzroča tudi okoljske težave.

Miša PUŠENJAK

ZDRAVLJENJE VIRUSNE OKUŽBE COVID-19 S PROTITELESI IZ KRVNE PLAZME

V letu 2020 se je cel svet zaustavil zaradi pandemije virusa COVID-19. Vse več se govori o trenutnem edinem učinkovitem zdravljenju s protitelesi, in sicer z imunsko (konvalescentno) plazmo ozdravljenega bolnika, ki je COVID-19 prebolel. Ta nato daruje kri ali krvno plazmo, ki vsebuje protitelesa in nato s transfuzijo te imunske plazme zdravijo drugega bolnika, ki je v akutni fazi virusne okužbe s COVID-19.

Plazma je tekoči sestavni del krvi, v kateri se pretakajo krvne celice. Plazma sestavlja 55 % krvi, sestavljena pa je iz 91 % tekočine in 9 % beljakovin, kot so fibrinogen, albumini in imunoglobulini (protitelesa). Krvno plazmo se uporablja na dva načina. Prvi je, da bolniki dobijo takoj pripravljeno krvno plazmo preko transfuzije direktno v telo pri večjih poškodbah, prometnih nesrečah ali določenih težjih krvnih obolenjih. Drugi način je, da se iz krvne plazme pripravljajo

zdravila: za hemofilike, bolnike z gensko boleznijo, pri katerih se kri ne strjuje in lahko brez zdravil pri poškodbah izkrvavijo, za bolnike z motnjami strjevanja krvi ter za cepiva, ki vsebujejo humana protitelesa, kot so recimo cepivo za hepatitis, tetanus, steklino in pri nosečnicah, ki nimajo rH faktorja.

Pri okužbi s COVID-19 gre za hud akutni respiratorni sindrom koronavirus 2 (SARS-CoV-2), vzrok koronavirusne bolezni 2019 (COVID-19), ki je spodbudil svetovno zdravstveno krizo. Imunska plazma se nanaša na zbrano plazmo posameznikov, ki so bili s COVID-19 okuženi, so po okužbi ozdraveli in razvili protitelesa. Pasivno dajanje protiteles s transfuzijo imunske plazme lahko ponudi edino kratkotrajno strategijo za podelitev takojšnje imunosti dovzetnim okuženim bolnikom. Obstajajo številni primeri, v katerih je bila imunska plazma uspešno uporabljena kot profilaksa za zdravljenje nalezljivih bolezni, vključno z drugimi izbruhi koronavirusov (npr. SARS-1, bližnjevzhodni respiratorni sindrom [MERS]). Imunska plazma se uporablja tudi pri pandemiji COVID-19; podatki s Kitajske kažejo na klinične koristi vključno z radiološko ločljivostjo, zmanjšanjem virusnih obremenitev in izboljšanim preživetjem.

Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) in Evropska komisija spodbujata darovanje krvi posameznikov, ki so že preboleli virusno okužbo COVID-19. Evropska komisija je izdala smernice za transfuzijske ustanove glede zbiranja in uporabe darovane plazme. Evropska komisija sodeluje z državami članicami, Evropsko zvezo za kri (EBA), Evropskim centrom za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC) in drugimi zdravstvenimi strokovnjaki za podporo študiji o uporabi imunske plazme pri zdravljenju bolnikov s COVID-19. Študija dopolnjuje smernice Evropske komisije in pristojnih organov za kri in krvne komponente iz 27 držav članic.

Na spletni strani Evropske komisije pozivajo transfuzijske ustanove, ki želijo sodelovati pri študiji, da se morajo obrniti na Evropsko zvezo za kri (EBA). Podatkovna zbirka Komisije upošteva določbe Splošne uredbe o varstvu podatkov, zbrani podatki pa so preverjeni glede anonimnosti.

Tudi v PPTA (Plasma Protein Therapeutics Association) spremljajo hitro spreminjajoče se stanje v svetu in v darovalnih centrih krvne plazme zagotavljajo pridobivanje in zbiranje imunske plazme.

Plazemska zveza CoVlg-19 Alliance je partnerstvo največjih svetovnih plazemskih podjetij, ki se ukvarja z zbiranjem, razvojem, proizvodnjo in distribucijo plazme. Na tak način sodelujejo z ostalimi svetovnimi organizacijami v boju proti virusu COVID-19. Njihovi cilji so pospešiti razvoj možnega zdravljenja, izboljšati možnosti za uspeh in povečati ponudbo potencialnega zdravljenja.

Plazma ljudi, ki so si opomogli od COVID-19, znana tudi kot imunska plazma, bi lahko bila ključni del boja proti novemu koronavirusu. Ko se plazma podari, se lahko uporabi na dva načina: pacienti jo prejmejo neposredno ali pa se uporabi za izdelavo potencialnega zdravila za zdravljenje COVID-19. Oba pristopa sta pomembna in nekatere bolnišnice že uporabljajo neposredno transfuzijo za zdravljenje težjih bolnikov s COVID-19.

Plazemska zveza CoVlg-19 Alliance razvija hiperimunski globulin (protitelo H-Ig), imenovan CoVlg-19. To potencialno zdravljenje zahteva plazmo, ki jo dajejo ljudje, ki so v celoti okrevali od COVID-19, saj njihova plazma vsebuje protitelesa proti virusu.

Trenutno je v javnosti zelo malo objavljenih obstoječih raziskav, ki bi podale analizo rezultatov, kako učinkovit je ta način zdravljenja. Edina večja raziskava, ki je bila do sedaj opravljena, je objavljena na PubMed. gov: Convalescent Plasma or Hyperimmune Immunoglobulin for People With COVID-19: A Rapid Review, (Valk in ostali, 2020).

Cilj raziskave je oceniti, ali je transfuzija imunske plazme ali hiperimunskega imunoglobulina učinkovita in varna pri zdravljenju ljudi s COVID-19.

Raziskavo so avtorji objavili kot živi sistematični pregled, ki temelji na mesečnih iskanjih po bazah podatkov in registrih, ki ga bodo sproti posodabljali. Te posodobitve bodo tekom raziskave verjetno prikazovale drugačne rezultate od trenutnih ugotovitev (Valk in drugi, 2020).

V svetovnem merilu imajo transfuzijski centri trdno infrastrukturo za zbiranje in zagotavljanje zalog imunske plazme, da bi zadovoljili naraščajoče povpraševanje. Podatkov iz strogo nadzorovanih kliničnih preskušanj imunske plazme je tudi malo, saj se metoda zdravljenja šele razvija.

Trenutno se ves svet trudi najti zdravljenje in cepivo proti virusu COVID-19. Po zadnjih napovedih se bo zdravljenje najhitreje razvilo šele v roku enega leta. Prav tako bo pred njim dolga pot od laboratorijskih testiranj do splošne uporabe in precepljenosti svetovne populacije. Čeprav so zaenkrat podatki raziskav o učinkovitosti zdravljenja z imunsko plazmo še v analiziranju in se bodo pokazali sčasoma, je v boju s COVID-19 ta metoda zdravljenja s protitelesi trenutno edina metoda zdravljenja do razvoja cepiva.

Renata Šabeder,
mag. zdr.- soc. manag.

SPREJEM NOVEGA VOZILA PGD PALOMA SLADKI VRH SLADKI VRH



V soboto, 15. 8. 2020, je bil zelo pomemben dan za gasilce PGD Paloma Sladki Vrh. V našem društvu smo pripravili manjšo slovesnost ob sprejemu novega gasilskega vozila GVM-1.

Že zgodaj zjutraj se nekaj članov društva odpravilo na pot v podjetje Svit Zolar d. o. o. iz Ptujске gore, ki je bilo izbrano na javnem razpisu za nabavo novega gasilskega vozila kombi 8 + 1. Predmet razpisa je bil dobava vozila vključno z nadgradnjo ter celotno

opremo, ki je bila določena v razpisu. Pred samim prevzemom vozila so člani pozorno spremljali predavanje in navodila o uporabi vozila. Okrog 12. ure so prispeli pred Občino Šentilj, kjer so jih pričakali podžupan g. Vladimir Maher, podžupanja ga. Lidija Šarič in namestnik poveljnika GZ Slovenske gorice tov. Dušan Gojič. Vsi prisotni so nam zaželeli srečno vožnjo. Avto so članice društva okrasile, nakar se je pot nadaljevala do gasilskega doma v Sladkem Vrhu.

Že od daleč smo slišali sirene in vedeli smo, da se novo vozilo približuje gasilskemu domu. Tam smo bili zbrani člani društva in donatorji, ki smo jih povabili na sprejem. Najprej je vse prisotne pozdravil predsednik PGD Paloma Sladki Vrh tov. Silvo Fišer. Po nagovorih gostov smo se gasilci postavili v zbor in sledila je uradna predaja ključev glavni strojnici tov. Valentini Ošlovnik, ki je s sireno oznanila prevzem vozila. Vsi prisotni smo nazdravili, ekipa starejših gasilcev pa je simbolično uprizorila blagoslov vozila, ki bo uradno realiziran v letu 2021. Sledila je pogostitev in vsi, ki so želeli, so si lahko vozilo tudi od blizu ogledali ter se z njim zapeljali.

Celotna naložba v novo vozilo je znašala nekaj več kot 72.000,00 evrov, od tega je 50.000,00 evrov priskrbela Občina Šentilj ostalo pa sami. Pri tem smo se za finančno pomoč obrnili tudi na lokalne podjetnike, ki se še posebej zavedajo pomena požarne varnosti in nas zato radi podprejo. Iskrena zahvala vsem donatorjem tako doma kot iz tujine in vsem občanom, ki so s svojimi prispevki omogočili nakup novega vozila.

Anita Marjanović
Foto: Doris Ošlovnik

DRUŠTVO UPOKOJENCEV CERŠAK – NAŠE JUBILANTKE

V našem društvu smo imeli v letošnjem letu kar tri jubilatke, ki so dopolnile častitljivih 90 let. Vse tri smo ob njihovem prazniku obiskali člani upravnega odbora s podžupanja go. Lidijo Šarič, jih obdarili s skromnim darilom in jim iskreno zaželeli še trdnega zdravja, srečnih dni med svojimi dragimi in obilo dobre volje.

Kot prvo devetdesetletnico smo 8. januarja obiskali go. Jožefo Hecl na njenem domu v Selnici ob Muri.

Gospa Jožefa se je kar hitro zaposlila v Tovarni lepenke v Ceršaku in ji ostala zvesta vse do svoje upokojitve, nato pa se takoj leta 1985 včlanila v naše društvo. Ima hčerko in sina, ki ji sedaj tudi stojita ob strani in ji pomagata.

Največje veselje pa sta ji njena pravnuka, ki ji lepšata jesen življenja.

Nato smo obiskali go. Frančiško Ferk v Ceršaku, ki je svojih devetdeset praznovala 12. februarja. Gospa Frančiška pa je bila dolga leta kuharica v Osnovni šoli v Ceršaku.



To je bilo še v času, ko je bila šola še pri tovarni lepenke, kjer je sedaj kegljišče. Bila je dobra in prijazna kuharica, saj so otroci radi pojedli malico, ki jo je pripravila.



Po upokojitvi se je takoj včlanila v naše društvo in se udeleževala raznih prireditev in izletov, ki jih je organiziralo društvo. Imela je sina in hčerko. Sina je žal že izgubila, jo pa snaha in vnuk z družino redno obiskujeta.

Srečna je, da ima ob sebi hčerko Slavico, ki z družino lepo skrbi za njo. Ga. Frančiška je še kar čila in zdrava. Vesela je, da je še tako, saj še lahko gre po vasi na sprehod in opazuje naravo.

22. julija pa smo obiskali še našo tretjo jublantko go. Majdo Breznik, prav tako iz Ceršaka.

Našega obiska se je zelo razveselila, saj nam je že naprej povedala, da ne smemo pozabiti na njo. Ga. Majda se je že kot mlado dekle zaposlila v Tovarni lepenke Ceršak in bila zvesta



in marljiva delavka vse do svoje upokojitve. Sedaj je naša članica že 38 let.

Rada je z nami hodila na razne izlete in se udeleževala naših srečanj.

Gospa je pri svojih devetdesetih letih zelo čila in polna energije, saj še vsa dela v hiši in manjša okoli nje opravi sama. Blizu nje živita vnuka, za katera še večkrat kaj dobrega skuha in jima pomaga. Tudi hčerka Majda lepo skrbi za njo, jo pa vsak teden vsaj enkrat obiše in ji pomaga pri večjih opravilih.

Drage naše jublantke, še enkrat vam zaželimo obilo zdravja, sreče in lepo jesen življenja!

Marija Selinšek,
DU Ceršak

TRADICIONALNO SREČANJE LOVCEV IN RIBIČEV

Vsako leto se organizira srečanje lovcev in ribičev. Letos je bila organizatorica RD Mura – Paloma. Tekmuje 10 lovcev in 10 ribičev za prehodni pokal. Tekmovali so v lovljenju rib s plovcem v ribniku pri ribiškem domu na Vranjem Vrhu. Tekmovanje je trajalo 3 ure. Letošnji zmagovalci so člani ribiške družine. Prejeli so prehodni pokal. Po končanem tekmovanju je sledilo družabno srečanje obeh družin.

Danica Ferk
Foto: Arhiv RD Mura – Paloma



Vodja zmagovalne ekipe: Kolar Silvo in predsednika družin



PROJEKT PRIDEMO IN UREDIMO – PODPORA RANLJIVIM SKUPINAM PRI UREJANJU OKOLJA

Projektne partnerji Občina Pesnica, Kulturno-umetniško društvo Marice Kerenčič Pesnica in Zavod Zmoremo, Šentilj v Slovenskih goricah, so skupaj z vodilnim partnerjem Kreativna zadruga z. o. o., so. p. bili uspešni pri prijavi operacije **PRIDEMO IN UREDIMO – PODPORA RANLJIVIM SKUPINAM PRI UREJANJU OKOLJA**. Projekt delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj v okviru podukrepa »Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost«. Sredstva za sofinanciranje je LAS OVTAR dodelilo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR).

Namen projekta je razviti storitev, katerega cilj je usposobiti ranljive osebe za uporabo različne delovne opreme za urejanje okolja ter nato storitev ponuditi širši javnosti. Na ta način bomo poskrbeli za vključenost ranljivih oseb v družbo ter jim omogočili boljši in kvalitetnejši način življenja z zaposlitvijo.

Projekt nagovarja naslednje prednostne usmeritve, priložnosti, potrebe in izzive:

- ozavešča javnosti o zmožnostih, pravicah in potrebah invalidov in s tem pospeševanje razumevanja nujnosti njihovega socialnega vključevanja v družbo,

- krepi socialno mrežo na območju LAS (deležnike medgeneracijsko povezuje in vzpostavlja sodelovanje z lokalnimi prebivalci, občinami in drugimi inštitucijami),
- na trgu dela zagotavlja konkurenčnost storitev, ki jih izvajajo invalidi na zaščiteneh delovnih mestih,
- spodbuja socialno podjetništvo.

Cilj in učinki operacije:

1. Delovno usposabljanje invalidov na zaščiteneh delovnih mestih za delo z učnimi pripomočki.
2. Utrjevanje socialne mreže v lokalni skupnosti in širše, medgeneracijsko povezovanje in bolje informirana lokalna skupnost, ki se nauči sprejemati delo invalidov na zaščiteneh delovnih mestih na območju LAS.
3. Razvoj in utrjevanje socialne mreže v lokalni skupnosti in širše, medgeneracijsko povezovanje in bolje informirana lokalna skupnost, ki se nauči nuditi potrebno pomoč vsem potrebnim za ureditev bivalnega okolja na območju LAS.

Za več informacij oz. naročilo storitev so z veseljem na razpolago pri projektne partnerju ZAVOD ZMOREMO, ga. Slavica Klemenčič – 051 322 434.

Slavica Klemenčič,
Zavod ZMOREMO



PROJEKT »AVTO TAKSI – SERVIS ZA STAREJŠE IN INVALIDNE OSEBE«

Projektne partnerji Občina Pesnica, Občina Šentilj, Društvo upokojencev Šentilj in Zavod Zmoremo, Šentilj v Slovenskih goricah so skupaj z vodilnim partnerjem Kreativna zadruga z. o. o., So. p. v letošnjem letu prejeli odobritev projekta AVTO TAKSI – SERVIS ZA STAREJŠE IN INVALIDNE OSEBE. Projekt delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, v okviru podukrepa »Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost«. Sredstva za sofinanciranje je LAS OVTAR dodelilo Ministrstvo za gospodarski razvoj in

tehnologijo v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR).

Namen projekta je razviti storitev, katere cilj bo ponuditi starejšim in invalidnim osebam prevoz do osebnega zdravnika, bolnišnice, trgovine, na ogled kakšne prireditve ali le do prijateljice, s katero bi popili kavo. Večinoma gre za ljudi, ki prevoz potrebujejo zato, ker sami ne vozijo, prav tako nimajo možnosti uporabe javnega prevoza, ker živijo na podeželju. To je na kratko opisan namen operacije in

zakaj je potreba po tovrstnih storitvah.

Operacija rešuje naslednje izzive iz SLR LAS Ovtar Slovenskih goric:

- razvoj inovativnih storitev, ki rešujejo potrebe starajočih ter ohranjajo in izboljšujejo vključenost v skupnost za vse prebivalce (večgeneracijski centri, razne aktivnosti ...),
- povezovanje potencialov javnega in zasebnega sektorja ter civilne družbe na vseh področjih razvoja območja – zagotoviti povezano in prilagojeno podporno okolje.

Cilj in učinki operacije:

- vzpostavljena storitev avto taksi – servis za starejše in invalidne osebe,
- nova zaposlitev strokovnega sodelavca, ki opravlja prevoze,
- razvita mreža storitve avto taksi,
- razvoj in utrjevanje socialne mreže v lokalni skupnosti in širše, medgeneracijsko povezovanje in boljše informirana lokalna skupnost, ki se nauči nuditi potrebno pomoč vsem potrebnim prevoza na območju LAS.

Slavica Klemenčič,
Zavod ZMOREMO

PRVA TIM PONI ŠOLA V SLOVENIJI V ZAVODU KONJI PRI ZELENHIŠKI



Zavod Konji pri zeleni hiški Ceršak je postal prva TIM PONI ŠOLA v Sloveniji. Tako so v zavodu tudi našo državo in Občino Šentilj umestili na evropski zemljevid tim poni šol ter se postavili ob bok bolj razvitim konjeniškim državam.

V zavodu vztrajno sledijo svoji viziji in dosegajo zastavljene cilje – svet konj in jahanja približati otrokom igrivo, varno in poučno. Na naslovu zavoda v Selnici ob Muri tako od septembra naprej deluje TIM PONI ŠOLA ŠENTILJ, ki je namenjena otrokom in spoznavanju konjeniškega sveta. Njihovi jahalni programi za otroke se izvajajo v skladu s TEAM PONY CONCEPTOM®, za katerega so ob izpolnjevanju visokih kriterijev glede oskrbe konj in izvajanja jahalnih programov pridobili ustrežni certifikat in prejeli naziv

učitelj jahalne pedagogike. Tako otrokom omogočajo varen, zabaven in poučen vstop v konjeniški svet.

Tudi sam si želiš biti otrok ob spremljanju izvajanja jahalnih programov v zavodu, ki se izvaja v duhu tim poni koncepta in ne samo, da otroke seznanijo s poniji, ampak jih tudi izučijo, da postanejo odločni in preudarni konjarji. Otrokom ponujajo veliko več kot zmorejo številni jahalni klubi. Veliko se naučiti, skupaj zabavati in uživati v delu s ponijem – za to gre v tim poni šoli. Poni postane prijatelj in partner v igri in skupnem premagovanju ovir. Vključeni v igre, pesmi in zgodbe otroci pridobivajo znanja o konjih in jahanju. In vse to doživljajo kot skupinsko aktivnost.

V tem letu pa so kljub nekaterim in občasnim omejitvam zaradi epidemije v zavodu številnim otrokom omogočili, da so preživeli prosti čas in počitnice aktivno, v naravi in družbi ponijev. V poletnih mesecih so tako kar v petih poni tednih otroci po skrbno sestavljenem in strukturiranem programu pridobili številna znanja in prejeli naziv Poni



junak. Vse leto v zavodu tedensko izvajajo programe za otroke v dveh starostnih skupinah in v skladu s priporočili NIJZ. V sodelovanju z jahalnim klubom Kasco Svečina so v avgustu organizirali dresurno tekmovanje in tekmovanje v vodenem jahanju, ki sta se ga udeležili Gaja Jakoš in Anja Lestan, ki je s ponijem Luckyjem nastopila v kategoriji poni pravljica. V tednu otroka sta tudi tokrat poni Lucky in Lea obiskala vrtca v Ceršaku in Šentilju ter za otroke pripravila

poučni in zabavni program na temo konjičkov in njihovega življenja.

Uspešno in kreativno delo v zavodu so opazili tudi v Konjeniški zvezi Slovenija ter jih tako povabili k sodelovanju pri izobraževanju inštruktorjev, ki je potekala to jesen.

Lea Jakoš

Foto: Arhiv zavoda

DAN SLOVENSkih SLADKOVODNIH RIBIČEV

Letos 20. junija 2020 sta bili Ribiška družina Mura – Paloma in Zveza ribiških družin Maribor organizatorici srečanja in tekmovanja v lovu rib in v kuhanju ribiških jedi. Tekmovanje v lovu rib je bilo pri ribniku Lenc, tekmovanje v kulinariki pa pri ribiškem domu.

Obeh srečanj se je udeležilo 7 ribiških družin, in sicer: RD Maribor1, RD Maribor2, RD Rače, RD Radlje ob Dravi, RD Ruše, RD Pesnica in RD Mura – Paloma. Že zgodaj zjutraj so se pripeljali v Sladki Vrh ribiči ter si začeli pripravljati svoje rekvizite za ribolov ali kuhanje. Tekmovanje v obeh disciplinah se je začelo ob 9. uri, zaključilo pa ob 12. uri. Začelo se je tehtanje ulova in ocenjevanje priprave ribiških jedi. Ocenjevalni list za kulinariko je vseboval več detajlov, in sicer od izgleda »kuhinje«, priprave jedi, upoštevanja sodobnih smernic, higiene prostora, vonja in okusa jedi,

postrežbe, izgleda skladnosti jedi na krožniku. Komisija je vso dopoldne opazovala kuharje in kuharice in na osnovi točk določila zmagovalno ekipo. Med pripravo jedi so lahko obiskovalci poskušali različne jedi iz rib. Nekatere ekipe so bile zelo domiselne, saj so pripravljali zelo različne in okusne jedi: ribjo juho, polpete, takos, namaze na več načinov z različnimi dodatki. Člani domače ribiške družine so pripravili malico za vse udeležence, povabljenе goste ter krajanе in ljubitelje ribjih jedi. Spretni kuharji in strežno osebje je z veseljem postreglo s pečenim krapom ali postrvjo na žaru. Obe pečeni ribi sta bili izvrstni. RIBE za pripravo malice sta donirali Zveza ribiških družin Maribor in RD Mura – Paloma. Po 13. uri je sledila razglasitev. Najtežjo ribo je ujel domačin RD Mura – Paloma, in sicer Silvo Kolar. Skupna teža je bila 3760 g. V ribolovu je zmagala ekipa



Srečko, Marjan in Franc – glavni kuharji

RD Maribor1, drugo mesto je pripadalo RD Ruše in tretje mesto RD Mura – Paloma. V kulinariki je prvo mesto zasedla ekipa RD Mura – Paloma z izvrstno in raznolikostjo hrane. Ekipo je vodil ribič Boris Bezjak in njegova žena Monika. Zelo sta se potrudila tudi pri dekoraciji »kuhinje« in pri estetskem izgledu krožnika. Drugo mesto je pripadalo ekipi RD Maribor2 ter tretje mesto RD Radlje ob Dravi. Sledila je razglasitev za veliki pokal v obeh disciplinah. Prvo mesto je zasedla RD Mura – Paloma, drugo mesto Maribor2 in tretje mesto RD Ruše. Pokale in priznanja sta podelila predsednik



Kuharska ekipa RD Mura – Paloma, Boris in Monika Bezjak

ribiške družine Mura – Paloma Franc Mihelič in tajnik ZRD Maribor Marijan Gaber.

S takšnimi srečanji slovenski sladkovodni ribiči postajajo prepoznavni ne samo kot varuhi narave in njene življenjske pestrosti, marveč tudi kot odlični kuharji. Veselimo se naslednjih tekmovanj, vsem ribičem pa naš pozdrav: DOBER PRIJEM.

Danica Ferik

Foto: Marjan Gaber

TEKMOVANJE RIBIČEV ZA POKAL OBČINE ŠENTILJ

Ob lepem sončnem vremenu so se 6. septembra 2020 zbrali ribiči iz celotne regije Maribora. Tekmovali so v lovu rib s plovcem. Tekmovanje se je odvijalo pri ribniku Lenc.

Tekmovanje je organizirala ribiška družina Mura – Paloma. Tekmovalo se je v ekipni in posamezni konkurenci. Za ekipno tekmovanje je pokale prispevala Občina Šentilj, ki jih je podelil podžupan Vladimir Maher.

V posamezni konkurenci so ribiči tekmovali za praktične nagrade, ki so jih donirali: Sindikat Paloma Pergam, Paloma d. d., Gostilna Hrnčič Ana, Čebelarstvo Ferk Rudi, Čebelarstvo Muhič, Fortis ter ostali manjši donatorji.

Tekmovanja se je udeležilo 15 ekip; v posamezni konkurenci je tekmovalo 45 ribičev. Tekmovalo se je od 9.00 do 13.00.

Med ekipami je bil naslednji vrstni red:

1. mesto: Maribor I.
2. mesto: Som Lenart
3. mesto: ZRD Maribor

Med posamezniki:

1. mesto: Javornik Darko
2. mesto: Kmetec Mitja
3. mesto: Perko Robert

Tekmovanje se je zaključilo v sproščenem vzdušju pri ribiškem domu RD Mura – Paloma.



Zmagovalci pokala občine

Danica Ferk

Foto: Arhiv RD Mura – Paloma

SKAVTSKE DOGODIVŠČINE V STEGU ŠENTILJ 1

Skavti iz stega Šentilja 1 beležimo že peto leto obstoja. Najprej le iz ideje, kako genialno bi bilo imeti skavte v domačem kraju, kjer so mladi željni učenja, ustvarjanja in bivanja v naravi. Tako je zraven ustanovitve stega nastal še »skavtski travnik s kozolcem«, na katerem se tedensko srečujemo na skavtskih srečanjih. Razdeljeni smo v tri starostne skupine; najmlajši so volčiči in volkuljice (otroci od 3. do 5. razreda), izvidniki in vodnice (od 6. razreda osnovne šole do 1. letnika srednje šole) in najstarejši popotniki in popotnice (mladi, stari do 21 let). Skozi leto jih vodimo skavtski voditelji, ki preko aktivnosti prispevamo k polnemu telesnemu, duševnemu, duhovnemu in družbenemu razvoju otrok in mladih.

Čprav smo se v letu 2020 tudi mi morali navaditi na nove razmere, smo ustvarili mnogo lepih spominov. Skavti vseh treh skupin smo se polni pričakovanj, navdušenja in kančka strahu odpravili na poletni tabor.

VOLČIČI IN VOLKULJICE

Kot Indijanci plemena Titikaka

V ponedeljek, 17. avgusta 2020, smo se volčiči in volkuljice

z voditelji odpravili na težko pričakovani tabor. Ko smo prišli, smo se razpakirali in dogodivščine so se začele. Znašli smo se v rezervatu indijanskega plemena Titikaka (v resnici je to bil Anin dom v Preboldu). :) Šaman nas je glede

na svoja videnja razdelil v dva klana medvedov in bikov. Naslednji dan smo si naredili perjanice, totem in svoja indijanska oblačila. Seveda so nas čakale tudi preizkušnje. Premagovali smo ovire, hodili po blatu, na koncu pa se okopali v hladnem potoku. Bledoličneži so nam tretji dan ukradli našo bojno sekuro in jo skrili na najvišji hrib v naši okolici. Po dolgi poti smo jo uspešno našli in prinesli domov. Popoldan smo imeli vodne igre. V četrtek smo imeli zelo zabavno igro, tekmovanje med klanoma. Zame je bil najboljši del tabora, ko smo se odpravili na bazene. Tam smo se prepustili vodnim užitkom in se prav lepo imeli. Po prihodu v rezervat smo postavili ogenj in tipi (indijanski šotor) za zvečer. Presenečenje večera so bili kavboji, s katerimi smo po dolgem večernem boju zakopali bojno sekuro in sklenili premirje. Naslednji dan smo se spremenili v volčiče in volkuljice in se pripravljali na slavnostne obljube. Sledila je najboljša večerja, hot dogi in banana s čokolado. In že je prišel zadnji dan tabora in s tem tudi obljube. Med sveto mašo, ki jo je vodil naš Balu (župnik Igor Novak), je rutico dobilo kar 7 novih volčičev. S tem slavnostnim dogodkom se je naš prečudovit tabor končal. Tabora sem se zelo veselila in je presegal moja pričakovanja. Vsi skupaj smo se veliko naučili in se boljše spoznali.

Sara Reisman, VV



IZVIDNIKI IN VODNICE

Preživeli evakuacijo tabora

Naša četa se je na tabor odpravila 24. julija. Z vlakom smo odšli takrat še neznan kam, a hitro spoznali, da smo prišli v Celje. V dežju smo se peš odpravili v smer tabornega prostora, ki se je nahajal čisto ob Savinji (kraj Šešče v bližini Prebolda). Prve dneve smo se lotili postavljanja vseh pomembnih zgradb za bivanje – šotorov, wc-ja, ognjišča, členarja ipd. V prostem času smo se najraje hladili v Savinji in igrali družabne igre. Kosila smo si kuhali sami, večerje pa smo imeli skupaj na ognju. Takrat smo prepevali, poslušali zgodbe in igrali igre. Živeli smo kot čisto pravi Indijanci – naredili smo si svoje toteme, perjanice in imeli razne delavnice. Poseben dan je bil, ko smo bližnji kmetiji

pomagali pri pobiranju krompirja. No, posebna je bila pravzaprav super večerja, ki smo se je vsi zelo razveselili. Namreč, skavt je vedno lačen. :) V posebnem spominu nam bo vsem zagotovo ostal zaključek tabora, saj je zaradi velike količine dežja zalilo naš taborni prostor in s tem tudi naše stvari. Voditelji so poklicali gasilce, mi pa smo se hitro s stvarmi na ramenih podali iz tabornega prostora. Noč smo preživeli v gasilskem domu, drug dan pa pospravili stvari in odšli domov. Znova smo se srečali čez dva dneva, ko smo tabor uradno zaključili z obljubami na domačem skavtskem travniku v Šentilju.



Neža Karner, Tjaša Ketiš, IV

POPOTNIKI IN POPOTNICE

Osvajali najvišji vrh Slovenije

Popotniki in popotnice smo zavihrali svoje nahrbtnike na ramena in se podali na pot, ki nas je pripeljala na vrh Triglava. Služiti je naše geslo v klanu, ki se ga v skupnosti trudimo čim boljše izpolnjevati. In ker delo ne počaka, smo



po prespani noči na Kredarici, ob 6. uri zjutraj, že pomagali raztovoriti zaloge hrane in pijače, ki jih je na kočico pripeljal helikopter. S Kredarice nas je pot vodila po dolini Voje vse do Bohinjskega jezera. Po desetinah osvojenih kilometrov prejšnjih dni smo z nasmehom na obrazu zaplavali v osvežujočem jezeru. Po treh dneh hoda smo prispeli do Blejskega jezera, kjer smo z znamenito pletno zapluli na Blejski otoček. Po sedemdnevem potovalnem taboru, kjer smo prehodili več kot 80 km, smo se pripeljali nazaj v štajerske konce in se vsi strinjali, da povsod je lepo, a doma je najlepše.

Petra Marko, voditeljica PP

Če te je zamikalo, da bi se nam pridružil, ali pa bi še rad izvedel kaj več o nas, nas poišči na:

Spletna stran: sentilj1.skavt.net



Steg Šentilj 1



skavtisentilj1

Pričeli smo z novim skavtskim letom in vpisujemo tudi nove člane. Tako, da se nam še vedno lahko pridružite! Pišite nam na stegsentilj1@gmail.com ali pokličite našega stegovodjo: 040 818 806 (Blaž)

Foto: Arhiv stega Šentilj 1

V MUZEJU NOROSTI PRIDOBILI DVA PROJEKTA, KI SE FINANCIRATA IZ MEDNARODNIH SKLADOV

Najprej smo se razveselili sporočila, da je naš projekt med izbranimi v okviru programa Active Citizens Fund. Slovenija je ena izmed petnajstih držav članic EU, ki jim države donatorice – Norveška, Islandija in Lihtenštajn – namenijo sredstva preko tega programa. Osrednji cilji sklada na ravni EU so okrepljena civilna družba, aktivno državljanstvo ter opolnomočene ranljive skupine.

Glavni cilj projekta Muzeja norosti je osveščanje mladih o kršitvah človekovih pravic v institucijah v Sloveniji in za družbeno spremembo v smeri odpravljanja institucij in uveljavljanja socialnovarstvenih storitev v skupnosti, zato tudi naslov projekta **Iz institucij k ljudem**. Izobraževalna orodja in program bomo razvili v sodelovanju z izbranimi partnerjema, Muzejem narodne osvoboditve iz Maribora ter učnim in spominskim krajem grad Hartheim iz Avstrije.

Gre za muzeja, ki sta specializirana za predstavljanje težavne dediščine in človekovih pravic ter ponujata bogat pedagoški program za mlade. V izobraževalna orodja bomo vključili pričevanja ljudi, ki so živeli v institucijah, ali še danes v njih živijo, in tako prispevali h krepitvi glasu ranljive skupine, ki je izrinjena na obrobje, neslišna in nevidna. Pri tem nam bo pomagal partner Zavod Franko, katerega poslanstvo je zagotavljanje podpore osebam z dolgotrajnimi težavami v duševnem zdravju na način, ki jim omogoča življenje v skupnosti, torej zunaj institucij. Cilj je, da že v času 2-letnega projekta v programe vključimo študente in pedagoge ter ocenimo spremembo po izvedbi programov.

Še posebej smo zadovoljni, da smo v okviru projekta ustvarili prvo delovno mesto. Naši ekipi se je pridružila nova sodelavka, ki se je pred tem kalila v uglednih slovenskih galerijah in muzejih. Zato smo njenih novih moči, znanja in

izkušenj v naši ekipi še posebej veseli.



V začetku jeseni pa nas je razveselila še ena novica. Naša prijava na razpis sklada Civic Europe je bila prepoznana in izbrana izmed 841 prijavljenih. Mednarodna komisija je med 19 zmagovalcev izbrala tudi naš projekt z naslovom Regionalni center za dezinstytucionalizacijo. Civic Europe podpira organizacije civilne družbe v regijah srednje, južne in vzhodne Evrope, ki si prizadevajo okrepiti državljansko kohezijo in aktivno državljanstvo v svojih skupnostih.

S čim se bomo ukvarjali v naslednjem letu? Naša družba še danes kot edino rešitev za dolgotrajno oskrbo ponuja gradnjo institucij (domov in zavodov) in to kljub dejstvu da si premnogi ljudje v podeželskem okolju želijo ostati doma, tudi ko ne morejo več skrbeti zase zaradi starosti ali kakšne hendikepiranosti. Največkrat je namestitev v dom ali zavod edina možnost. V našem projektu se bomo zgledovali po razvitih državah in skupaj z različnimi deležniki iskali možnosti, da bi naši ljudje vendarle lahko ostali doma, povezani s svojim okoljem in z običajnimi življenjskimi dejavnostmi, ki so jih lahko prej opravljali. Pri tem pa seveda rabijo določene oblike pomoči. Kot zagovorniki storitev, ki podpirajo ljudi v njihovem domačem okolju, po meri njihovih želja, bomo izvedli več posvetov, o čemer vas bomo tudi obveščali in vas povabili k sodelovanju. Več informacij sledi kmalu.



Ekipa Muzeja norosti

KRAJEVNA ORGANIZACIJA RDEČEGA KRIŽA ŠENTILJ

SPOŠTOVANI!

Leto 2020 je čas, ki nas je presenetil z mnogimi neprijetnimi dogodki. Vsi zapleti in omejitve v zvezi z pandemijo covid-19 so nam obrnili življenje na glavo. Svet je drugačen, neprijazen, poln opozoril in groženj, skratka, takšen kot si ga ne želimo, vendar smo ga primorani doživljati.

Rdeči križ Slovenije in s tem tudi Krajevna organizacija RK Šentilj se ves ta čas, od pomladi pa do danes, trudita, da bi v teh pogojih ublažila trpljenje ljudi in omilila stisko. Kljub težkim časom aktivisti opravljajo svoje delo in nudijo pomoč vsepovsod, kjer je to potrebno.

Življenje gre naprej, dogajajo se nesreče, ljudje zbolevaro in prav tako kot v normalnem času potrebujejo kri. Prilagodili smo se razmeram, neprekinjeno delamo na organizaciji krvodajalskih akcij in skrbimo, da krvi za bolnike in ponesrečence ne bo zmanjkalo. Organizacija je zapletena, saj moramo skrbeti za varnost tako krvodajalcev kot prejemnikov transfuzije. Spet Slovenci dokazujemo, da imamo zelo visok čut za solidarnost. To se vidi na področju krvodajalstva in prostovoljstva.

Želel bi se, v imenu KO RK Šentilj, zahvaliti vsem občanom, ki se trudite z nami pomagati sočloveku v teh razmerah. Velika zahvala krvodajalkam in krvodajalcem, ki kljub višjemu tveganju še naprej darujete kri, celo v večjem obsegu kot doslej. Zahvaljujem se tudi vsem donatorjem in članom RK, da nam finančno pomagata in omogočata kvalitetno delo.

Z vašo pomočjo, spoštovani, smo tudi letos kljub težavam opravljali svoje delo in pomagali ljudem v stiski.

Še enkrat vsem, ki vam je mar, prisrčna hvala.

Ob prihajajočih božičnih in novoletnih praznikih želimo dobrega zdravja, zadovoljstva in osebne sreče vam in vašim družinam. Upamo, da bo v prihodnjem letu letošnje ostalo le kot slab spomin. Želim si, da bomo še naprej delali skupaj dobro tako kot doslej.

**Odbor KO RK Šentilj,
S. Žebela, predsednik**

ALI JE RES MINILO 80 LET ŽIVLJENJA?

Življenje je kot reka, ki teče, včasih hitro, včasih počasi. Leta minevajo, saj se večkrat niti ne zavedamo, kako hitro minejo službena leta, kako hitro odrastejo otroci, kako hitro se osamosvojijo vnuki. Vzeti si moramo čas za vse, posebno pa za sebe, svojo družino in prijatelje. Svojo življenjsko zgodbo pa nam je zaupal gospod Franc Polanec.

1. GOSPOD POLANEC, PROSIM, DA SE NAM PREDSTAVITE. VAŠE ŽIVLJENJE JE BILO PREPLETENO Z MNOGO LEPIMI IN MANJ LEPIMI TRENUTKI. ALI NAM JIH LAHKO NEKAJ OPIŠITE?

Moji spomini segajo daleč v otroštvo,

pravzaprav v leto 1945. Spominjam se, da sva se z mamo peljala z vlakom od Šentilja do Maribora. Ko smo se peljali mimo postaje v Pesnici, je vlak začel pospešeno voziti, sprevodnik je dejal »FLIGER ALARM«. Vlak je po sreči prispel v tunel v Košakih. Tam smo ostali, dokler je trajal zračni napad. Ko smo prispeli v Maribor, smo videli ruševine v Melju.

Rodil sem se 22. 9. 1940 v Sladkem Vrhu v kmečko-delavski družini Štefanije in Jožeta Polanca kot edinec. Osnovno šolo sem obiskoval na Vranjem Vrhu od septembra 1947.

Razredničarka je bila Vera Ferluga, ki je bila tudi ravnateljica. Bil sem poslušen in vzoren učenec. Leta 1953, sva s sošolko Klarico Očkerl za nagrado kot najboljša učenca šla na morje s predsednikom Občine Maribor. Peljali



Spomin na otroška leta

smo se z vlakom do Reke nato pa s parnikom v Opatijo. Takrat sem prvič videl morje.

Osnovno šolo sem končal 24. 6. 1955. V Sladkogorsko tovarno papirja sem prišel 15. 7. 1955 kot vajenec v vzdrževanju. V kovinarsko šolo sem hodil v prvi letnik v Mariboru, drugi in tretji letnik pa v Celju. Zaključni praktični izpit sem opravil leta 1958 v takratnem IKŠ Maribor TAM.



3. letnik kovinarske šole

V tem času sem spoznal tudi svojo življenjsko sopotnico Ivanko in sva se 21. novembra 1959 poročila. Čez dvajset dni se je nama rodil sin Branko. Ostalo je samo tri mesece ljubkovanja, saj sem moral 17. marca 1960 na odsluženje vojaškega roka v Karlovac, rod protivionska artilerija. Pri vojakih sem tri mesece sodeloval pri snemanju filma »Signal nad gradom«. Aprila 1961 sem se vrnil in se takoj zaposlil v Sladkogorski tovarni papirja. Šel sem na montažo novega papirnega stroja 3. Delovni čas je bil zahteven, od 6. do 20. ure z nemškimi monterji iz ER-WE-PE.

V tem času se mi je rodil drugi sin Davorin. Aprila 1971 se je rodila hčerka Valentina – Tinka. V letih 1966–1967 sem pričel z gradnjo hiše na Vranjem Vrhu. V tem času se je v tovarni vršila rekonstrukcija in



Poroka 21. 11. v 1959



Pri vojakih v Karlovcu

montaža novih strojev. Moral sem na montažo, prav tako so se vršili tudi remont. Delal sem po 12, včasih tudi 16 ur. Gradnja hiše je bila v domeni žene, ki je morala pripravljati hrano za delavce in še pomagati zidarjem pri gradnji.

V vzdrževanju sem delal do leta 1972. Med tem časom sem končal dopisno skladiščno šolo v Ljubljani. Vpisal sem se tudi v Srednjo ekonomsko šolo v Mariboru, vendar sem v tretjem letniku opustil šolanje, zmanjkalo mi je časa. Imel sem preveč funkcij LD, PGD,

GZ MB Pesnica, CZ v Sladkogorski. Od leta 1972 pa do upokojitve sem delal v računovodstvu kot referent za inventure, nato pa kot knjigovodja drobnega inventarja v uporabi. Upokojil sem se novembra 1998.

2. KAKO STE POSTALI GASILEC?



Maj 1977, 40 let gasilstva v Sladkem Vrhu

V gasilske vrste sem vstopil leta 1951, ko je bila ustanovljena 1. pionirska gasilska desetina v Sladkem Vrhu. Ustanovitelj in njen vodja je bil Janez

Kaučič. Imeli smo malo motorno brizgalno. Kot pionirji smo se leta 1954 udeležili krajevnega praznika na Velki. Ko sem leta 1955 postal vajenec v tovarni, me je takratni mojster Srnec, ki je bil poveljnik gasilcev, takoj vključil v članske vrste. Z njim sem šel na razne intervencije. Leta 1957 sem v Pesnici opravil izpit za gasilca. V obdobju 1957–1960 sem v kulturnem domu, v času predvajanja kino predstav, dežural. Moja naloga je bila, da sem nadziral prepoved kajenja ob predvajanju filma.

Septembra 1959 sem bil član tekmovalne desetine. Šli smo na tekmovanje gasilskih enot papirne industrije v Krško. Peljali smo se na tovarnjaku tip Praga, na katerem so bile nameščene klopi. Prenočili pa smo v tovarni Krško kar ob papirnem stroju.

Na območju naših krajev smo se na požare vozili s traktorjem, kasneje s tovarnjakom, saj gasilskega vozila nismo imeli. Leta 1971 sem bil na občnem zboru izvoljen za tajnika. Leta 1975 sem postal predsednik industrijskega Gasilskega društva Sladki Vrh, kasneje je bil dodan naziv Paloma. Kot prioriteto nalogo smo si v takratnem upravnem odboru zadali nabavo gasilske avtocisterne in orodnega vozila za prevoz moštva. Tako smo 16. julija 1979 pripeljali orodno vozilo IMV 2200D ter naslednje leto 30. junija še gasilsko avtocisterno TAM 110 ter slavnostno predali namenu 30. avgusta 1980.

Požari v Sladkogorski so se kar vrstili 1965, 1968, 1969, 1970, 1981, 1984. Največji pa je bil 30. marca 1988 v skladišču polgotovih izdelkov. Zadnji požar v tovarni pa je bil leta 2006.

Opravil sem več izobraževanj v gasilstvu: 1980 tečaj za vodjo enote NGČ, leta 1985 tečaj za sodnika gasilskih in gasilsko športnih disciplin.

V gasilstvu sem opravljal še naslednje funkcije: tajnik gasilske zveze Maribor - Pesnica, predsednik komisije za

veterane Gasilske zveze Slovenske gorice, predsednik nadzornega odbora PGD Sladki Vrh, predsednik komisije za zgodovino PGD Paloma Sladki Vrh, operativni vodja članic od leta 1976 do leta 1993. Z njimi sem bil na 20 tekmovanjih papirne industrije Slovenije. Če bi seštel vsa tekmovanja, kot so: občinska, regijska, republiška, razna srečanja v sosednji Avstriji, jih je bilo zagotovo preko 80. V teh letih sem bil mentor preko 100 članicam. Spomini na naša druženja so nepozabni. V Sladkogorski sem bil član štaba CZ – vodja gasilske enote.

Pri opravljanju vseh teh funkcij so bili tudi boleči trenutki. V letu 2012 do 2013 sem postal predsednik PGD Paloma, v obdobju nesporazumov med GZ Slovenske gorice in PGD Paloma Sladki Vrh. Ko je na seji predsednik zveze dejal: »Palomo moramo po hitrem postopku izključiti.« Ta trenutek je bil zame v gasilstvu najbolj boleč, pa vendar sem vztrajal in ostal zvest V SLUŽBI LJUDSTVA NA POMOČ še do leta 2018. Opravljal sem funkcijo predsednika komisije za veterane PGD PALOMA Sladki Vrh.

3. ALI VAS JE LJUBEZEN DO NARAVE VZPODBUDILA ZA DELO V LOVSKI DRUŽINI?



V gozdu blizu domačije – 1960

Spomini v lovstvu me vežejo daleč nazaj. Kot 9-letni deček sem bil gonjač

na lovu. Takrat še ni bilo Lovske družine Sladki Vrh, ampak Lovska družina Selnica ob Muri. To je bilo leta 1949. Žilica, da postanem lovec, izhaja iz moje rane mladosti. V drugem razredu osnovne šole sem čital revije LOVEC Kraljevine Jugoslavije, ki jih je imel shranjene moj dedek, ki je bil lovec. Spominjam se fotografije kralja Aleksandra na lovu v Sloveniji. Upleni je fazana, vendar ga je le ranil, zato je solovcem ukazal, da ga obvežejo in ga odnesel v kraljevski dvor v Beograd.

Moje sodelovanje v lovstvu je bilo predvsem s takratnim starešinom Gorškom in učiteljem Joštom, ki je bil tudi moj razrednik.



Strelsko tekmovanje na glinaste golobe

Leta 1956 sem postal kandidat, v naslednjem letu pa pripravnik za lovca. Marca leta 1958 sem bil na občnem zboru sprejet v članstvo LD Sladki Vrh. Leto 1958 mi bo vedno ostalo v spominu. Za krajevni praznik Velke smo se zbrali lovci pri mostu v Cmureku, gasilci in pionirji ter korakali v paradi do Osnovne šole Velka, kjer je sledila proslava. V lovski družini so mi takoj zaupali opravljanje različnih nalog. Leta 1963 sem bil izvoljen v upravni odbor lovske družine kot tajnik. Na tem občnem zboru je bila izražena velika želja po izgradnji lovskega kočja. Tako je novo izvoljeni upravni odbor sprejel nalogo in lovski dom je bil 29. novembra 1963 pod streho. Naslednje leto 16. avgusta je bila otvoritev tega objekta. Gradnja je potekala z akcijami lovcev in krajanov, seveda ob veliki pomoči Sladkogorske tovarne papirja, ki je bila tudi donator.

Leta 1989 sem bil izvoljen za

starešino. V istem letu sem organiziral prvo srečanje s kmetovalci na lovskem domu. Leta 1993 smo v spomladanskem času organizirali prvo čistilno akcijo v naravi. Tako mi je bilo zaupano vodenje lovske družine od leta 1989 do 2001.

V teh letih je bilo v lovski družini opravljenih veliko del in nalog v lovišču in društveni dejavnosti s pomočjo lovskih tovarišev. Od leta 1980 do 2000 sem dajal poseben poudarek pobratenju Lovskih družin Zemon - Kanal - Anhovo - Paloma.



40 let LD in 30 lovskega doma

V 63 letih članstva sem kar 55 let opravljal različne funkcije: starešina, tajnik, strelski referent, predsednik ali član nadzornega odbora, predsednik disciplinske komisije. Dva mandata sem bil predsednik severno slovenjegoriškega gojitvenega bazena. V Lovski zvezi Maribor sem sodeloval v treh komisijah. Skrbel sem tudi za kulturno lovsko dediščino za naše zanamce. Napisal oz. bil sem glavni urednik: leta 1989 ob 35-letnici lovske družine in 25-letnici odprtja lovskega doma pripravil Bilten, leta 1994 ob 40-letnici lovske družine pripravil Almanah, leta 2005 ob 50-letnici LD Almanah, leta 2014 ob 60-letnici lovske družine in 50-letnici lovskega doma pripravil zbornik.

4. KAKO STE VODILI IN ORGANIZIRALI IZLETE?

Leta 1967 je Lovska zveza Maribor organizirala obisk svetovne lovske razstave v Novem Sadu. Takrat smo bili združeni z lovci iz Jakobskega Dola. Takratni starešina LD Sladki Vrh Jože Nekrep je bil s strani lovske zveze določen za vodenje. Nekaj dni pred odhodom je dobil vabilo iz Avstrije za lov na gamsa. Glede na to, da sem bil tajnik, sem moral prevzeti vodenje dveh avtobusov. V Novem Sadu ni bilo možno dobiti prenočišča, zato smo prenočili v Osijeku v hotelu Bele ladje. Tam sem praznoval svoj 27. rojstni dan v družbi lovcev in njihovih žena. Naslednji dan smo pot nadaljevali v Novi Sad. To je bil moj krst vodenja izletov in tako so se vrstili izleti in ekskurzije vse do leta 2000.

Večinoma so bili dvodnevni, tudi tridnevni, ko smo odšli »po poteh Avnoja«, ostali pa v Sloveniji, Hrvaški, Bosni in Hercegovini, Srbiji. Šli smo tudi v Avstrijo, Italijo in Madžarsko. Sindikat Sladkogorske nam je omogočil prevoz z avtobusom. Vodičev nismo imeli, program izleta sem si pripravil sam.

5. DRUŽENJE JE VEDNO SIMBOL PRIJATELJSTVA. KAKO SO POTEKALA?

V obdobju 1980 do 2000 sem organiziral in vodil okoli 20 lovskih večerov v lovskem domu. Skrbel sem za druženje članov in njihovih žena.

Ob takih priložnostih so se tudi sprejemali novinci v lovsko bratovščino, imenovano lovski krst. Predstavi se tudi dogajanje v lovstvu v obliki lovske kronike. Večere smo popestrili z različnimi družabnimi igrami.

Prav tako sem bil organizator vodenja gasilskih večerov oziroma zaključkov, ki so se vršili v raznih gostiščih, potem pa v gasilskem domu. Ta družabna srečanja so nepozabna.

6. ŽE OD MLADOSTI SET BILI AKTIVNI V RAZLIČNIH ORGANIZACIJAH. PROSIM PREDSTAVITE JIH.

Leta 1956 je bila ustanovljena mladinska organizacija Sladki Vrh. Izvoljen sem bil za blagajnika, od takrat delujem v različnih društvih in organizacijah. Turistično društvo Brod Sladki Vrh, OO RK Sladki Vrh, nekaj let sem bil tudi član Planinskega društva Sladki vrh. Od leta 1996 sem član občinske organizacije DESUSA Šentilj in njen predsednik od leta 2001. Sem tudi član vojnih veteranov in KO ZB Velka - Sladki Vrh.

7. KAJ BI NAM ZAUPALI NA KONCU VAŠEGA INTERVJUJA?

V mozaik mojega uspešnega dela in življenja je veliko prispevala tudi moja žena Ivanka, s katero že 60 let uspešno gradiva družinsko življenje za našo družino. Večkrat mi je priskočila na pomoč z nasveti, prav tako pa tudi z dejanji, zato se ji na tem mestu najlepše zahvaljujem.

Hvala tudi najinim otrokom za spoštovanje in doseganje ciljev naše družine. Vnuki so mi v oporo in mi dajejo zagon in motivacijo za delo. Pozornost dajem tudi pravnukom.

Hvala tudi mojim lovskim, gasilskim in ostalim prijateljem, ki so me podpirali pri mojem delu.

Danica Ferk

LIKOVNA SEKCIJA KUD GABRIJEL KOLBIČ V ČASU IZOLACIJE

Trenutno časi niso prijazni do umetnosti, toda tudi sicer življenje ni takšno, kot smo ga bili vajeni še pred koronavirusom. Ustvarjalci imamo velike težave pokazati širšemu občinstvu svoja dela, ki kakor je že dokazala zgodovina, nas vse bogati. Nikomur ni lahko, vendar le z osebno odgovornostjo in spoštovanjem do samega sebe ter drug drugega nam bo uspelo premagati tudi to. Že star preprosti pregovor »Vse se da, če se hoče« nas opogumlja. V tem času smo se člani likovne sekcije KUD Gabrijel Kolbič manj družili, smo pa zato več ustvarjali individualno. Nekateri izmed nas so bili zelo uspešni in nam rezultate svojega dela predstavili takoj, ko se je za to pokazala priložnost.

ODPRTJE SAMOSTOJNE RAZSTAVE LIKOVNIH DEL SLIKARKE, NADE ZIDARIČ

Likovna pedagoginja Nada Zidarič, članica našega društva, je doma iz Maribora in zelo rada prihaja v našo družbo, česar smo res veseli. Še posebej ponosni smo, da nam je bila dana priložnost občudovati njena dela v Likovnem razstavišču Gabrijela Kolbiča – v poročni dvorani na Zgornji Velki, vse od 23. 6. 2020 do 25. 9. 2020.



Likovno razstavišče Gabrijela Kolbiča: otvoritev razstave Nade Zidarič

Slikarstvo Nade Zidarič je zrcalo lastnega intenzivnega doživljanja sveta. Barve so tako elegantno položene na platno, kot da lebdi v zraku, kot da jih gledamo v živo, toda ne realistično preneseno v naše vidno polje, temveč nadgrajeno z umetniškim dojemanjem barv in gradnje kompozicije. V njenih slikah se sprošča emotivna moč, ki razkriva močan slikarski ustvarjalni temperament.

Slikarka Nada Zidarič samostojno razstavlja širom po Sloveniji in tujini. Za svoja dela je prejela mnogo priznanj in

nagrad, med drugimi na likovni koloniji Paleta, Extempore Amarcord, Extempore Gamlitz, Paloma, Žetale ... Že vrsto let deluje tudi kot uspešna likovna mentorica, ki je mnoge mlade povedla v svet likovne umetnosti.

Na otvoritvi razstave so v kulturnem programu sodelovali Pevci ljudskih pesmi KUD Gabrijel Kolbič.

TRADICIONALNA 14. KOLBIČEVA KOLONIJA

Letos je tradicionalna že 14. Kolbičeva likovna kolonija potekala v okrnjeni sestavi prav zaradi covid-19. Tudi tokrat nas sonce ni pustilo na cedilu in tako nam zahtevana varnostna razdalja ni delala težav. Na trgu na Zgornji Velki se nas je v soboto, 12. 9. 2020, dopoldan zbralo nekaj ustvarjalcev, v večini slikarjev, pa tudi kiparka in fotograf. Ponosni smo, da so se nam pridružile tudi tri mlade ustvarjalke, katere navdušuje likovno izražanje.

Na 14. Kolbičevi koloniji so s svojimi deli sodelovali: Nina Viktorija Baškarad, Metka Beber, Sara Družovec, Dragica Marinič, Jože Marinič, Jože Pohorec – Pepi, Jasna Šosterič, Nada Tomažič, Tea Uran, Andrej Velikonja, Nada Zidarič in Lara Žitnik.



Razstavišče Gabrijela Kolbiča: razstava 14. Kolbičeve likovne kolonije

Razstavo z dosežki 14. Kolbičeve kolonije smo 25. 9. 2020 postavili v Likovnem razstavišču Gabrijela Kolbiča – v poročni dvorani na Zgornji Velki in bo na ogled do začetka decembra 2020. Uradna otvoritev razstave je bila predvidena v oktobru ob praznovanju 67. praznika Krajevne skupnosti Velka, ki pa zaradi že znanih zapletov ni bila organizirana.

PRENESENA STALNA RAZSTAVA GABRIJELA KOLBIČA V PROSTORE LIKOVNEGA RAZSTAVIŠČA GABRIJELA KOLBIČA

Večji del stalne razstave del našega rojaka, Gabrijela Kolbiča, smo sredi letošnjega poletja prenesli v prostore

Likovnega razstavišča Gabrijel Kolbič, v lepo obnovljeno zgradbo na Zgornji Velki.

Tudi prostori Likovnega razstavišča Gabrijel Kolbič so v večjem delu obnovljeni in kar je za kipe in slike najpomembnejše, so ogrevani in imajo konstantno temperaturo, so redno zračeni in čiščeni.

Čaka nas še veliko dela. Žal nam trenutne razmere zaradi pandemije ne gredo na roko. Potrebno je prenesti še ostale najtežje in najbolj občutljive kipe iz prostorov župnišča, ob cerkvi Marije Snežne, ki ne dosega osnovnih standardov za hrambo umetnin.

V načrtu imamo ureditev obeh predprostorov Likovnega razstavišča Gabrijel Kolbič v galerijske. Slike in kipe, ki so delno poškodovani, je potrebno primerno restavrirati in vsa razstavljenega dela pravilno konzervirati.

Naš cilj je, da slike in kipi iz stalne razstave Gabrijela Kolbiča dobijo prostore, kakršne si zaslužijo ter da bo razstava precej bolj dostopna obiskovalcem tako domačinom kot tudi vsem naključnim obiskovalcem kraja in poročne dvorane na Zgornji Velki.

OSTALE DEJAVNOSTI LIKOVNE SEKCIJE KUD GABRIJEL KOLBIČ V DRUGI POLOVICI LETA 2020

Nada Tomažič je s svojimi slikami sodelovala na razstavi Prebujenje duha, akademskega slikarja Zlati Prah, ki je potekala od 10. 6. 2020 do 13. 7. 2020 v Vetrinjskem dvoru v Mariboru.

V juniju je potekala likovna kolonija v Žetalah, na kateri je naš častni član Jože Foltin prejel za svoje delo nagrado Grand Prix.

Slikarja, Jasna Šosterič in Andrej Velikonja, sta ves julij 2020 razstavljala v Termah Olimia v Podčetrtku, v razstavišču Aparthotela Rosa.



Razstavišče Terme Olimie

V Knjižnici Šentilj je od 16. 6. 2020 naprej odprta samostojna razstava slik pod naslovom Inspiracija, slikarke Nade Tomažič.



Nada Tomažič in Sabina Kotnik ob postavitvi razstave v Knjižnici Šentilj

Na likovni koloniji Norost in ustvarjalnost, ki je potekala v avgustu 2020 na gradu Cmurek, so sodelovali: Nina Viktorija Baškarad, Jasna Šosterič, Andrej Velikonja in Nada Zidarič.

Nada Zidarič je avgusta sodelovala na likovni koloniji v Piranu, njeno delo je prišlo v končni izbor za razstavo.

Skupinska razstava članov je od avgusta na ogled tudi v Okrepčevalnici CaliMery na Zgornji Velki.

S slikarskimi deli sodelujemo na razstavi dosežkov likovnega srečanja Paleta, ki je potekalo lani v okviru praznovanja 880 let omembe kraja Jarenina. Dela so od 10. septembra 2020 razstavljenega v Večnamenskem KTP centru Pesnica v Pesnici pri Mariboru.



KTP center Pesnica: Sonja Mrhar, Kostnica Sv Mihaela

Člani Likovne sekcije KUD Gabrijel Kolbič smo septembra sodelovali na snemanju oddaje Dobro jutro iz Občine Šentilj.

Sodelovali smo tudi na Likovnem srečanju Paleta 2020, ki je bilo sredi septembra v Jakobskem Dolu.

Člani likovne sekcije se tudi izobražujemo; letos smo si ogledali razstavo na Lendavskem gradu, Giorgio de Chirico, freske akademskega slikarja Staneta Kregarja v cerkvi v Odrancih in Rupnikov mozaik v cerkvi v vasi Pertoča.



Vhod v razstavišče na Lendavskem gradu



Rupnikov mozaik v vasi Pertoča

Takoj ko bodo razmere dopuščale, bomo postavili skupinsko razstavo del članov Likovne sekcije KUD Gabrijel Kolbič v Knjižnici Šentilj. Predhodno, najkasneje do konca oktobra 2020, bomo to skupinsko razstavo predstavili virtualno, preko spletnih medijev.

Kljub izrednim razmeram v letošnjem letu smo bili izredno dejavni in smo dosegli zelo dobre rezultate našega dela, na kar smo lahko upravičeno ponosni.

Likovna sekcija KUD Gabrijel Kolbič
Fotografije: arhiv KUD Gabrijel Kolbič

PESEM LJUDSKIH PEVCEV KUD GABRIJEL KOLBIČ ZADONELA V ROGAŠKI SLATINI

Kot vsako leto smo pevci ljudskih pesmi KUD Gabrijel Kolbič tudi letos organizirali intenzivne pevske vaje. Vaje, ki potekajo 5 dni in na katere so povabljeni tudi partnerice pevcev, smo 11 let izvajali v Izoli v hotelu Delfin. To leto pa je zaradi turističnih bonov bila obala že zelo zgodaj prezasedena, zato smo se odločili vaje izvesti v Rogoški Slatini.

Vaje želimo izvajati na izletniški destinaciji, saj nam veliko pomeni, da delamo tudi na tem, da poleg petja ohranjamo zdrave medsebojne odnose in ostajamo povezani. Le, če mi čutimo pristne občutke povezanosti, lahko naša pesem seže do srca. Zato nismo želeli le peti in se namakati v bazenih, ki jih je ponujal hotel, ampak smo želeli od izleta izkoristiti največ, kar se da. Pravzaprav do bazena sploh prišli nismo.





Vaje smo izvajali v mesecu septembru in vreme je bilo kot naklonjeno za obisk na Donačko goro, kjer smo

na vrhu iz srca zapeli o naši prelepi domovini. Pohodniki, prispeli na vrh gore, so se zbrali, poslušali s tistim nostalgичnim pogledom in solzami v očeh, ki jih le izvabi prava pesem na pravem kraju. Tako so mimoidoči želeli, da pojemo še in še, a imeli smo svoje načrte – ogled gradu Strmol in muzeja na prostem.

Posrečeno je bilo tudi srečanje z domačini spodaj v dolini. Spoznali smo mnoge – sprevodnika vlaka, 83-letno lastnico gostilne, poslovneža iz Primorske... in vsi nam bodo ostali v spominu, nedvomno pa tudi mi njim. Naša pesem je zadonela na vlakcu, v pivovarni, v Čokoladnici, na postaji, na skritih kotičkih Rogaške Slatine. Vsak, ki je pesem slišal, je z nami vzpostavil odnos, z nami zapel in spletel vezi, ki

so ostale v lepem spominu vsem. Seveda smo posvetili kar nekaj časa tudi opevanju in pripravljanju na koncert v Kristalni dvorani Grand hotela Rogaške Slatine. Čeprav je bil koncert prikrajšan za lepo število obiskovalcev zaradi ukrepov NIJZ, so nas prisotni pospremili z odra z neverjetnim aplavzom.

Izkušnja nam je pokazala, da Slovenci premalo obiskujemo na videz male kraje, katerih morda celo najmanj dober primer je Rogaška Slatina. Vsaka vas, vsak mali kraj ima za ponuditi veliko več, kot se zdi na prvi pogled. Slovenija je fantastična dežela. Ljudje smo dobri, veseli in pripravljeni zapeti skupaj kljub negotovim časom.

Franc Maher
Foto: Renata Nikl

GRAD CMUREK ŽIVAHNO PRIZORIŠČE KULTURNIH USTVARJALNIC

V gradu Cmurek na Tratah že od leta 2013 organiziramo različne dejavnosti, s katerimi želimo tudi domači javnosti približati bogato in edinstveno zgodovino tega izjemnega kulturnega spomenika. V letošnjem letu smo v študijskih krožkih raziskovali, brali, razpravljali, poustvarjali, se družili, spoznavali in krepili medsebojne vezi. V Muzeju norosti so bili izvedeni štiri študijski krožki, trije pod mentorstvom Darje Farasin, mag. medn. in dipl. študij, en pa pod mentorstvom mag. Saše Bezjak.

V okviru študijskega krožka Prebiranja v Muzeju norosti, ki ga vodi Metka Lampret, smo prebrali naslednja dela: Denis Škofič: Seganja; Grazia Deledda: Trsi v vetru; Elena Ferrante: O tistih, ki bežijo in tistih, ki ostanejo; Tadej Golob: Jezero in Jojo Moyes: Ob tebi in se o njih tudi temeljito pogovorili. Še posebej veseli smo bili gosta, prekmurskega pesnika Denisa Škofiča, s katerim smo na dolgo in široko govorili o reki Muri, ribah in ribičiji,

nad katero ga je navdušil njegov dedek, ki izhaja z Zgornje Velke.

V krožku Živimo s kulturno dediščino Cmureka smo si pod strokovnim vodstvom prof. dr. Igorja Sapača iz Univerze v Mariboru ogledali grajske zanimivosti, se pogovarjali o reliefih, renesančni prenovi gradu in na novo odkritih poslikanih lesenih stropih, s katerimi so Cmurek opremili v daljnem 16. stoletju. Grajska okna, portali, kamnite rože, pleteninasta ornamentika ... so bila izhodišča pri ustvarjanju motivov za grajske spominke. Ustvarjanje pod grajskimi arkadami je povežalo različne generacije in pomagalo pri vključevanju socialno ranljivih.

V krožku Norost in ustvarjalnost 2.0 smo nadaljevali že leta 2015 začeto razpravo o tanki liniji med norostjo in ustvarjalnostjo. Likovni ustvarjalci in ljubitelji likovne umetnosti so grad raziskali z umetniškimi očmi. Iskali so motive, ki jih bo mogoče prenesti na

platno, barvice, oljne barve, oglje, svinčniki... so pomagali pri odkrivanju in beleženju novih pogledov. Razstavo smo otvorili sredi avgusta in je bila na ogled vse do konca septembra. Druženje z umetniškim ustvarjanjem je vodila mag. Saša Bezjak, akademska slikarka in pedagoginja.

Posebno pozornost pa smo posvetili tudi dogodkom, s katerimi želimo v grad pritegniti tudi domače občinstvo. Ob koncu leta 2019 smo za domačine organizirali zdaj že tradicionalni Nori december, na katerem so otroci z veselo pesmijo prebudili škrate Zwerga oziroma zwerga Škrata. Po 300 letih je prilezel iz grajske kleti in najbolj pogumne obdaril s pravljico. Proslavili pa smo tudi prihod poletja. V letošnji kresni večer nas je povedla otvoritev razstave Na pečini je zrastel Cmurek, ki so jo pomagali soustvariti študentje arhitekture iz Univerze v Mariboru; pod mentorstvom prof. dr. Igorja Sapača so izdelali plakate, ki na slikovit način pokažejo arhitekturni razvoj



Škrat Zwerg

gradu od 12. stoletja naprej ter tudi možen pogled v prihodnost. Razstava je del stalne zbirke, obiskovalci si jo lahko ogledajo po vnaprejšnjem dogovoru. Kresni večer nam je ob kapljici lahkega poletnega vina polepšala vokalna skupina Melosanika pod vodstvom Monike Bezjak, prof. glasbene vzgoje.

In to še ni vse. Prav posebej smo veseli večkratnih druženj, na katerih smo krajanke in krajani v sodelovanju s Planinskim društvom Kozjak iz Maribora čistili okolico gradu Cmurek. Odstranjevali smo razrasli bršljan in mladike invazivne pavlovnije, čistili območje pod mostom, ograjo ob glavni cesti, vratarnico, ki jo je prerasla vrtnica in grajska trta; tako je Cmurek spet dobil lepšo podobo,

grajsko zidovje pa je za nekaj časa spet ohranjeno. Prav tako pa smo znova utrdili sosedske vezi in ugotovili, da se še zmeraj lahko zanesemo drug na drugega.

Sodelovanje v študijskih krožkih, ki potekajo pod okriljem Andragoškega centra Slovenije, bogati ponudbo Muzeja norosti, odpira vrata gradu Cmurek, privablja strokovnjake, umetnike in domačine. Če se nam želite pridružiti, nam pišite na info@muzejnorosti.eu.

Dr. Sonja Bezjak

Foto: Arhiv Muzej norosti

SKODELICA BESED ŽIVI Z ZDRAVSTVENO KRIZO ALI BREZ NJE

Kotiček Skodelica besed v knjižnici je od srede marca do začetka junija 2020 zaradi pandemije COVID-19 sameval. Toda delovanje skodeličarske družčine se ni ustavilo. Tako kot v gospodarstvu, šolstvu in še kje, je delovala na daljavo. Kot voditeljica sem se odločila, da ohranjamo stik preko e-pošte in objav na FB strani. Program, ki bi ga sicer obdelali na srečanjih, sem prilagodila elektronskemu načinu komunikacije med stalnimi obiskovalkami in obiskovalci. Odziv je bil ustrezen, a svi smo pogrešali naša druženja v živo.

Že v juniju smo poiskali alternativna prizorišča naših druženj. Rojstnodnevno zabavo je priredila stalna obiskovalka kotička Majda Purgaj na dvorišču svoje počitniške hišice v Pesnici.

Vključili smo se v Teden ljubiteljske kulture, ki je bil letos posvečen instrumentalni glasbi. Našo družčino je v Kulturno prosvetnem domu Vlada Pipana obiskal **Janez Kopše**, vodja zasedbe trobent Opere in baleta

SNG Maribor ter dirigent Pihalnega orkestra Občine Šentilj Paloma.



TLK, instrumentalna glasba in gost **Janez Kopše**

V šentiljskem župnišču smo se v nekoliko razširjeni zasedbi našega kotička pogovarjali z župnikom, ki skrbi za župniji Košaki in Šentilj. Dekan **Igor Ignacij Novak** je spregovoril o svoji

življenjski, izobraževalni in poklicni poti. Kot po navadi, se je druženje zaključilo s prijateljskim klepetom ob prigrizku in žlahtni kapljici, ki jo je ob tej priložnosti podaril naš stalni podpornik delovanja, Mirko Očerl. Julija se je Skodelica besed vrnila domov na svoje mesto v čitalniškem delu Knjižnice Šentilj. Ob upoštevanju priporočil NIJZ smo nemoteno izpeljali načrtovan program julij-oktober. Z velikim zanimanjem smo spremljali predavanje Svilna pot. Izvrstna predavateljica in turistična vodnica **Jelka Weldt** nas je po njej popeljala z besedo in sliko.

Dogodek, ki bi ga rada posebej izpostavila, je obisk diplomiranega politologa in novinarja iz Šentilja. V začetku avgusta nas je obiskal **Žan Dolajš**. Predstavil je svojo življenjsko pot in spregovoril o svojem poklicnem delu. Povedal je, da je politika nujnost. Orisal je potrebo po ohranitvi javnega RTV servisa in raziskovalno novinarstvo kot kritično ogledalo vsakega časa. Mlad



Žan Dolajš

perspektivni novinar, lanski dobitnik nagrade Društva novinarjev Slovenije za dosežke mladih novinarjev, ki imajo za seboj manj kot pet let novinarskega dela, je nas, pripadnike 3. življenjskega obdobja, veliko naučil.

Tudi letos je Skodelica besed sodelovala v spremljevalnem prireditvenem programu šentiljskega farnega praznika, Ilgovi dogodki 2020. Poklonila se je 50. obletnici Gostinstva

Belna. Gostitelj **Bojan Belna** je pripovedoval o razvoju podjetja in o svoji poklicni – podjetniški karieri, ki jo je začel že kot 12-letni deček.

Ostali avgustovski in septembrski dogodki v kotičku so bili usmerjeni v poslušanje pravljic, pisno in ustno ustvarjanje, urjenje kognitivnih sposobnosti. Oktobrski program je bil prepreden s temami o varčevanju. Prvi oktobrski četrtek sta nas obiskala

Tomaž Kokolj in **Robert Kranjec**, ki sta nam predstavila projekt Naložbeno zlato.

Sledili sta še dve srečanju, ki smo ju namenili varčevanju z viri našega planeta. Nato pa nas je drugi val COVID-19 prisilil, da smo svoje aktivnosti ponovno preselili na splet. Do izida Glas-ila smo v skodeličarski družini izvajali aktivnosti, prilagojene zdravstveni krizi in priporočilom NIJZ.

Naj se na zaključku svojega pisanja zahvalim Mariborski knjižnici – Knjižnici Šentilj in njeni vodji **Sabini Kotnik**, ki omogočata nemoten potek naših srečanj. Hvala vsem, ki nam nudite delovni prostor tudi takrat, ko je Knjižnica zaprta: Občini Šentilj, Župniji Št. Ilj in drugim.

Stalnemu in občasnemu občinstvu ter podpornikom dogodkov, ki jih organizira Skodelica besed, želim čarobno lepe praznike in pogumen skok v novo leto.

Vida Koren
Foto: **Tilka Cehtl**

KAKO DOLG JE ČAS

»Od kod prihajaš, želva Staronja, in kam greš?« In želva je odgovorila, kadar se ji je ljubilo, kar ni bilo zmerom: »Na to vprašanje ne vedo odgovora niti največji filozofi na Zemlji, kako bi naj jaz vedela?« Ribe so odgovorile: »To bi pa ja lahko vedela, saj greš na površino morja in pogledaš!« »Kar same pogledajte!« jim je zabrusila želva in počasi lezla naprej ... »In kako dolgo boš še lezla in plavala po poti, ne veš, od kod, in ne veš, kam?« so silile male ribe. »Kako dolgo? Kdo pa ve, kaj je dolgo,« je rekla želva, »za nekoga je dolga ena minuta, za drugega je sto let kratko, kajti vse je relativno.«

Dolenc, M. (2019). *Kako dolg je čas*. Ljubljana: Beletrina, str. 16

Mladi kritični bralci na Osnovni šoli Sladki Vrh, s katerimi se vsako sredo srečujem pri dodatnem pouku, se že intenzivno pripravljajo na Cankarjevo tekmovanje, ki je bilo in je oblika spodbujanja in razvijanja branja zahtevnih besedil; torej besedil, ki jih ne berejo vsi učenci in ki jih ne berejo zaradi tega, ker jim nudi samo bralni užitek, ampak berejo z namenom, da

pokažejo in dokažejo svoje višje razvite zmožnosti branja in pisanja. Pri tem je zelo pomembno, da učenci, bodoči tekmovalci, postopoma in vodeno razvijajo zmožnost kritičnega branja književnosti. Tako se po branju najprej osredotočimo in predebatiramo, kako poznajo vsebinske in slogovne prvine izbranega dela, nato se soočijo s snovnim ozadjem pripovedi, kako

poznajo povezavo med celotnim avtorjevim delom in izbrano knjigo in spoznavajo značilnosti izbrane besedilne vrste.

Tako smo letos že prebrali zbirko 60 basni, kjer so pripovedovalci zgodb različne morske in kopenske živali, skozi njihove oči pa se bralcu odstirajo različne aktualne teme, od lokalnih do političnih. Tako smo vsi skupaj

razmišljali v smeri časovnega merjenja in se usmerili v širše pojmovanje minevanja, in sicer v smislu, kdaj je čas naš zaveznik, v katerih primerih pa ne. V zgodbi Kako dolg je čas pisatelj za glavno književno osebo izbere želvo. Ob tem razmišljamo, kaj je značilno za želve. A so v čem podobne ljudem? Katere vzporedne značajske lastnosti imamo? Kaj prinaša želvi življenje?

A se tudi mi kdaj počutimo kot želve? Zakaj? Kaj nam ponuja oklep? Kaj pomeni, da lahko želva skrije svojo glavo na varno v svojo roževino?

A so to želje vsakega posameznika, ki si želi varnega zavetja, ne glede na čas, ki ga preživljamo? Ali nam je ob tem jasno, da je čas nekaj, kar sicer lahko omejimo z uro, a nekako je dolžina tisto, kar pa pojmuje vsak zase. To pa je odvisno od trenutka, v katerem se nahajamo. Kaj pa naše življenjske poti?

V nadaljevanju pa zasledimo odnos rib do želve, ki pa ni najbolj prijazen. Sama se jih je rešila tako, da je odplavala na površje. Kaj pa storimo mi? Kam zbežimo mi? Zagotovo lahko to primerjamo z našimi medsebojnimi odnosi, ki se navezujejo tudi na naše sanjske pobege. Ob tem se nam zastavljajo vprašanja, čemu bežimo

v sanje. A je to storila tudi želva? Na kakšen način je to storila?

A je razmišljala o svojem koncu življenja? Ali mi razmišljamo o svoji prihodnosti, odnosih med ljudmi in smislu bivanja? Kakšne so naše želje in pričakovanja od našega življenja? Ob tem pa se moramo vprašati, kdo vse pa krade čas. Zakaj toliko vprašanj? Naši mladi kritični bralci vam z veseljem odgovorijo, da so vprašanja možnosti za raziskovanje in aktualizacijo besedil, ki pa morajo biti najprej in predvsem vprašanja, nikakor ne odgovori, še manj navodila ali celo predpisi za razumevanje in vrednotenje prebranega.

V zgodbi je želva plavala po svoji začrtani poti, saj je za svoje potomstvo poskrbela vedno na istem mestu, kamor se je rada vračala. A smo ljudje tudi takšni, da se radi vračamo v svoje rojstne kraje? Tukaj se pa lahko že navežemonato, dakmalu obeležujemo trideset let naše države, in sicer tako, da mladi berejo književnost o njej, kritično razmišljajo o literarnih sporočilih ter pišejo razlagalne spise, ki bodo izraz njihovega subjektivnega, utemeljenega pogleda na prebrano in povedano. Tudi sama se strinjam s tem, da je prav, da se učenci srečajo

z besedili, ki so povezana z domovino in domoljubjem ter seveda s tradicijo. Vse to omogoča razmislek o tem, kaj je domovina danes. Ko pomislimo na to, vsi pomislimo, da je domovina brez dvoma pripadnost jeziku, lokalni in širši narodni identiteti, najstniški skupini, vendar naši mladi bralci razmišljajo tudi o tem, da je domovina lahko tudi soočanje s stiskami (v sodobnosti ali v zgodovini) in krivicami ... in verjemite, da marsikateri mladi kritični bralec na koncu svojega razmišljanja postavi vprašaj – in s tem spodbudi razmišljanje o tem, kako bi lahko bila najboljša Slovenija še boljša – in na koncu po vseh teh naših »sredah« učencem tako kritično razmišljanje odpira pot v kritično literarno branje, v katerem vsi razmišljamo o prebranem, prav tako si izmenjujemo mnenja in se s tem bližamo boljšemu, bolj poglobljenemu razumevanju ne le književnosti, ampak tudi sveta in nas v njem.

https://www.zrssl.si/zrssl/wp-content/uploads/priporocila_ct_3-vio_8r_9r_2020_2021.pdf (Dostopno 30. 10. 2020)

In za konec:

»Zmanjkuje mi časa,« je pomislila, »in prav močno se mi zdi, da se čas tukaj konča. Samo kaj, ko nikoli ne bom izvedela, kako dolg je bil.« Kljun ladje je zadel želvo v oklep in to ne bi bilo nič hudega, ker je bil oklep debel in močan, a kaj, ko je za kljunom in gredljem prišel ladijski vijak, ki je zadel želvo v glavo in za zmerom prekinil dolgost njenega časa.

Dolenc, M. (2019). *Kako dolg je čas*. Ljubljana: Beletrina, str. 18

Suzana Grobelšek,
prof. slovenskega in angleškega jezika

ČAKAJOČ PROTEZO

»Poslušaj, draga. Končno se tudi v zobozdravstvu obetajo boljši časi. Vlada se je odločila, da bo tudi zasebne zobozdravnike vključila v odpravljanje čakalnih dob. Končno bom prišel do svoje tako nujno potrebne zobne proteze.« Gospod Parveni je bil vidno razvnet, od navdušenja ga je kar razganjalo. Odložil je časopis in srknil požirek jutranje kave.

Gospa Parveni mu je pritrdila: »Vlada je vendarle spoznala, da so slovenski zobje med najslabše vzdrževanimi v Evropi.«

Gospod Parveni je nadaljeval svojo misel: »Koncesionarjem se slabo piše. Z nami ne bodo več ravnali, kot da smo zgolj nujno zlo, ki jim mora država plačevati vsako zalivko, zobozdravnik pa od tega nima nič.«

»Vendar bodimo previdni,« ga je gospa Parveni hitro postavila na trda tla. »Tudi če vlada nekaj predlaga, še ne pomeni, da bo v parlamentu sprejeto. Morda se za tem skriva zgolj nabiranje volilnih glasov, ali še kaj hujšega.«

»Tokrat imaš za spremembo prav,« je vzdihnil gospod Parveni. »Le še

slabše bo. Koncesionarje že doslej ni nihče kontroliral, zato se tudi dogaja, da njihove usluge plačujemo pacienti in zdravstvena blagajna. Pa še predolgo traja njihovo popravilo zob. Se spomniš, meni je sedem mesecev popravljala zob, v osmem mesecu je razpadel. Le kdo ji je dal diplomu? V naši ambulanti bom še dolgo čakal na protezo, ali pa je sploh ne bom dočakal in mi jo boš morala prinesiti na grob.«

Gospa Parveni je vedela, da njen upokojeni življenjski sopotnik ni nikoli zadovoljen in mu je to previdno omenila: »Daj, no, kaj večno nergaš! To ni dobro za tvoje srce. Če bi pravočasno zaprl usta, te zobozdravnica ne bi nagnala iz ambulante. Imel si dve možnosti. Ali bi vzel ponujeno ali plačal.«

Namesto da bi ga njene besede pomirile, so ga le še bolj podžgale.

Divje je planil in jezno zarenčal: »Kako naj bi zaprl usta, ko pa so bili njeni prsti v mojih ustih in sem se bal, da mi bo sveder vsak čas preluknjaj možgane. Od ženske bi pač pričakoval več nežnosti.«

»Nežnost in popravljanje zoba pač nimata nič skupnega. Če bi lepo prosil, bi ti gotovo dala injekcijo proti bolečinam.« Gospa Parveni je vedela, da prosim ni v njegovem besednjaku

in mu je to tudi povedala, kar pa je gospod Parveni v svojem izbruhu preslišal.

»Saj tudi sem, pa je zasikala kot kača, kako naj bi me zob bolel, ko pa še nič ni napravila. Res je, da ni nič naredila, le neskončno dolgo je trajalo vrtanje.« Gospod Parveni je ogorčeno udaril po mizi, lovil je sapo, kot da bo vsak čas po njem.

»Ti si seveda molčal in se nisi odzval na njen žolčni izpad,« ga je postrani pogledala.

Gospod Parveni je zajel sapo in še vedno razburjen odvrnil: »Odrinil sem jo in jo opomnil, da se tako pač ne dela s pacienti. To jo je še bolj razburilo. Postavila se je predme z rokami v bokih, jaz pa sem se vse bolj pogrezal v tistem stolu za na smrt obsojene. »Kaj si pa mislite,« je zasikala, »da o svojem delu nič ne vem, da si kaj izmišljam!« In mi je pokazala vrata.

Gospa Parveni ga je opomnila, da se je neprimerno odzval na njeno jezo. »Samo čudežno besedo bi izrekel, pa bi protezo imel v treh dneh. In se ne bi več kazal v javnosti s temi brezzobimi čeljustmi. Samoplačniško, samo na to je čakala.« To je bilo neizpodbitno dejstvo, da bi ga že moralo prepričati, vendar je še naprej trmoglavil.

Medtem ko je iz dneva v dan odlašal, da bi zobozdravnico poklical in izrekel čudežno besedo, je udaril še covid-19 in mu izbil zadnji zob. Gospoda Parvenija je to porinilo na rob obupa. Niti ženine besede, da je še sreča, ker pod masko pač nihče ne bo opazil njegovih brezzobih čeljusti, ga niso potolažile.

»Vseeno mi je, četudi me jutri pobere.« Ni ne jedel ne pil, brskal je po spletu in iskal ambulanto, v kateri bi najhitreje prišel do socialne proteze. Gospa Parveni ga je tolažila, kakor je vedela in znala, mu prinašala priboljške k računalniku, mu vsake toliko privoščila pivo, a je bilo vse zaman. Gospod Parveni se ni več potolažil.

Gospa Parveni je prižgala svečko in glasno vzdihnila. Dragi moj, tvoja trma te je pokopala. Nisi me poslušal, ko sem ti lepo govorila, da je potrebna samo beseda. Ne, ti si se oklepal svojega prepričanja, da imaš pravico do socialne proteze. Kljub temu je nimaš. Vsaj toliko bi pač lahko počakal, da bi si oglel z zlatimi črkami vklesan napis »Čakajoč protezo, je odšel k Bogu.«

Zofka Krapša

KLJUB »CORONI« DRUŠTVO IVO AS AKTIVNO V LETU 2020

Leto 2020 je bilo za Društvo Ivo As najbolj drzno in izzvano, kar se tiče »covid-19«. Corona, posledično zaostritve, omejitve v kulturi, spet nova navodila, kaj se lahko počne in koliko ljudi se lahko zbira.

Ampak društvo je »vozilo slalom med količki« in ponosni smo, da smo bili res zelo aktivni in izpeljali ogromno aktivnosti v tem »čudnem letu«.

Glavna kulturna prireditev društva se je odvijala od 7. do 12. avgusta 2020.

V tem času je društvo gostilo slikarje iz celotne Slovenije in Avstrije. Slikarji iz oddaljenih krajev so se v petek zbrali na sedežu društva, po kosilu je sledil ogled znamenitosti Občine Šentilj. Sledila je nočitev v gostišču Kozel.

V soboto, 8. 8. 2020, je potekala celodnevna umetniška kolonija z naslovom »Poletje v Konjišču 2020«. Zbralo se je 32 umetnikov iz celotne Slovenije, to je od Primorske, preko Štajerske, do Prekmurja in iz sosednje Avstrije. Žal se umetniki iz Hrvaške, Srbije in Italije niso mogli udeležiti zaradi covid-19.



Kolonija v Konjišču

Sledila je slavnostna otvoritev kolonije z nagovorom predsednice društva Marinke As. Pozdravila je vse navzoče umetnike, podžupanjo Občine Šentilj Lidijo Šarić in profesorico likovne umetnosti Ksenijo Pfeifer iz Kopra. Prisotna je bila tudi sekretarka Ministrstva za kulturo mag. Minka Jerebič.

Umetniki so po skupinski fotografiji začeli ustvarjati in v popoldanskih urah so nastala čudovita dela izpod rok slikarjev v akrilni in oljni tehniki, mozaik je krasil umetnino, prav tako pa je bil med nami tudi domačin Methans Leopold, ki je ustvaril posebno skulpturo.

Bil je res čudovit sončen poletni dan v Zg. Konjišču v neokrnjeni naravi ob žuborenju vode in petju ptic. Po kosilu v popoldanskem času je bila uradna otvoritev slik in umetnin, priznanja vsem umetnikom pa je podelila sama sekretarka Ministrstva za kulturo mag. Minka Jerebič. Povedati pa moramo, da si je ga. Minka Jerebič v času, ko so slikarji ustvarjali, ogledala znamenitosti Občine Šentilj – muzej Cmurek, Petkov mlin na Tratah, dvorec Novi Kinek in cerkev ter ostale znamenitosti na Zg. Velki. O vseh znamenitostih je napisala zgodbe ter jih objavila na svoji Facebook strani.

Kulturni dogodek pa se je v nedeljo nadaljeval. Naši prijatelji slikarji iz Primorske so še občudovali lepote Občine Šentilj, v popoldanskih urah pa je v organizaciji društva potekala uradna otvoritev slikarske razstave akademske slikarke Mire Uršič v galeriji Hiša družjenja v Mariboru, s katero upravlja prav Društvo Ivo As.

Na ogled je še vedno razstava »Poletje v Konjišču 2018« v Dobrovniku, pravkar pa se je vrnila razstava slik »Poletje v Konjišču 2019«, ki so krasile primorske galerije. Seveda pa ne smemo pozabiti omeniti, da pa je razstava slik iz letošnje kolonije »Poletje v Konjišču 2020« postavljena na

ogled v prostorih Občine Apače in bo na ogled še nekaj časa. Vabljeni na ogled v času uradnih ur občine.

Prav tako pa je na ogled razstava likovnih umetnin Marinke in Iva Asa z naslovom »Najini stili«, že 26. samostojna razstava – v gradu Rače v poročni dvorani. Na ogled bo vse do konec leta 2020. V poletnih mesecih pa je krasila istoimenska razstava že prostore v Olimju v hotelu Rosa, pred tem pa še v Rogaški Slatini v Grand hotelu v Kristalni dvorani.

Prav posebna pa je bila likovna akademija, ki se je letos zgodila prvič in sta sodelovala Marinka in Ivo AS – Slovenija Eco Resort v Kamniku v mesecu avgustu. Preživet čudovit dan s polno mero ustvarjalnosti in svežega zraka izpod Kamniških Alp.

V sredini septembra pa je Marinko in Iva Asa pot še enkrat peljala na Primorsko, ker je društvo steklo zelo močne vezi med slikarji, ki so čudoviti slikarji in prijetni ljudje, kajti v soboto, 19. 9. 2020, je potekala kolonija "Jesen v Sočergi 2020«, ki sta jo organizirali primorski društvi Morje in Solinar. Vedno prijetna dobrodošlica in dobrosrčnost spremlja tudi že tradicionalno kolonijo, na katero je društvo letos pripeljalo osem slikarjev iz Štajerske in Avstrije. Ustvarjanje je potekalo v idilični primorski vasi Sočerga, kjer ni manjkalo motivov za ustvarjanje. Slike so že na ogled v galeriji Solinar v Fornačah v Piranu.

V soboto, 26. septembra, pa je letos potekala še zadnja kolonija. Potekala je v Lendavi v organizaciji kulturno-turističnega društva Most prijateljstva.

Ob vseh teh dejavnosti društva pa seveda ne smemo pozabiti oddaje Dobro jutro, ki je potekala v živo iz Občine Šentilj, kjer je seveda sodelovalo tudi Društvo Ivo As tako z likovno kot tudi z glasbeno sekcijo. Predstavili smo

se z likovnimi deli, Marinka je prezentirala oz. slikala in ustvarjala, Ivo pa je zaigral nekaj narodnih pesmi z Alojzom Polerjem in Francem Kitlom. Bil je čudovit septembrski dan, poln adrenalina in dobrega vzdušja pri Brodu na Muri, kjer je oddaja potekala.



Oddaja Dobro jutro

Le še napovednik. Če bodo razmere dopuščale, bo 20. 12. 2020 ob 17. uri velika 27. samostojna razstava Marinke in

Iva Asa v Mariboru, v galeriji Hiša družjenja pa tradicionalna, letos že četrta, v mesecu decembru. Vljudno vabljeni vsi ljubitelji kulture in umetnosti.

Geslo društva je, da tam, kjer je volja, je tudi moč. Zato smo premagali marsikatero oviro, ustvarjali, organizirali in sodelovali. Kultura je naše poslanstvo in tako bo tudi ostalo.

Zato vsem vam zaželimo – ostanimo zdravi ter srečni in s pozitivno energijo stopimo v leto 2021. Društvo pa vam obljublja tudi v letu 2021 novih dogodkov in umetniških slik.

Marinka As,
predsednica društva
Foto: Ivo As, Marinka As

PRIZNANJA IN DOSEŽKI

DAN RUDOLFA MAISTRA 2020



je



podelila

SPOMINSKO PRIZNANJE GENERALA RUDOLFA MAISTRA

ZA POMEMBEN PRISPEVEK K
UTRJEVANJU DOMOLJUBJA IN
DOMOVINSKE PRIPADNOSTI
TER OHRANJANJU SPOMINA NA
GENERALA RUDOLFA MAISTRA
IN NJEGOVE SPOROČILNOSTI PRI
MLADEM RODU IN ŠIRŠE.

Šentiljčani so leta 1869 ob uvedbi osemletne šolske obveznosti postavili svojo slovensko šolo in v njej skrbeli za domoljubno vzgojo mladega rodu. Ta je svoje narodno in kulturno-prosvetno poslanstvo opravil v obrambi Šentilja pred ponemčevanjem pred prvo svetovno vojno pri podpori majniški deklaraciji in v bojih za severno mejo.

Občina Šentilj je leta 1937 svojo ljudsko šolo imenovala po generalu Maistru. Njegovo ime je nosila do nemške okupacije leta 1941, po osvoboditvi pa ji do leta 1970 to ni bilo dovoljeno. Takrat je postala Osnovna šola Rudolfa Maistra Šentilj, učiteljski zbor pa je v vzgojno-izobraževalni program spet vnašal domoljubne vsebine bojev za severno mejo in življenje in delo generala Rudolfa Maistra.

Ob 60-letnici bojev za severno mejo leta 1978 je Občina Maribor šoli darovala doprsni kip generala Rudolfa Maistra, delo Nikolaja Pirnata. Na ploščadi pred šolo je stal do leta 1991, ko ga je šola na prošnjo Zveze Maistrovih borcev vrnila Mariboru,

zanj pa prejela njegov odlitek, ki od takrat krasi njen večnamenski prostor. Leta 2004 je šola gostila likovno kolonijo Maister, leta 2006 jo je pisatelj Tone Partljič izbral za prvo predstavitev knjige General, leta 2010 pa je šola prejela zlato plaketo Občine Šentilj za ohranjanje in negovanje spomina na generala Rudolfa Maistra in borce za severno mejo.

Osnovna šola Rudolfa Maistra Šentilj ohranja in neguje njegov spomin in izročilo s šolskim projektom v novembru. Učenci z likovnim in literarnim izražanjem upodabljuje njegov lik, s kvizi, delavnicami in ekskurzijami pa spoznavajo njegovo življenje in delo in zgodovino bojev za severno mejo. Najmlajši ga portretirajo in vedno znova so navdušeni nad njegovimi posebnimi brki. Učenci druge triade z veseljem prebirajo izpoved Katice, ki jo je pesnik naučil brati in ji je vsako jutro pripravil poseben zajtrk. Pevski zbor prepeva njegove pesmi, starejši učenci pa raziskujejo, katera mesta, trgi, ulice in šole v Sloveniji nosijo njegovo ime. Učenci obiščejo Maistrov grob v Mariboru in si ogledajo njegov kip

na Maistrovem trgu in spominsko obeležje v Melju. Učenci višjih razredov se udeležujejo kviza o Rudolfu Maistru v Osnovni šoli Borce v Mariboru, mladi novinarji pa objavljajo prispevke o njihovih dejavnostih.

Učenci pri spoznavanju zgodovine bojev za severno mejo sodelujejo z Domovinskim društvom generala

Maistra Šentilj in vojašnico generala Maistra v Mariboru. Učenci ob obisku vojašnice vojakom darujejo kulturni program, ti pa jim predstavijo njihove dejavnosti in vojaška vozila in učence vodijo po vojaškem muzeju Slovenske vojske.

Osnovna šola Rudolfa Maistra Šentilj s svojim imenom in programom opravlja pomembno poslanstvo pri

ohranjanju in negovanju spomina na generala Rudolfa Maistra in borce za severno mejo in tako na severni meji prispeva k utrjevanju domoljubja med mladimi in širše.

Bruno Jelenko,
Domovinsko društvo generala
Maistra Šentilj

ZLATA MATURANTKA ANA PUŠNIK



Ana Pušnik iz Šentilja je zaključila šolanje na Škofjski gimnaziji Antona Martina Slomška v Mariboru. Na maturi je dosegla 30 točk od 34 možnih, kar je zavidanja vreden uspeh.

Konec šolskega leta 2020 je bil za večino šolarjev razburkan, saj je zaradi ukrepov v namen zajezitve koronavirusa veliko stvari postalo nepredvidljivih. Šolski sistem začel delovati drugače, pouk je potekal preko video konferenc, datumi testov in matur, ki so se zdeli zapisani v kamen, pa so se premaknili in se izvedli v drugačnih oblikah. Kljub temu je Ani Pušnik, zlati maturantki, delo od doma koristilo v namen priprav na maturo: »Pred zaprtjem šol me je zelo utrudilo, da sem se morala hitro vstajati predvsem zaradi slabših avtobusnih povezav, ki podaljšajo

pot do šole. Ko so šole zaprli, sem se pošteno naspala in kasneje imela energijo in čas za učenje.«

Njeni dnevi med karanteno pa niso bili prežeti samo z učenjem. Pravi, da je bil ključ do uspeha in volje do učenja prav razporejanje svojega časa in učenja: »Nisem se skoncentrirala samo na en predmet, ki se bi ga potem cel teden učila. Že več kot mesec pred maturo sem si na koledar zabeležila kaj se bom učila kateri dan. Vsak dan sem rešila eno izmed starejših matur matematike in ponovila manjše poglavje psihologije. Skoraj vsak dan sem tudi rešila starejšo maturo angleščine. Skratka, vsak dan nekaj in malo. Tako tudi volje do učenja nisem izgubila. Nikoli se nisem počutila preobremenjeno.« Ključno je tudi, da se je po učenju posvetila sebi: »Pol dneva sem se učila, pol dneva pa preživela čas na sprehodih in počela

kar mi je všeč.«

Za svoj uspeh pa Ana »krivi« tudi učitelje, ki so ji stali ob strani: »V osnovni šoli sem imela velike težave z učenjem angleščine. Na srečo sem imela učiteljico, ki mi je izjemno pomagala. Bila je tista, ki mi je dala vedeti, da zmorem in me motivirala. Dala mi je veliko nasvetov, nikoli ni bila nesramna ali nestrpna, vedno je ocenjevala pravično in dala pohvalo takrat, ko si jo je kdo zaslužil in spodbudo, ko jo je kdo potreboval. In to je bistvo dobrega učitelja. Zaradi nje in seveda tudi svojega trdega dela in volje, sem vsako leto napredovala in to do tega, da sem na maturi pri angleščini dosegla vse točke.«

Da gre pri Ani za iskreno voljo do znanja, priča tudi to, da postati zlata maturantka ni bil njen cilj: »Uspelo mi je zaradi prizadevnosti, da bi znala vse oziroma čim več. Rezultat je pa kljub



temu pokazal več, kot sem si zadala.« Zaradi blestečega rezultata na maturi so tako Ani odprta vrata pravzaprav na katerokoli univerzo v Sloveniji. V skladu s svojimi zanimanji pa je zase izbrala študij psihologije na Filozofski fakulteti v Mariboru:

»Zanima me raziskovalna psihologija. V vsaki situaciji se sprašujem, zakaj nekdo počne, kar počne, analiziram odločitve ljudi, njihovo izražanje – s tem znam prijateljem stopiti kdaj tudi na živce. Zato bi bilo zanimivo tudi uradno raziskovati na tem področju

v prihodnosti.« Pred Ano se torej odpira nova pot v življenju, polna znanja, ki ga bo nedvomno znala dobro izkoristiti.

Nika Vajnhandl
Foto: Nikola Bistovič

ZLATO PRIZNANJE JAŠE UNGERJA

Tudi v letošnjem šolskem letu so se kljub covidu-19 naši učenci udeležili tekmovanja, ki razvija veščine logičnega razmišljanja – Logične pošasti. Tekmovali so učenci prve in druge triade, ki so obiskovali ure logike v okviru obogatitvenih dejavnosti na šoli do meseca marca. Kasneje smo namreč vsi zaradi karantene delali na daljavo. Del šolskega tekmovanja smo izpeljali v šoli, del pa na daljavo. Tudi državno tekmovanje, ki je potekalo v

petek, 12. 6. 2020, smo izpeljali na šoli po predpisanih navodilih tekmovanja.

Udeleženci državnega tekmovanja so bili: Iza Unger, Petra Grubelnik, Žiga Viher, Tija Vajnhandl, Nastja Germ, Jaša Unger, Tomi Savič, Klara Grubelnik in Mitja Vavkan.

Vsi so dosegli izjemne rezultate, med njimi srebrna priznanja Iza Unger, Žiga Viher, Tija Vajnhandl in Mitja Vavkan.

Jaša Unger pa je ponovno uspel razrešiti skoraj vse logične naloge, dosegel 2. mesto v državi in s tem zlato državno priznanje.

Jaši čestitamo za izjemen rezultat in ponovno osvojeno zlato priznanje.

Lidija Jug,
mentorica tekmovanja

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU IN ŠOLI



V tednu od 21. 9. do 25. 9. 2020 smo aktivno izvajali dejavnosti v sklopu projekta Trajnostna mobilnost. V okviru projekta Trajnostna mobilnost so vzgojiteljice in vzgojitelji Vrtca Sladki Vrh in Vrtca Zg. Velka skozi igro Beli zajček

otroke in njihove starše spodbujali k trajnostnemu načinu prihodov v vrtec (peš, s skirojem, kolesom ...).

V aktivnost Gremo peš s kokoško Rozi pa so bili v projekt vključeni tudi vsi učenci centralne in podružnične šole. Tudi v šoli je bil glavni cilj, da čim več učencev pride v šolo na trajnostni način. Zadali smo si izboljšati način trajnostnih prihodov v šolo za vsaj 7 %. Na obeh šolah smo presegli zastavljeni cilj. Učenci so resno pristopili k zadani nalogi in veliko se jih je ozavestilo o pomembnosti prihajanja v šolo na tak način.

S sodelovanjem v projektu smo aktivno prispevali k spreminjanju potovalnih navad otrok ter njihovih bližnjih. S tem smo želeli doseči zmanjševanje motoriziranega prometa v okolici šole in vrtca. Namen dejavnosti celotnega tedna je bil ozaveščanje otrok in njihovih staršev na »prevzganje« sodobnih misli in vezanosti na pretirano uporabo avtomobila.

S takim načinom smo v precejšnji meri prispevali k zmanjšanju okoljskih obremenitev, k spodbujanju gibanja otrok in s tem h krepitvi njihovega zdravja.

Koordinatorice projekta Trajnostna mobilnost

PRVI ŠOLSKI DAN NA PODRUŽNIČNI ŠOLI VELKA

Prvega septembra so se znova odprla šolska vrata na Velki in šolski prag je letos prvič prestopilo devet prvošolcev. Letošnji prvi šolski dan je bil zaradi varnostnih ukrepov glede koronavirusa precej drugačen.

Prvošolce in njihove starše sta v šolski jedilnici pozdravila ravnateljica in župan, niso pa jih pozdravili vsi učenci in učiteljice, kot je to bilo v navadi vsa prejšnja leta. V imenu vseh sta jim zaželeli dobrodošlico le petošolki Lina in Nina.

Starši so z razredničarko opravili še zadnje formalnosti za nemoten potek šolskega dela. Učiteljica Aleksandra pa je nove učence prvič peljala na šolsko malico in jih seznanila z drugošolci, s katerimi se bodo družili v kombiniranem oddelku.



Vsi si želimo, da bi bilo to šolsko leto uspešno za vse, predvsem pa, da bi ostali zdravi in da bi se vso šolsko leto lahko učili v šolskih klopeh.

Cvetka Kraner,
učiteljica

PRVI DEBATNI TURNIR – PRVIČ NA DALJAVO



V soboto, 10. 10. 2020, je potekal prvi debatni turnir v šolskem letu 2020/21. Zaradi epidemioloških razmer v državi je organizator Zavod za in proti – zavod za kulturo dialoga turnir prestavil na splet, v spletno okolje Zoom. A to za debaterje in nas sodnike ni bila nobena ovira, bila je pravzaprav zelo pozitivna in zanimiva izkušnja. Z obema ekipama smo se ob 8. uri dobili na naši šoli, si pripravili

računalniško opremo, še enkrat šli skozi govore in ob 10.30 začeli s prvim debatnim krogom. Na isto temo so nato ekipe debatirale še na nasprotnih straneh, tretji krog pa je bil izveden na impromptu trditev, kar pomeni, da so se nanjo samostojno pripravili tisti dan. Finalne debate na tem spletnem turnirju ni bilo. Dan je bil tako v znamenju zoperstavljanja sovražnega govora proti svobodi govora, aktivnega zdravja proti nasilju pri športih. Obe ekipi sta bili vse tri kroge zelo uspešni. Še več. Ekipa devetošolcev (Lina Doplihar, Devi Grobelšek in Miha Friš-Cvajdik) je osvojila tretje mesto in prejela posebno priznanje. Uspešne so bile tudi osmošolke (Klara Grubelnik, Neja Habjanič, Lucija Žurman), ki so bile sedme. Dobro so se odrezali tudi kot govorci posamezniki. Posebna pohvala gre tudi organizatorju ZiP, ki je poskrbel, da je bil turnir kljub vsemu izveden, in to organizacijsko zelo uspešno.

Iris Strelec,
mentorica debatnega kluba OŠ Sladki Vrh

OB SVETOVNEM DNEVU HRANE

Nekateri pravijo, da ljudje ne morejo obstajati brez ljubezni, bolj drzni pravijo, da najbolj potrebujemo kisik, dejstvo pa je, da je hrana gorivo človeškega obstoja. Jemo vsak dan, a koliko dejansko vemo o hrani.

Dejstvo je, da je prehranjevanje ena izmed najpomembnejših človekovih fizioloških in življenjskih potreb. Zdrava prehrana



krepi zdravje, nepravilna izbira hrane, prevelike količine hrane, neurejen ritem prehranjevanja pa dolgoročno prispevajo k nastanku sodobnih kroničnih bolezni srca in ožilja, debelost, sladkorno bolezen.

16. oktobra 1945 je bila v okviru Združenih narodov ustanovljena svetovna organizacija za hrano in kmetijstvo FAO (Food and Agriculture Organization), tako da letos obeležujemo že 75. obletnico delovanja te organizacije in zato vsako leto na ta dan praznujemo **SVETOVNI DAN HRANE**.

Svetovna organizacija za hrano in kmetijstvo FAO vsako leto določi temo svetovnega dneva hrane. Letošnja tema svetovnega dneva hrane je »**Gojimo, hranimo, ohranjamo. Skupaj.**« in se osredotoča na pomembno

vlogo spreminjanja različnih razmer in prehranjevanja. Poudarek je tudi na zavedanju, da so naša dejanja naša prihodnost.

Tudi na naši šoli spodbujamo učence k poglobljenemu razmišljanju in aktivnostim o pomembnosti prehrane in prehranjevanja. Na ta dan smo pri pouku naravoslovja razmišljali predvsem o pomembnosti zmanjševanja količin zavržene hrane in za šolski radio pripravili prispevek, v katerem smo učencem predstavili nekaj osnovnih informacij o obeležitvi svetovnega dneva hrane ter jih pozvali, da se vsak dan trudimo, da zavržemo čim manj hrane pri naših šolskih obrokih.

Leonida Zalar,
profesorica biologije in kemije

OBISK KNJIŽNIČARKE V VRTCU SLADKI VRH



V četrtek, 8. 9. 2020, nas je ob 9.15 obiskala knjižničarka Sabina Kotnik iz Knjižnice Šentilj. Najprej smo se v avli zbrali otroci prvega starostnega obdobja, se posedli na udobne sedežne in že komaj čakali, da nam knjižničarka prebere pravljico. Prva pravljica je imela naslov Ljubezen je v zraku, ki je govorila o mišku Malu, ki se je trudil sestaviti dovolj visok stolp, da bi lahko dosegel žirafa in ji dal poljubček, ker se mu stolp zruši, se nato k mišku pripogne žirafa in mu da

poljubček. Nauk zgodbe pa je, da za ljubezen ni pomembna velikost. Druga pravljica pa je bila Lov na medveda, ki je govorila o tem kako, gre družina na lov za medvedom, čez travo, reko, gozd in tako naprej. Ko pridejo v jamo, pa se ga ustrašijo in tečejo nazaj čez gozd, reko, travo do postelje kamor se skrijejo. Ob pravljici so otroci skupaj oponašali gibanja in zvoke ter ob obeh pravljicah zelo uživali.

Ko so se otroci prvega starostnega obdobja vrnili v igralnice, so prišli pravljice poslušat še otroci iz drugega starostnega obdobja. Najprej skupini 3–4 in 4–5, nato pa še skupina 5–6. Otrokom je knjižničarka prebrala pravljice z naslovom Trije predrzni kozlički, Lov na medveda in Čarobna skleda medu. Pravljice so bile zelo zanimive in pripovedovane zelo doživeto, tako da so otroke pritegnile k poslušanju.

Knjižničarki se zahvaljujemo za sodelovanje.

Metka Purgaj,
vzgojiteljica

KVIZOLJUBI

Na OŠ Sladki Vrh so kvizi zelo priljubljena aktivnost in način preizkušanja znanja na zabaven način. Vsako leto učenci od 5. do 9. razreda rešijo vsaj tri kvize, ki so različno tematsko obarvani. Da otrokom naredimo čim prijaznejši teden, prvega rešujemo vsako leto v tednu otroka. Tudi letos je bilo tako. Še v septembru pa smo se z dvema ekipama udeležili tudi predtekmovanja za oddajo Male sive celice. V vsaki ekipi so bili po en sedmošolec, en osmošolec in en devetošolec. V prvi ekipi so bili tako Tomi Savič, Lucija



Žurman in Vid Breznik, v drugi pa Žan Lee Horvat, Nejc Muster in Marko Maučec. Tekmovanje se je pričelo ob 14. uri, ko je organizator oddaje odprl dostop do testa za vse sodelujoče učence. 25 minut so se ekipe preizkušale v znanju z različnih predmetnih področij, razmišljati je bilo potrebno hitro in tudi medsebojno sodelovati. Naprej v

oddajo se sicer ni uvrstila nobena ekipa iz naše šole, je pa bila to zanimiva izkušnja za vse prijavljene učence.

Iris Strelec,
mentorica

DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE IN TEDEN KULTURNE DEDIŠČINE V VRTCU SLADKI VRH IN ZGORNJA VELKA

26. 9. 2020–10. 10. 2020

SPOZNAJ? VARUJ! OHRANI.

Dnevi evropske kulturne dediščine in Teden kulturne dediščine so praznik dediščine, ki vsako leto konec septembra združi stroko, pedagoge, šolsko mladino, lokalne skupnosti, društva in zainteresirano javnost v prepoznavanju, odkrivanju, varovanju in širjenju pozitivnega odnosa do dediščine.

V našem vrtcu smo se glede na starost in sposobnosti otrok osredotočili na kulturno dediščino likovne umetnosti, ki je bogata in vredna ohranjanja tudi v slovenskem prostoru.

Pripravila sem nekaj predlogov fotografij znanih likovnih umetnin. Vsaka vzgojiteljica je izbrala za svojo skupino primerno likovno delo, ga pokazala otrokom in jih



spodbudila, da so vsebino in dogajanje poustvarjali najprej s telesom (uredili prostor, sceno s pripomočki, ki so na voljo v igralnici, se s svojim telesom in mimiko, poziranjem čimbolj približali naslikanemu motivu). Ob tem je otroka fotografirala in postavila fotografijo zraven umetniškega dela kot primerjavo. Starejši otroci so lahko motive in vsebino umetniškega dela še likovno poustvarili in tako sestavili celoto – izvirno umetniško delo, fotografijo otroka v istem položaju ter zraven še njegovo reprodukcijo.

Ker so Dnevi kulturne dediščine sovpadali s Tednom otroka ter sloganom »Odgovor je pogovor«, je bila ta dejavnost tudi odlična priložnost za pogovor z otrokom ob umetniškem delu in vodenju s vprašanji (Kaj prikazuje motiv? Kako se počutiš ob naslikanem? Kaj misliš, kako se počutijo motivi na sliki? Ali tudi tvoja mami/ati pije kavo? Ali tudi tebi mami/ati zapoje uspavanko, te vzame v naročje ...? Znaš tudi ti tako zaplesati? ...).

Otroci so bili pri dejavnostih zelo aktivni in ustvarjalni, kar si lahko ogledate v spletni galeriji. Ob tem pa



so tudi doživljali umetnost kot del družabnega in kulturnega življenja, doživljali in spoznavali umetniška dela, risali, slikali po intenzivnem čutnem, gibalnem in čustvenem doživljanju, doživljali in opazovali motive, dogajanja, vsebine na umetniškem delu in posnemali

s prikazovanjem, igranjem, plesom ter izražali svoje občutke, čustva in misli z umetniškimi sredstvi, na sebi lasten način in v jeziku, ki otroku ustreza.

Laura Krajner Ploj,
vzgojiteljica

PRIJATELJSKE VEZI PRI LEVČKIH

V skupino Levčkov, ki zraven skupine Opic, v Vrtcu Zgornja Velka veljajo za najstarejšo skupino, se je v mesecu septembru po dolgih počitnicah vrnilo 13 razigranih otrok. Deset otrok je bilo že stalnih v vrtcu, pridružili so se jim še trije novinki. Prijateljske vezi med otroki so se začele tkati že prvi šolski dan. V mesecu septembru smo veliko časa posvetili socialnim igram in se tako na igriv način bolje spoznali med seboj. Prav tako smo s pomočjo socialnih iger spoznavali sebe, svoje zmožnosti, prepoznavali smo čustva svojih prijateljev, naučili smo se poslušati drug drugega in se ob njih preprosto sprostiti in razvedrili. V jutranjem krogu je pogosto beseda tekla o tem, kako biti dober prijatelj, kaj ne sodi v prijateljske odnose, kaj s prijatelji počnemo in podobno. O prijateljstvu smo prebrali tudi nekaj zgodbic ter si v skupini zastavili jasna in trdna pravila, ki se jih trudimo dosledno upoštevati. Prijateljske vezi pa smo gradili tudi skozi različne druge dejavnosti: aktivno smo sodelovali v Evropskem tednu športa, Evropskem tednu mobilnosti, Tednu otroka, Tednu kulturne dediščine, Nacionalnem mesecu skupnega branja, razveselili smo se prihoda jeseni in še mnogo več. Otroški duh smo krepili z



vsakodnevnim gibanjem na prostem in izvajanju različnih gibalnih dejavnosti v okviru gibalno-športnega programa Mali sonček. S pestro izbiro dejavnosti bomo še naprej skrbeli, da bodo naše prijateljske vezi postajale še trdnejše.

Mateja Rafolt,
vzgojiteljica

POD MEDVEDOVIM DEŽNIKOM

V Vrtcu Sladki Vrh na področju vzgojno-izobraževalnih dejavnosti, v skupini Zebrič, veliko pozornosti namenjamo razvoju govornih sposobnosti otrok.

Govor je izrednega pomena, zato je zelo pomembno, da se z otroki zelo veliko pogovarjamo, jim veliko beremo in jim s tem omogočamo, da si bogatijo svoj besedni zaklad ter z medsebojno komunikacijo vstopajo v interakcijo s sovrstniki.

V mesecu oktobru smo ravno s tem namenom izbrali otrokom priljubljeno slikanico Pod medvedovim dežnikom avtorice Svetlane Makarovič ter celovito obravnavali umetnostno besedilo.

S sistematičnim branjem besedila smo želeli pri otrocih spodbuditi sposobnosti zaznavanja in razumevanja dogodkov. Želeli smo tudi, da otroci skozi zgodbo spoznajo tako pozitivne kot negativne vloge knjižnih junakov ter



da znajo ubesediti, zakaj tako mislijo. Želeli smo, da skozi pravljico prepoznajo in poimenujejo dneve v tednu ter da prepoznajo zaporedje dogodkov – kaj se je zgodilo prej, kaj se dogaja zdaj in kaj potem. Pozornost smo namenili tudi prepoznavanju čustvenih stanj v povezavi z dogajanjem ter jih poskušali ubesediti.

Slikanico smo si v uvodnem spoznavnem delu dobro ogledali, se pogovarjali ob ilustracijah ter tako spoznali, da bodo glavni knjižni junaki gozdne živali. Otroci so v nadaljevanju prisluhnili brani besedi, ki jo je skozi zgodbo doživljal vsak na svoj način. Po branju smo s skupnim pripovedovanjem povzeli doživetja ob poslušanju in izrazili vtise. Dotaknili smo se čustvenih stanj junakov ter jih uprizorili.

Nadaljevali smo z likovnim ustvarjanjem in si s trganko izdelali junake iz pravljice, katere smo razstavili na oknu. Izdelali smo si tudi preproste, ploske marionete. Med ustvarjanjem smo utrjevali dni v tednu, se spomnili, kateri dan je deževalo, kdaj je imel medved rojstni dan ... ter tako prepoznavali dogodke v časovnem zaporedju. Dotaknili smo se vrednot, ki so jih otroci prepoznali skozi zgodbo. Otroci so tako povedali, da je bil medved pravi prijatelj, ki je druge gozdne živali sprejel pod svoj dežnik, medtem ko lisica ni želela deliti dežnika z drugimi in tako ostala sama, ko je prenehalo deževati in posledično osamljena in brez prijateljev.

Otroci so po izdelavi marionet uprizorili dramatzacijo. Pripravili smo vstopnice za obisk dramatzacije, blagajno, na kateri so si otroci pred vstopom na predstavo z žetoni kupili vstopnice ...

In pravljlični junaki so oživeli. Med samo dramatzacijo so se otroci bolj usmerili na del zgodbe, kjer je medved v deževnem dnevu sprejemal živali pod svoj dežnik in se veselili, ker je imel medved veliko prijateljev. Na vprašanje,

kaj mislijo o tem, da je lisica ves dan ležala na tleh, glavo položila na tace in pela žalostne pesmi, pa so spretno odgovorili, da ni bila prijateljica do živali, ko je deževalo in zato se zdaj tudi one rade igrajo z medvedom ne pa z njo. Vsem otrokom je bila ljubša pozitivna vloga medveda in nekoliko manj ljuba negativna vloga lisice.

Otroci prepoznajo vrednost prijateljstva in medsebojne pomoči, prepoznajo tako pozitivne kot negativne vloge. Zavedajo se, da nihče ni rad sam in osamljen in zato me tudi izbira pozitivnih vlog ne preseneča.

Zgodba in dramatzacija nista zamrli niti na prostem. Otroci so vsebino podoživljali tudi na deževnem dan, vsak pod svojim dežnikom. No, ne vsak pod svojim. V veliko veselje jim je bilo sprejeti otroka pod dežnik in dejati: »Kjer je prostora za enega, je tudi za dva.«

Prijateljstvo je vrednota, za katero se moramo vsi vsakodnevno truditi. To je skupina Zebric, skozi poučno umetnostno besedilo, zanesljivo usvojila.

Otroci so na svojo dramatzacijo bili izredno ponosni, marionete pa v simbolnem kotičku oživljajo samoiniciativno ob različnih priložnostih ter tako medsebojno komunicirajo preko lutke in si v raznolikih vlogah bogatijo svoj besedni zaklad.

Andreja Vezjak,
vzgojiteljica

OTROŠTVO PODAJA ROKO MODROSTI MEDGENERACIJSKO DRUŽENJE NA OŠ RUDOLFA MAISTRA ŠENTILJ

Medgeneracijsko povezovanje postaja zavestna odločitev v družbi, ki se stara. Razumemo jo kot izmenjavo izkušenj in spoznanj, druženje, učenje, pomoč ene generacije drugi, ustvarjanje in ohranjanje dediščine.

Zmožnosti in znanje starejših so pomemben del človeškega in družbenega kapitala. Pomembno za družbo je, da se dosežki in znanja prenašajo na mlajše. Mlajši pa posedujejo več aktualnega znanja in lahko starejšim pomagajo, da stopijo v korak s spremembami in se jim znajo prilagoditi.

Medgeneracijsko druženje na naši osnovni šoli poteka že četrto leto. Sprva smo se z udeležbo in aktivnim sodelovanjem z veseljem priključili k MČŠ. Sčasoma pa so ideje in interesi ter vedno večje število udeležencev botrovali, da naša srečanja na šoli postanejo obsežnejša in kontinuirana.

»Najboljše mi je, ko lahko v šolo pridem z babico in skupaj počneva stvari,« je povedal eden izmed učencev. Videti ponosne obraze otrok in srečne babice oziroma dedke ob predajanju znanja in druženju je neprecenljivo.

V letošnjem šolskem letu smo pri načrtovanju programa upoštevali želje otrok, znanje in veščine babic, dedkov ... ter program prilagodili situaciji, v kateri smo. Poudarek smo namenili ohranjanju dediščine, zdravemu načinu življenja, usvajanju ročnodelskih veščin, mobilni telefoniji ter trajnostnemu razvoju. Tako bomo izvedli možganski fitness, kvačkali hobotnice za novorojenčke v slovenskih porodnišnicah, pekli kruh oziroma pizzo, babicam pomagali pri uporabi mobilnih telefonov itd.

Do sedaj smo izvedli že 2 delavnici.

V GOZD PO GOBE

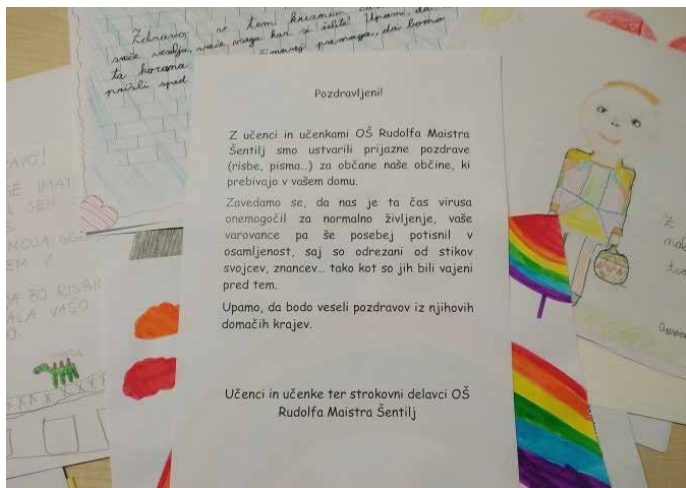
Z babicami in gobarjem smo šli nabirati gobe v Bold. Jaz sem bil s svojo babico Majo in kužkom Jackijem. Nabrali smo 107 vrst gob. V šoli smo pripravili razstavo. Najbolj mi je bila vseč zelena mušnica, a ta žal ni užitna.



V gozdu z gobarjem g. Slavkom Šerodom iz gobarskega društva Lisička

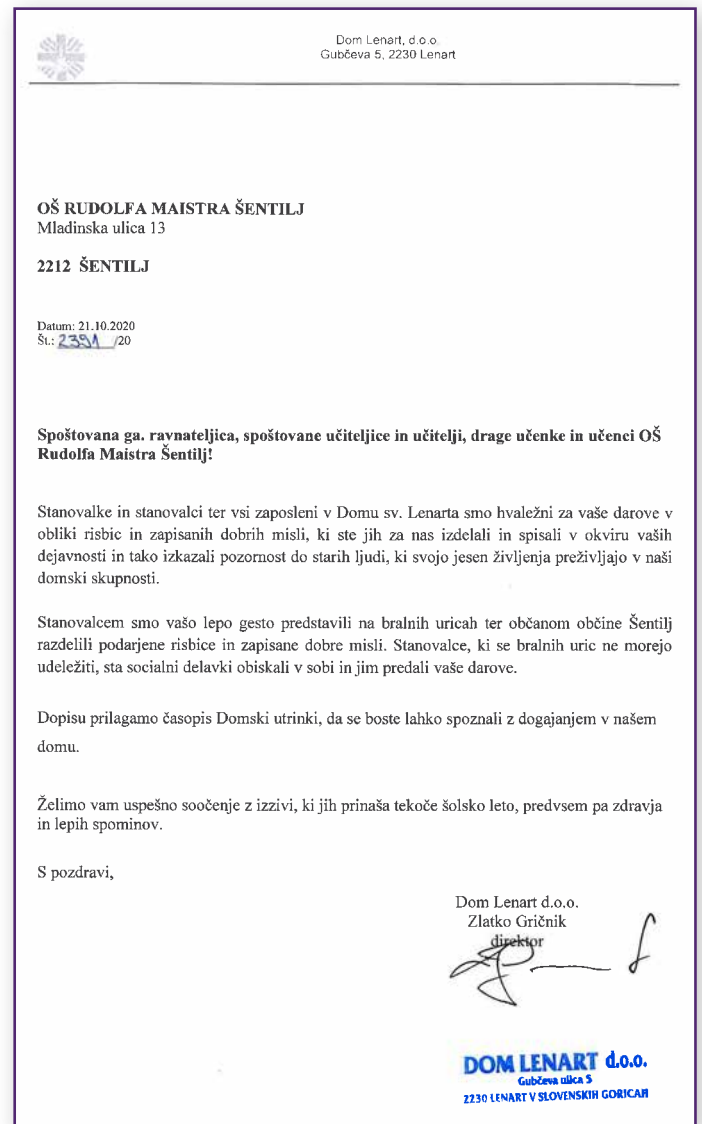
Val Polanec, 3.r

USTVARJAMO POZDRAVE ZA ŠENTILJSKE STAROSTNIKE, KI PREBIVAJO V DOMOVH ZA STAREJŠE



Izdelki otrok in spremno pismo namenjeno vodstvu doma za starejše

Ker obdobje epidemije pušča poseben pečat in veliko ljudi, še posebej starostnike, potiska v osamljenost, smo na prvi delavnici ustvarjali izdelke in pozdrave otrok, ki smo jih poslali šentiljskim starostnikom, ki prebivajo v domovih za starejše. Upamo, da so jih bili veseli.



Mateja Rožanc Valh,
OŠ Rudolfa Maistra Šentilj

VTISI PRVEGA TEDNA V NOVEM VRTCU

Prišel je prvi september, vroči poletni dnevi so se poslovili. Pričelo se je novo šolsko leto, tudi v vrtcu, z vsemi pričakovanji, željami, otroškimi strahovi in tudi dvomi. Za naš vrtec je bil prvi dan še posebno slovesen, saj smo

vstopili v vrtec v novi podobi. Stari vrtec so namreč prenovili in dogradili. Občina Šentilj je uspela urediti sodoben nov večji objekt, v katerem se bomo vsi bolje počutili in imeli odlične pogoje za delo.

Otroci so prvi teden vrtca preživeli prijetno, igrivo, poučno ter ustvarjalno. Nekateri otroci so prestopili prag vrtca prvič, nekateri otroci pa so se po počitnicah ponovno srečali s starimi prijatelji in vzgojitelji.

V oddelkih 1. starostnega obdobja je potekalo uvajalno obdobje. Otroci so se seznanili z novim okoljem, z igralnico, s strokovnimi delavci v oddelku, novim prostorom in igračkami ... Počasi so se seznanjali z dnevno rutino. Ob tem so jim bili v oporo tudi starši. Otroci so vsak dan dlje ostajali v vrtcu, medtem ko je bila prisotnost staršev v oddelkih vsak dan krajša. Ob koncu tedna joka skoraj ni bilo več, obrazi otrok so bili zadovoljni in nasmejani.

V oddelkih 2. starostnega obdobja pa so bili otroci veseli ponovnega srečanja s starimi prijatelji. Veliko je bilo navdušenja in občudovanja novih prostorov vrtca. Morda so bili redki posamezniki najprej malo zadržani, a kmalu se je vrnila stara otroška razposajenost in ustvarjalnost.

Novo šolsko leto prinaša mnoga vprašanja, zahteve in veliko odgovornost vseh zaposlenih, saj moramo glede na zdravstveno situacijo ravnati odgovorno in upoštevati vsa higienska priporočila NIJZ in MIZŠ. Vzgojitelji in vsi strokovni delavci se bomo trudili upoštevati vsa pravila in tako ohranjati zdravje in hkrati skrbeti za normalno vsakodnevno delo v vrtcu.

Vsi, vzgojitelji in starši, se moramo zavedati, da smo pri spoštovanju ukrepov vzgled otrokom.

Cilj nas vseh je, da otrokom ustvarimo okolje, v katerem se bodo počutili varne in sprejete, okolje, v katerem bodo



ob igri, raziskovanju in medsebojnem razumevanju razvijali prijateljstvo, samostojnost in domišljijo. Okolje, v katerem bodo odkrivali svet, v katerega vstopajo.

Naj nas vodi misel Franklina D. Roosevelta: »Mogoče nam ne bo uspelo pripraviti prihodnosti za svoje otroke, lahko pa pripravimo svoje otroke na prihodnost.«

Naj bo novo šolsko leto uspešno, prijetno in predvsem zdravo!

Sara Monzalgi,
vzgojiteljica

PRVI ŠOLSKI DAN ZA 19 PRVOŠOLCEV V SLADKEM VRHU



Kljub nekoliko drugačnim razmeram, ki veljajo zaradi covida-19, so v torek, 1. septembra, v šolo vstopili letošnji prvošolci. V 1. a razredu se je 9 dečkov in 10 deklic srečalo z učiteljico Marjetko Gačnik in vzgojiteljico Petro Hribernik. Brez določenih ukrepov seveda ni šlo. A tako kot vsako

leto sta učence in starše prijazno pozdravila ravnateljica šole Sladki Vrh ga. Andreja Košti in župan občine Šentilj mag. Štefan Žvab. Vsak prvošolček je dobil prepoznavno rumeno rutico s kresničko, lepo ravnilce in vrečko za copate z znakom naše šole. Štirje tretješolci so za njih in njihove starše pripravili kratek kulturni program. Zaželeli so jim prijetno bivanje v šoli. Naslednji šolski dan bodo skozi šolska vrata že prišli sami s svojo prvo šolsko torbo.

Pozdravljeni prvošolci! Želimo vam lepe, uspešne in nezpozabne šolske dni!

Marjetka Gačnik,
učiteljica
Petra Hribernik,
vzgojiteljica

NAJAKTIVNEJŠA ŠOLA NATEČAJA „NARAVNE IN DRUGE NESREČE“ JE OŠ RUDOLFA MAISTRA ŠENTILJ

Naša šola že vrsto let sodeluje na likovnem in literarnem natečaju „Naravne in druge nesreče“, ki ga razpisuje Uprava RS za zaščito in reševanje za predšolsko in šolsko mladino. Z natečajem organizator spodbuja odraščajoče k ozaveščanju o nevarnostih naravnih in drugih nesreč ter preventivnem ukrepanju. V preteklih letih so se zvrstile teme, ki se nanašajo na različne vrste nevarnosti: *Bolje biti pripravljen kot poplavljen, Neurje, Klic v sili 112, Nevarne snovi, Potres, Delujmo preventivno, Voda! Kaj storiti, da nesreče ne bo, Ogenj ni igrača.*

Še posebej dejavni in uspešni so učenci naše šole na likovnem področju natečaja. V šolskem letu 2019/20 so bile učenke Alja Vučkovič, Urška Pešl ter Tina Ferk nagrajene z regijsko nagrado, naša šola pa je prejela priznanje za najaktivnejšo šolo natečaja. Nagrada vsebuje didaktične igre, dežne plaščke ter izvedbo lutkovne predstave lutkovnega gledališča Fru Fru na naši šoli v mesecu novembru 2020.

V preteklih letih izvajanja natečaja so bili na državnem nivoju nagrajeni naši učenci Aljoša Pirc, Julija Malajner Cimperc, Lana Kebrič in Lara Nipič. Organizator natečaja povabi državne nagrajence na prireditve s podelitvijo nagrad v Izobraževalni center za reševanje in zaščito na Igu pri Ljubljani, kjer pripravijo celoletno razstavo nagrajenih



likovnih izdelkov, za udeležence prireditve pa kulturni in izobraževalni program.

Preko ustvarjalnosti bomo v našem zavodu tudi v prihodnje ozaveščali otroke ter mladino o nevarnostih naravnih in drugih nesreč.

Polona Maher,
mentorica
OŠ Rudolfa Maistra Šentilj

PROSTOVOLJCI NA ŽIVLJENJSKEM VRTILJAKU

Prostovoljci smo z veliko mero poguma in pozitivne energije vstopili v novo šolsko leto. Hitro smo ugotovili, da je zgodovina res učiteljica življenja, da ima vse svoj začetek in konec, da ima vsak zakaj tudi svoj zato. Znašli smo se v času, ki ga ne dojemamo prav dobro, ki je korenito posegel v šolsko življenje, v njeno delo, v vsakega posameznika. V preteklem letu smo nenadoma in nehote, nekje vmes, zaključili naše poslanstvo ponedeljkovskega druženja. Miselne uganke so postale stalnice našega življenja v Osnovni šoli Sladki Vrh in druženja z neverjetno zanimivo posadko Medgeneracijskega centra

Šentilj, ki nas vsako leto navdihuje s polno mero življenjskih modrosti, znanja in hkrati neverjetne igrivosti. Delo smo nadaljevali in upamo, da ga bomo zmogli tudi v prihodnje. Ostali bomo Junaki našega časa, saj verjamemo, da si znanje in izkušnje, ki si ga medsebojno delimo, pripomorejo k pestrejšemu vsakdanu, k pridobivanju novih izkušenj, k bistrejšemu umu in nenazadnje k boljšim medosebnim človeškim odnosom.

Mag. Smiljana Valcl,
koordinatorka



OBISK TRAVNIKA IN OPAZOVANJE ŽIVALI NA TRAVNIKU

SPODBUJANJE SPOŠTOVANJA DO DRUGIH ŽIVIH BITIJ IN SKRBI ZANJE



Otroci skupine Dežniki smo se v spomladanskem času odpravili na bližnji travnik. Okolje, v katerem živimo, nam omogoča, da imamo naravo na dosegu roke. Opazovali smo različne žuželke, jih prepoznavali in poimenovali. Pomagali smo si s slikanico Žužkopis. Ujeli smo metulja, ga opazovali z lupo ter tudi narisali. Metulja smo nato izpustili nazaj med cvetlice. Pomembno se nam zdi, da se otroci zavedajo, da so tudi žuželke živa bitja in so pomemben del narave, zato jih ne pobijamo. Pri posameznih žuželkam smo spoznavali, zakaj so pomembne za naše življenje. Vsi otroci so bili enotni, da je za nas najpomembnejša čebelica, ki oprahuje cvetlice in nabira med. Oglledali smo si tudi kratek film o čebelah ter se poučili, zakaj so tako zelo pomembne za naš obstoj.

Skozi vso šolsko leto smo se pogovarjali o gozdnih živalih ter skrbi zanje. V zimskem času smo opazovali krmilnice za živali ob robu gozda in hranili ptice v ptičjih krmilnicah. Pozno pomladi pa smo opazovali srne ter se pogovarjali, da je trenutno čas, ko imajo mladiče. Otroci so povedali, da imajo doma pse v boksih ali na povodcu, da ne preganjajo malih srnic. Prav tako so povedali, da preden pokosijo travnik, preverijo, da se mladički ne skrivajo v visoki travi.

Otroci so se skozi vse šolsko leto navajali na spoštljiv in odgovoren odnos do živih bitij okoli nas.

Maja Breznik,
vzgojiteljica

TEDEN OTROKA NA PODRUŽNIČNI ŠOLI VELKA

Tudi letos smo teden otroka, ki je potekal od 5. do 10. oktobra, obeležili na poseben način. Izvajali smo veliko zanimivih dejavnosti. Imeli smo filmski dan, veliko smo se igrali ter likovno ustvarjali na prostem, učenci petega razreda pa so se preizkusili v kvizu s starejšimi učenci. Pogovarjali smo se o TOM telefonu, ki v letošnjem letu praznuje 30 let. Prav zaradi tega je tema letošnjega tedna otroka – ODGOVOR JE POGOVOR. Mlajši učenci pa so v sklopu tedna otroka izvedli kulturni dan z naslovom – Bi se gnetli na tej metli. Tako so se podali v svet različnih zgodb. Z učenci smo opravili tudi trgatve ter obrali grozdje z naše trte na šolskem igrišču. Z njim smo se posladkali pri rekreativnem odmoru naslednji dan. Učenci so z veseljem sodelovali pri dejavnostih, ki smo jim jih pripravile učiteljice.

Jasmina Jančič,
učiteljica



TRGATEV V VRTCU SLADKI VRH

**GROZDEK, GROZDEK, DOBER DAN,
NAJ S TEBOJ SE POSLADKAM.**



Ko se listki pobarvajo v pisane barve jeseni, je tudi pri nas čas, da priredimo trgatve na igrišču vrtca.

Trgatev je že nekaj časa pomemben del naše kulturne dediščine, saj jo poznamo že od nekdaj, vendar v današnjih časih temu ni več tako. Otroci so včasih z veseljem poslušali besede starih staršev o trtah, grozdju in predelovanju le tega. Tudi otroke našega vrtca smo vzgojiteljice navdušile nad trgatvijo in so bili v torek, 29. 9. 2020, v velikem pričakovanju, da se odpravimo na naše igrišče. Po podanih navodilih so otroci z grozdem ravnali previdno in ga tako s škarjicami odrezali ter spravili v posode. Ob toplih sončnih žarkih smo tako preživeli prijetno dopoldne ob pobiranju grozdja in seveda kasneje tudi pri okušanju. Žal pa iz grozdja zaradi zapletenih časov, v katerih živimo, ni bilo možno pripraviti slastnih dobrot, tako da smo si sladko grozdje privoščili kot sadno malico.

Nina Ferk,
vzgojiteljica

»UČILNICA NA PROSTEM« OB ŠOLSKEM VRTU

Zaradi priporočil, da je potrebno čim več ur pouka imeti na prostem, se je v sredini septembra porodila zamisel o preprosti učilnici ob šolskem vrtu. Izbrali smo si prostor z nadstreškom ob južni strani telovadnice. Barvne lesene klopce, katere smo imeli postavljene na šolskem hodniku, smo prenesli in jih razporedili po prostoru. Z malo vložnega dela in veliko mere dobre volje je v kratkem času nastala in zaživela učilnica na prostem. Učiteljice podružnične šole smo jo vse do jesenskih počitnic s pridom uporabljale in v njej izvajale različne ure in oblike pouka. Učenci so povedali, da so na svežem zraku bolj zbrani, za delo zelo motivirani in si želijo čim več ur preživeti v učilnici na prostem.

Vlasta Grušovnik,
učiteljica
Foto: Aleksandra Šterlek



OBISK PRIMOŽA SUHODOLČANA

V tednu otroka nas je obiskal pisatelj Primož Suhodolčan. Zelo smo se nasmejali in uživali, saj nam je povedal veliko svojih smešnih prigod in zgodb. Ena izmed zgodb je bila tudi zgodba o svojem papagaju. Bila je dolga in zelo zanimiva.

Pripravil nam je tudi kratko predstavitev o njegovi knjigi Košarkar naj bo 2.

Kaja Šmirmaul, 4. c

TUDI ČEBELJI PRIDELKI SO POMEMBEN VIR ANTIOKSIDANTOV



Antioksidanti pomagajo zavirati razvoj nekaterih obolenj, zmanjšujejo tveganje za razvoj rakavih obolenj, ateroskleroze, bolezni srca in ožilja, raznih vnetij in artritisa. Izboljšajo delovanje imunskega sistema in preventivno delujejo pred procesi staranja. Redno uživanje rastlinskih antioksidantov zmanjšuje možnost za oksidativne poškodbe celic in s tem za nastanek nekaterih bolezni. Čebelji pridelki so pomemben vir antioksidantov.

ZAKAJ SO POMEBNI ANTIOKSIDANTI V ČEBELJIH PRIDELKIH?

Cvetni prah vsebuje fenolne spojine, v največji meri flavonoide, ki lahko delujejo kot antioksidanti in so specifični za posamezno rastlinsko vrsto. Študije o antioksidativni učinkovitosti cvetnega prahu kažejo na visoko sposobnost »lovjenja« prostih radikalov. Pomembno je, da uživamo lokalno pridelan in čimbolj svež cvetni prah, saj sušenje in dolgotrajno skladiščenje vplivata na zmanjšanje njegove antioksidativne učinkovitosti. Cvetni prah je primerno dopolnilo vsakdanji prehrani, zaradi nizke energijske vrednosti pa ga lahko uživajo tudi sladkorni bolniki. Uživamo ga lahko samostojno ali v kombinaciji z ostalimi živil.

Propolis vsebuje veliko flavonoidov, ki prispevajo največ k njegovi antioksidativni učinkovitosti. Vsebnost flavonoidov v propolisu je odvisna od rastlinja, kjer so čebele nabrale smole in od časovnega obdobja nabiranja. Propolis se uporablja v zrnih ali v prahu in kot sestavina v številnih izdelkih. Najbolj poznan je propolis v alkoholni ali vodni raztopini. Kot sestavino pa ga dodajajo bonbonom, različnim kremam, šamponom, zobnim kremam ... Uporablja se tudi v kombinaciji z ostalimi čebeljimi pridelki. Z njim si pomagamo pri odpravljanju raznih tegob. Uporablja se tudi pri pridelovanju hrane za uničevanje rastlinskih zajedavcev.

V vsakdanji prehrani lahko **med** kot naravno živilo služi kot dodaten vir antioksidantov, čeprav ne more nadomestiti sadja in zelenjave, ki jih zaužijemo znatno več. Zaradi bogate hranilne sestave je dobro nadomestilo za sladkor. Svež med ima podobno antioksidativno učinkovitost kot nekatero sadje in zelenjava. Vsebnost teh sestavin variira glede na botanično in geografsko poreklo medu. Od slovenskih medov imajo najvišjo antioksidativno učinkovitost hojevi medovi, sledijo smrekovi, gozdni, kostanjevi, cvetlični, lipovi in nazadnje akacijevi.

KUPUJMO KAKOVOSTEN MED!

Pri nakupu medu bodimo pozorni na poreklo in dodatne označbe kakovosti, kot sta zaščitena geografska označba, zaščitena označba porekla, ekološka pridelava, ki predstavljajo dodatno jamstvo, da se kakovost in način pridelave takšnega medu redno spremlja!

KAJ PRIDOBIMO Z NAKUPOM MEDU VIŠJE KAKOVOSTI?

- kontrolirano kakovost,
- znano poreklo,
- zagotovljeno sledljivost.

PREPOZNAMO GA PO EVROPSKIH ZAŠČITNIH OZNAKAH NA NALEPKI ALI PRELEPKI IZDELKA!

Tudi **matični mleček** vsebuje antioksidante. Matični mleček uživamo dnevno v dveh obrokih, zjutraj in zvečer pred jedjo. Za odrasle je dnevna količina 250–300 mg. Naravni matični mleček vstavimo pod jezik, dražeje in tablete pa lahko pogoltnemo. Uživamo ga 1–2 meseca. Uživanje lahko večkrat ponovimo.

V prihajajočih zimskih dneh naj bodo tudi čebelji pridelki nepogrešljiva živila na vaši jedilni mizi. Po njih povprašajte pri slovenskih čebelarjih!

Izkoristimo prednost bogatega znanja slovenskih čebelarjev in čebelje pridelke kupujemo direktno pri lokalnih čebelarjih!

»S čebeljimi pridelki do večje odpornosti in boljšega imunskega sistema«

Obiščite spletno stran čebelarstva Slovenije: www.czs.si, www.okusi-med.si

Ponudnike slovenskih čebeljih pridelkov najdete: <http://www.slovenskimed.si/Si/>

OBDOBJE ŽALOSTI, OBUPA IN BEDE

Zakorakali smo v mesec december in smo že v drugem obdobju korona krize.

Kljub temu da sem prvotno želela pisati o lepotah Slovenije in niti približno o raznih drugih temah, ki se navezujejo na temo korone, bom vendar le napisala nekaj na to temo. Za nami je prvi del krize, ki je nastala v začetku meseca marca in si marsikdo še ni opomogel finančno niti od takrat, že smo v drugem takšnem obdobju.

Veliko ljudi je ostalo brez dela, brez prihodkov in brez pomoči države, zatajili so razni zavodi, ki so z več kot veliko zamudo odpošiljali odločbe, da se ne pogovarjamo o tem, koliko časa smo čakali na denarna nadomestila do katerih bi v normalni situaciji bili deležni in upravičeni veliko hitreje.

Ljudje vidijo, kaj imaš doma, lepo hišo, lep avtomobil, lep bazen itd., nihče pa v resnici ne ve, da so se družine čez noč znašle v situaciji, ko si ostal brez zaposlitve, ali pa si delal brez plače in ja, ni lahko pogledati otrokom v oči, ko jim preprosto nimaš kaj dati na mizo za jest.

Bolni niso bili deležni zdravniške pomoči, zdraviti si se moral po sistemu naših babic, če je seveda šlo, hvala bogu, za lažja obolenja.

Ljudje se na socialnih omrežjih prepirajo med seboj, sejejo sovraštvo in zamere, tudi takšni, ki so kdaj prej posedali skupaj ob kavici.

Ja, vse to se nam dogaja in žalostno je gledati, kam nas je pripeljala dana situacija.

Hvala bogu, da obstajajo ljudje tudi takšni med drugim, ki vsem prej naštetim gredo na proti in jim po najboljših možnih močeh pomagajo – govorim namreč o človeku, ki svoj prosti čas namenja humanitarnosti. To je Boris Krabonja iz humanitarnega društva Up-ornik, sicer profesor zgodovine na SEŠG Maribor. Pomagal je številnim, da so lahko plačali položnice, ohranili svoje domove, dobili potrebna oblačila, hrano in kurjavo, da bodo zimo preživel na toplem.



Boris Krabonja Slika s spleta

V kolikor imate tudi vi možnost pomagati in prispevati kakšen euro, lahko pomagate Up-orniku in nakažete denar na Up-ornikov TRR SI56 6100 0001 3621 087 ali ga preprosto kontaktirajte preko Facebooka in skupaj z njim pomagajte ljudem do boljšega jutra.

Jaz pa vam takole za konec želim le, da ostanete zdravi.

Tina Trnjar Jambrošič



MEDNARODNO LETO ZDRAVJA RASTLIN

Rastline so za človeka nenadomestljive; sestavljajo **80 % hrane in proizvedejo 98 % kisika**. Rastlinske bolezni in škodljivci uničujejo pridelke, zmanjšujejo razpoložljivost hrane in posledično zvišujejo ceno hrane. Trajnostno zdravje rastlin je pomembno za varovanje okolja, gozdov in biotske raznovrstnosti.



Fitoplazme na leski. Foto: Mešl M.

Generalna skupščina Združenih narodov, v okviru katerih deluje tudi Mednarodna konvencija za varstvo rastlin (IPPC), je razglasila leto 2020 za mednarodno leto zdravja rastlin. Slovenija se je pridružila 48 državam, ki so prve podprle predlog Finske, da se leto 2020 posveti ozaveščanju o pomembnosti zdravih rastlin in

njihovem prispevku k doseganju ciljev trajnostnega razvoja družbe.

V tem letu bosta Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, skupaj s pooblaščenimi izvajalci, skozi vse leto ozaveščala širšo javnost o pomenu zdravja rastlin.

Zaradi spremenjenih klimatskih razmer se rastlinske bolezni in škodljivci širijo na nova področja (npr. marmorirana smrdljivka). Njihovo širjenje je tudi posledica velike rasti mednarodne trgovine in množičnih potovanj. Največji poudarek mednarodnega leta zdravja rastlin 2020 je na preprečevanju širjenja rastlinskih bolezni in škodljivcev. Rastline lahko ohranjamo zdrave vsi! Rastlin in semen iz drugih držav **nikoli** ne smemo prenašati v Slovenijo, saj z njimi lahko prinesemo tudi rastlinske bolezni in škodljivce, ki se lahko naselijo v Sloveniji in povzročijo velike škode.



Marmorirana smrdljivka (Halyomorpha halys)

Foto: Miklavc J.

KLJUČNA SPOROČILA MEDNARODNEGA LETA ZDRAVJA RASTLIN 2020:

- Tvegano je prenašati rastline in rastlinske proizvode iz drugih delov sveta, saj se tako lahko širijo rastlinske bolezni in škodljivci.
- Trgovanje z rastlinami in rastlinskimi proizvodi naj bo varno brez postavljanja nepotrebnih ovir.
- Z ohranjanjem zdravih rastlin varujemo tudi biološko pestrost.
- Z ohranjanjem zdravih rastlin varujemo okolje.
- Podpirajmo zdravje rastlin ter vlagajmo v razvoj in raziskave na tem področju.
- Zdrave rastline so ključnega pomena za zmanjševanje lakote in doseganje ciljev trajnostnega razvoja.
- Okrepimo spremljanja na navzočnost rastlinskih bolezni in škodljivcev, da lahko hitro z ukrepi zaščitimo rastline in njihovo zdravje.

Leonida Lešnik,
Kmetijsko-gozdarski zavod Maribor

NI VSE KOT SE ZDI NA PRVI POGLED

Se kdaj vprašate “Zakaj nam občina še ni prenovila ceste?” ali “Kaj pa občina sploh dela za nas?” Lahko vam povem, da situacija ni tako zelo črno-bela, kot se zdi. Naj pojasnim – vsaka občina je financirana s strani državnih organov, ki ji za vzdrževanje namenijo neko vsoto denarja, imenovano *povprečnina*. Povprečnina je na prebivalca v državi ugotovljen primeren obseg sredstev za financiranje z zakonom določenih nalog občin. V letu 2019 je bila določena povprečnina za leti 2020 in 2021, ki je bila za stroške občin absolutno prenizka. Po nestrinjanjih in izraženih dvomih s strani Skupnosti občin Slovenije in Združenja občin Slovenije je bil decembra 2019 sprejet Zakon o finančni razbremenitvi

občin, ki bi naj občinam predstavljal zmanjšane stroške, zmanjšnje administrativnih postopkov in povečanje nekaterih prihodkov občin. Takratna delovna skupina za pripravo predlogov je izpostavila, da mora financiranje občin vsekakor postati prioriteta, saj se stroški občin (ki nastanejo na podlagi nalog, določenih s strani države) višajo, povprečnina pa bi se naj po prvotno sprejetem zakonu v letu 2020 znižala. Občine imajo tako preveč zakonskih obveznosti, za naložbe pa velikokrat primankuje ali celo zmanjka denarja. Marca 2020 zakon še vedno ni bil uveljavljen, čeprav je nad nami bdela prihajajoča kriza, nastala zaradi pandemije. Vlada je v drugem svežnju ukrepov za pomoč gospodarstvu občinam obljubila večje

povprečnine, in sicer so se te povišale za 6 %, v veljavo pa so vstopile maja 2020 z Zakonom o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije. V Združenju občin Slovenije so že predlagali, da bi se povprečnina v letu 2021 dvignila še za približno 7 %. Morda pa bodo lahko občine s temi sredstvi naredile še kakšne dodatne kilometre svežega asfalta za naše ceste.

Anja Raduha

SPOŠTOVANE OBČANKE IN OBČANI,

ta članek pišem v času velikih okužb s COVID-19. Omejeno imamo gibanje, praktično moramo biti večino časa doma, še obiske pokopališč, kjer so pokopani naši svojci, so nam odsvetovali. Na gibanjih, ki ga še nekaj imamo v krajih bivanja, si izmenjamo le nekaj besed ali pa si samo pomahamo na daleč. Verjamem, da bo čim prej bolje, drugače, tako kot je že bilo.

V tem času smo praznovali, ali še to bomo, dan suverenosti, dan reformacije, dan mrtvih, božič, dan samostojnosti in neodvisnosti in prehod v novo leto. Čestitam vam ob vseh teh praznikih v upanju, da ste jih, ali jih boste, preživeli lepo in v krogu svojih najdražjih. Za leto 2021 pa vsem nam želim, da bi bilo drugačno od letošnjega. Naj bo takšno, ki nam ne bo povzročalo omejitev in da ga bomo lahko preživeli tudi s

prijatelji in znanci doma ali kjerkoli drugje. Naj bo predvsem zdravo in polno razumevanja ter uspešno pri doseganju osebnih ciljev.

Mag. Vladimir Maher

SPOŠTOVANE OBČANKE IN OBČANI,

leto zelo hitro mineva in čas, v katerem živimo, ni prav nič prijazen do nas. Tukaj seveda mislim na COVID-19, ki nam vsem skupaj greni življenje. Vendar sem hkrati prepričan, da bomo epidemijo s skupnimi močmi uspeli premagati, še posebej, če bomo držali skupaj, zaupali stroki in vladnim ukrepom. Zdravje je in mora biti na prvem mestu vseh in vsakogar, vse ostalo lahko za trenutek počaka. Z majhnimi odrekami bomo obvarovali najranljivejše v družbi, z vladnimi ukrepi omilili posledice za ljudi in gospodarstvo ter poskrbeli, da se bo življenje čim hitreje vrnilo v ustaljene tirnice.

Drage občanke in občani, ne glede na zdravstvene razmere pa lahko z zadovoljstvom povem, da smo se v Občini Šentilj letošnje leto zelo pozitivno razvijali na vseh področjih našega življenja.

Življenje občanov in občanov bodo izboljšale velike investicije v infrastrukturo in športne objekte – vrtec v Sladkem Vrhu, športni park v Selnici ob Muri, ureditev parkirnih prostorov in sprehajalnih

poti v Sladkem Vrhu, začetek izgradnje športne dvorane v Šentilju, pripravljajo pa se tudi investicije v nov gasilski dom v Ceršaku, obnova krajevne hiše na Zgornji Velki in še veliko drugega. Ob tem velja omeniti še investicije zasebnikov, gre za veliko investicijo v podjetje Paloma ter trgovske centre v Šentilju.

Pri tem pa je bistvenega pomena, da ohranimo gospodarsko aktivnost, ki je poleg povprečnin – za njihov bistven dvig v letih 2020, 2021 in 2022 je že poskrbela vlada Janeza Janše – bistven element razvoja posamezne občine in pogoj za izvedbo načrtovanih investicij. Veliko se bo v prihodnjih dveh letih vložilo tudi v obnovo cest in čistilnih naprav, začela pa se je izgradnja dolgo pričakovanega optičnega omrežja.

Ponosen sem, da sem del ekipe tega mandata v Občini Šentilj, saj delamo z roko v roki, držimo skupaj in zato bodo ob koncu mandata vidni tudi dobri rezultati našega dela. Za odlično sodelovanje se zahvaljujem županu občine mag. Štefanu Žvabu,



direktorici občinske uprave Petri Pucko, vsem strokovnim sodelavcem občinske uprave, vsem svetnikom občine in še posebej našim občankam in občanom.

Skupaj zmoremo več.

**Vaš poslanec DZ RS in svetnik
Občine Šentilj Marijan Pojbič**

OPTIČNO OMREŽJE SE ŽE GRADI

Končno, bo nekdo rekel. Ja, res je. Dočakali smo, da se bodo ljudje v Občini Šentilj lahko priklopili na odprto širokopasovno optično omrežje. Vsakomur je znano, da optično omrežje omogoča bistveno hitrejšo internetno povezavo, brez katerih si v sedanjem času ni mogoče predstavljati razvoja, delovanja podjetij, šolanja otrok in študentov, upravljanja z javnimi zadevami, pa tudi preživljanja prostega časa z gledanjem televizijskih programov ali preprosto telefonskih pogovorov s sorodniki, sosedi ali prijatelji.

Podjetje RUNE Enia d. o. o. na področju občine že gradi optično omrežje. Kar nekaj časa je trajalo, da se je gradnja začela. Prvi pogovori segajo štiri leta nazaj. Vmes smo bili že malo skeptični, ali z gradnjo kaj bo. No, pa se je začelo. Naše želje se uresničujejo. Do začetka naslednjega leta bodo primarni vodi zgrajeni in omogočeno bo, da se bodo gospodinjstva, podjetja, ustanove, oziroma vsakdo lahko priklopil na omrežje. Iz smeri Šentilja proti Selnici ob Muri bodo priklopi možni še letos, drugod v občini pa v prvi polovici naslednjega leta. Za kakšen mesec se zna zavleči edino na območju zahodno od avtoceste Šentilj - Pesnica, ker bodo tam potekali priklučki iz smeri Počehove in Zg. Kungote, gradnja pa se bo začela v začetku naslednjega leta.

V občini imamo tudi tako imenovane bele lise. To so naselja ali deli naselij, kjer do sedaj ni bilo mogoče zagotoviti priklopa. Podjetje RUNE se je prijavilo na razpis Ministrstva za kmetijstvo za sofinanciranje dela stroškov na teh območjih. Prijavili so se lahko le investitorji, ne pa tudi občine. Za naše območje je to podjetje edino, ki je vložilo prijavo in je v fazi sklepanja pogodbe z navedenim ministrstvom. To pomeni, da bodo tudi deli ali celotna naselja Jurjevski Dol, Kresnica, Plodršnica, Srebotje, Stara Gora, Šomat, Trate, Zg. Dobrenje in Zg. Dražen Vrh, kjer so bile določene



bele lise, dobila optično omrežje. Kar nekaj časa je trajalo, da smo to uspeli s podjetjem RUNE dogovoriti, zato je naše zadovoljstvo toliko večje, ker lahko povemo, **da se bodo lahko na optično omrežje priklučili vsi naši občani in podjetja na celotnem območju občine.** To pa ne velja za ožja naselja Ceršak, Sladki Vrh in Šentilj, ki so že prikjučena na kabelsko ali optično omrežje. Za ta naselja se je namreč podjetje Telemach prijavilo, da bo vzdrževalo in širilo optično omrežje, zato RUNE na teh območjih ne more graditi odprtega omrežja.

Med občani se pojavljajo vprašanja, kako ravnati sedaj. Mnogi imajo priklučke preko obstoječih kabelskih napeljav pri različnih operaterjih. Treba je vedeti, da obstoječe kabelsko omrežje, ki je bilo zgrajeno pretežno za potrebe telefonije, ne omogoča kvalitetnih in hitrih povezav in ne daje možnosti, da bi se priklučili novi uporabniki. Zato je podjetje RUNE že sklenilo pogodbo z večjimi ponudniki – operaterji v Sloveniji, to so, T-2, A-1, Siol in Telemach. Torej vsi tisti, ki že imate priklučke oziroma pogodbo s katerim od navedenih operaterjev, boste lahko s pogodbo nadaljevali. Priklučili se boste le s kabla na optiko in tako pridobili bistveno boljšo kvaliteto in hitrost prenosov interneta, televizije in telefona ali le enega od teh, odvisno kakšno pogodbo imate. **Vsi, tudi tisti, ki še nimate pogodb, pa boste lahko v bodoče izbirali med operaterji,**

odvisno od njihovih ponudb in vaših želja.

Mnogi občani ste se že prijavili podjetju Eurocon, da želite imeti prikluček, mnogi pa tega še niste storili. Nič za to. Še vedno je čas, da se prijavite. Spomnili bi vas radi le na to, da je v času gradnje prikluček bistveno cenejši, kot bo po izgradnji. V vsakem primeru morate izpolniti prijavnico, če želite prikluček imeti. To lahko storite tako, da jo poiščete na spletni strani podjetja Eurocon (narocanje@eurocon.si), lahko jih pokličete na tel. številko 01 292 7230, lahko pa prijavnico dobite tudi na Občini Šentilj ali celo pri izvajalcih gradnje na terenu.

Vrednost projekta za našo občino je okoli štiri milijone eurov. To je velik znesek, ki ga iz občinskega proračuna ne bi mogli zagotoviti. Res je, da smo našim občanom optično omrežje obljubili. Zato smo iskali investitorja, ki bi bil zmožen takšno omrežje zgraditi. Bili smo pobudniki in nosilci pogovorov z investitorjem na področju občin Slovenskih goric, saj smo se zavedali, da gre za projekt, ki se ne more omejiti le na eno občino, ampak mora biti zastavljen širše. Po štirih letih vztrajnih pogovorov je rezultat že viden in kmalu boste rezultate naših prizadevanj občutili občani. Verjamemo, da vam bodo v korist in zadovoljstvo.

Mag. Vladimir Maher,
podžupan

POHODNIŠTVO T&MI

Pred petimi leti so energijski vrelci na Zdravilni poti – delu Keltske poti v šentiljskem gozdu Bold, nagovorili **Tilko Cehtl** in **Majdo Peserl** iz sosednje občine Pesnica, da sta se enkrat tedensko, ponavadi je bil to torek, podali na pohod. Če sta bili iz kakršnegakoli razloga zadržani, sta termin pohoda prestavili na kakšen drug dan.

Kmalu za tem sta se obe priključili dejavnosti Skodelice besed v Knjižnici Šentilj, kjer sta predstavili njuno skupno preživljanje svojega prostega časa. Med drugim sta poudarili tedensko »polnjenje z energijo« v Boldu.

Za torkovo pohodništvo smo se odločile še tri navdušenke in nastala je pohodniška skupina T&M.

Spriključitvijo novih članic in zaščepec članov se je skupina preimenovala v T&Mi.

Za vodjo smo določili Tilko, kraj zbiranja pri Medgeneracijskem centru Šentilj, čas pa, ne glede na vreme ali letni čas, vsak torek ob 9. uri.

Med to našo vsakotedensko telesno aktivnostjo je vzniknila zamisel za pohode še v kakšni drugi smeri, z drugim ciljem. Tako smo prenekateri torek zavili po poti na Brlogo, pa na Plački stolp, pa po avstrijski vinski cesti, pa ob Muri od Sladkega Vrha do Trat po naši in avstrijski strani ...



Pohodniška skupina T&Mi z **Antonijo Krajnc** (tretja od leve v drugi vrsti) in **Šolo zdravja** iz Hajdine

Predlani smo navezali stik s Šolo zdravja iz Hajdine. Do danes smo skupaj »osvojili« vrh Donačke gore in obiskali Dom za ostarele medvede v Berghausnu na avstrijski vinski cesti. Mimogrede smo si ogledali Regionalno turistično središče Septarija v Šentilju.

Še vedno pa nam je najljubša pot do zaključka Zdravilne poti v Boldu. Tam se po navadi ustavimo, počijemo in se prepustimo čarobnosti šumenja Mure in igranju sončnih žarkov ali dežnih kapljic po drevesnih krošnjah.

Posebno doživetje je bil lanski pohod z ezoteričarko **Antonijo Krajnc**, ki je v devetdesetih letih prejšnjega stoletja trasirala to pot.

Danes naša pohodniška skupina šteje 12 rednih pohodnic in pohodnikov

iz šentiljske, pesniške, kungoške in mariborske občine.

Med hojo se naklepetamo in si olajšamo dušo morebitnih vsakodnevnih bremen, ki nam jih nalaga življenje.

Vsakič pohod zaključimo s klepetom ob kavici, ko zabeležimo število prehojenih korakov. Le-to se giblje okrog 10000 do 12000 korakov v dveh urah zmerne hoje.

Izbiramo poti, ki jo zmore vsaka zdrava oseba brez posebne kondicije. Pohodniški skupini T&Mi se lahko kadarkoli pridruži vsak, ki želi narediti nekaj za svoje telo in duha.

Ne bo mu žal.

Vida Koren
Foto: **Tilka Cehtl**

FILM »VIŠJA SILA« VS. EPIDEMIJA COVID-19

Film »Višja sila«, »Force Majeure«, ki ga je režiral švedski režiser Ruben Östlund in je njegov četrti celovečerec, je film, v katerem izziva človeško (ne) sebičnost v ekstremnih okoliščinah. Kaj narediti, ko se ljubljena oseba ne

odzove v skladu s pričakovanji? Ko se ne odzove na ženine klice na pomoč, da pomaga zaščititi svoje otroke? Ali drugače: Kaj narediti, ko presenetite samega sebe?

V delu filma se med kosilom proti eni družini začne valiti, sicer nadzorovan, snežni plaz. Ko to vidi oče Tomas, pograbi službeni telefon in ženo z otrokoma prepusti oblaku snežnega prahu. Ko se ta poleže, se s



<https://www.rtvsllo.si/kultura/liffe/recenzije/visja-sila/351120> (Dostopno 29. 10. 2020)

pobešenimi rameni vrne k družini, ki v tišini nadaljuje s kosilom ...

To mi je dalo misliti – Kako bi sama reagirala v Tomasovi situaciji? Po mojem mnenju zagotovo ne bi reagirala kot on, saj bi v situaciji najprej postavila otroke in svojega partnerja na prvo mesto. Tako lahko seveda rečem sedaj, ko sedim v zavetju varne sobe in pišem ta članek. Menim, da je reakcija zelo odvisna od vsakega posameznika in njegovih vrednot.

Tomasova reakcija je po mojem mnenju znak strahopetnosti oziroma vsaj to prevladuje, ker je zbežal, ne da bi se ozrl nazaj, pa še zelo pozno je prišel nazaj, ko je bilo stoodstotno varno. To je indikator, da mu je v tistem trenutku bilo bolj pomembno, da reši sebe kot pa svojo družino. Sicer je njegova reakcija bila tudi nagonska, ampak vseeno se mi zdi, da je tukaj več strahopetnosti.

Film mi je pustil izreden vtis in kar nisem mogla prenehati razmišljati o sporočilu, ki ga ima in vseskozi so se mi v mislih začele povezovati asociacije z vedenjem ljudi v krizni situaciji – predvsem v aktualni situaciji – razglašena epidemija zaradi covid-19.

Pobrskala sem po raznih knjigah in spletu z željo, da čim bolj spoznam, zakaj se ljudje v določenih situacijah obnašamo, kot se.

V določenih kriznih situacijah so ljudem najpomembnejše fiziološke potrebe (potrebe po hrani, vodi, počitku, gibanju ...), potrebe po varnosti (psihična, socialna varnost ...) ter potrebe po pripadanju in ljubezni (izražanje naklonjenosti, sprejemanje in izražanje ljubezni, zaupanje v druge itd.). Torej to pomeni, da človek v krizni situaciji želi zaščititi sebe in svojo družino. V kriznih situacijah človek ne bo razmišljal o potrebi po ugledu, spoštovanju, o estetskih potrebah ... saj se bo osredotočal na svoje preživetje. V času epidemije se sicer najbolj zavzemamo za fiziološke potrebe in posledično za potrebe po varnosti. Varnost nam v tem času ni najbolj zagotovljena, saj smo vsi zmedeni, negotovi, imamo občutek nevarnosti ... Kaj kmalu sledijo potrebe po ljubezni in pripadnosti, kar je seveda potrebno v tem času, saj potrebuje človek vsaj nekoga, ki ga ima rad (prijatelji, družina, partner...). V tem času te potrebe niso v celoti zagotovljene, saj je trenutno prepovedano druženje; sicer je družina doma ali partner, ki ti lahko to nudi, vendar je primanjkljaj v socialnem življenju, kar sama, kot najstnica, zelo občutim. Zaradi tega razloga je mnogo ljudi, navezanih na svoje prijatelje, v tem času osamljenih. Kognitivne potrebe (potrebe po znanju, razumevanju, raziskovanju, radovednosti ...) so zelo pomembne v tej situaciji, saj dijaki, učenci, v glavnem tisti, ki se šolamo, stremimo

po znanju, razumevanju. Te potrebe se v teh časih delno uresničujejo, saj smo se prisiljeni šolati doma, kjer pa ni prejetje znanja tako učinkovito, kot če bi bili v šoli. Če povzamem, v času covid-19 je večina potreb delno ali nič zadovoljenih, kar za samega človeka ni dobro, kaj šele za družbo.

Tistim ljudem, katerim so najpomembnejše hedonske vrednote (užitek), ne bo toliko mar za upoštevanje ukrepov, saj dajejo prednost užitek, ki pa jih ne dobivajo v zadostni meri, če upoštevajo ukrepe. Zato bodo ukrepe kršili. Kot primer lahko navedem recimo zabave, kjer se presega omejitve števila oseb in s tem krši ukrepe za zajezitev bolezni.

Ljudje, ki so jim najpomembnejše potence vrednote, se zavzemajo oziroma si želijo moči, uspeha, dosežkov in zato bodo v tej situaciji naredili vse, da bodo do svojega cilja prišli. Kot primer lahko dam dijaka, ki se trenutno šola na daljavo in si želi lepe ocene. Lahko da bo zato na ocenjevanju goljufal in prepisoval od sošolcev ali z interneta, lahko pa, da bo ubral pošteno pot in bo vse to resnično dosegel z marljivim delom, sposobnostjo in pridnostjo in zraven tega upošteval vse ukrepe.

Moralne vrednote so vrednote, ki so najpomembnejše ljudem, ki se zavzemajo za varnost, za skrb, poštenost, odnose. Ti ljudje bi po vsej verjetnosti upoštevali ukrepe zato, da zavarujejo sebe in ostale. Na primer, če bi bila odpravljena karantena, vendar bi bile okužbe in nevarnost zanje še vedno dokaj prisotna in se bi lahko ljudje odpravili na potovanje v tujino – tisti ljudje, ki so jim pomembne moralne vrednote, pretežno skrb do drugih, se na potovanje, vedoč da nevarnost okužbe še vedno je, ne bi odpravili. Ljudje, ki so jim najpomembnejše izpolnitvene vrednote, bi to situacijo izkoristili za duhovno ali osebno rast, delali bi sami na sebi, kolikor se da, in poskušali iz sebe narediti najboljšo različico sebe.

Prav tako bi se vedli prosocialno, torej bi sodelovali z drugimi, nudili pomoč, bili torej solidarni ... Ljudje, ki jim za te vrednote ni mar, bi seveda odšli na potovanje s prvim letalom in delili slike o potovanju na socialnem omrežju.

Ali je postavni mož, ki je na smučanju v Franciji, v hotelu z lepo ženo ter zdravima otrokoma, ki mu je bila v »krizni situaciji« pomembna samo potreba po lastni varnosti, strahopetec? Katere so bile njegove moralne vrednote? Kako bi se vedla

takšna oseba v času epidemije, če bi bila moj sošolec? Ne vem. Prepričana pa sem, da v tem času skrbim za zadovoljitev potreb po varnosti in potreb po pripadanju in ljubezni in da v tej situaciji, ki je krizna, želim najprej zaščititi svojo družino in nato še sebe. Ne, nisem kot Thomas, ga pa ne obsojam, saj te pravice nimam.

Viri:

Maslow, A. H. A Theory of Human Motivation. Psychological Review, 50. 1943.

Maslow, A. H. Motivation and Personality,

Harper Collins, 3rd. ed., New York. 1970. Musek, J. Zgodovina psihologije. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za psihologijo. 2003.

Musek, J. Predmet, metode in področja psihologije. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za psihologijo. 2005.

**Lalita Grobelšek,
dijakinja II. gimnazije Maribor**

ŠOLA NA DALJAVO – NAŠE NOVE SPLETNE UČILNICE

Šolsko leto 2019/2020 je bilo tako za učence, učitelje in starše precej stresno. Znašli smo se v popolnoma novi, neizbežni situaciji, ko je bilo treba ves pouk preseliti iz varnih šolskih okolij – učilnic šole, v virtualen, deloma neznan svet.

Na OŠ Sladki Vrh učitelji že od leta 2006 aktivno sodelujemo v inovativnih projektih e-izobraževanja. Skupaj z učenci smo kreirali in razvijali e-šolstvo v slovenskem prostoru kot ena redkih šol z E-šolsko torbo. Naši učenci so bili ves čas vajeni dela v spletnih okoljih, a so nas letošnji

COVID-19 ukrepi kljub temu prisilili k novim učnim pristopom.

Šola na daljavo zahteva prenos celotnega učnega procesa preko spletnih povezav. Skupaj smo se odločili, da izberemo najprimernejši, po Evropi najbolj razširjen komunikacijski kanal za šolsko delo, to je Microsoftov Oblak 365. Ta nam omogoča uporabo aplikacij Teams in One Note, ki sta ključni za nemoteno šolsko delo tako med učenci in učitelji, kakor tudi med učitelji ter učitelji in starši. Marca 2020 je bil naš prvi korak izobraževanje strokovnih delavcev šole in učencev v

okolju Teams, ki smo ga v zelo strnjeni obliki izvedli na daljavo. Na ta način smo lahko izvedli videokonferenčne ure, na katerih so učenci vsakodnevno prejeli potrebno razlago učne snovi, učitelji smo učencem posredovali številna učna gradiva z vajami in zbirali njihove dokaze o učenju, na katera smo jim učitelji podajali povratne informacije o napredku v znanju. Prav zaradi takšnega načina dela so bila ocenjevanja znanja v mesecu maju 2020 veliko manj stresna in uspešna za učence. Ves čas je zelo uspešno potekala tudi spletna komunikacija med učitelji in starši, čeprav je bila



tovrstna izkušnja za starše povsem nova.

Šolsko leto 2020/2021 smo učitelji, učenci in starši pričeli veliko bolj pripravljeni za delo na daljavo. V mesecu avgustu smo učitelji veliko časa namenili izobraževanjem za delo na daljavo in še izboljšali organiziranost naše spletne šole za učence. V septembru smo imeli posebno izobraževanje za starše, kjer so se seznanili s poenotenim delom šole v primeru dela na daljavo in načinom komunikacije z nami, ki bo potekala le na daljavo. Učenci pa so svoje znanje o aplikacijah Teams in One Note nadgradili med rednimi šolskimi urami in v okviru dneva dejavnosti. V aplikaciji Teams smo za vse učence šole pripravili učilnice s celotnim predmetnikom

posameznega razreda, kjer lahko učenci najdejo povzetke učnih vsebin in napotke za delo. Vsak učenec ima znotraj svojega virtualnega razreda svoj spletni zvezek (One Note) za posamezen predmet, kamor zapisuje oz. odlaga svoje delo, učitelji pa mu sprotno pregledujemo to delo in podajamo povratne informacije. V koledarju, ki ga učenec vidi v Teamsu, so načrtovana vsakodnevna videokonferenčna srečanja z učenci, kjer učitelji v živo razlagamo učno snov in hkrati prikazujemo zapis na tablo. Učenci se tako doma za računalnikom počutijo, kot bi bili dejansko prisotni v razredu. Vso delo učenca lahko spremljajo tudi starši, ki lahko vsak trenutek pogledajo obvestila učiteljev, koledar dogodkov in spletne zvezke učencev. Čeprav smo fizično oddaljeni eden od drugega, pa

smo na nek način veliko bolj povezani med seboj.

Zagotovo je pristen objem, stisk rok, druženje in igranje otrok v skupini tisto, kar naši otroci in učenci najbolj pogrešajo in ga nobeno spletno okolje ne more nadomestiti. Kljub temu smo prepričani, da smo storili vse, kar je bilo v naši moči, da se šolanje na daljavo izvaja primerljivo z učenjem v šolskih klopeh. Prav gotovo bomo vsi skupaj svoje e-znanje nadgrajevali in učencem ponudili še več možnosti za reševanje izzivov, s katerimi se bodo spopadli na svoji nadaljnji poti.

Lidija Grubelnik,
pomočnica ravnateljice na OŠ Sladki
Vrh

DAN URESNIČENIH SANJ OTVORITEV VRTCA V SLADKEM VRHU

Ponedeljek, 31. avgust 2020, zadnji počitniški dan. V zraku je bilo čutiti veliko vznemirjenja, predvsem zaradi še vedno prisotnega koronavirusa in stalnega spremljanja ukrepov NIJZ, ki so nam vsem dodobra spremenili, prej samoumeven način življenja in vnesli med nas veliko negotovosti ter nam zapolnili misli s vprašanji kako naprej v prihodnost. Za nekatere je bil to le zadnji brezskrben počitniški dan, za nas v vrtcu v Sladkem Vrhu pa dan poln prijetnih občutkov, pričakovanih, predvsem pa dan, ki je zapisan v zgodovino kraja Sladki Vrh in Občine Šentilj z veliko začetnico.

V poletnih mesecih se je vsak delovni dan na objektu vrtca veliko dogajalo. Gradbena dela, ki jih je izvajalo podjetje Knuplež z Zgornje Velke, so bila v zaključni fazi, intenzivno pa se je še vedno delalo tako na zunanjih površinah vrtca kot v notranjosti. Z velikim veseljem in ponosom lahko povemo, da se je v celoti obnovil

obstoječi vrtec ter dogradil prostorni novi del, ki nas je razbremenil prostorske stiske. Celotna zgradba nam sedaj omogoča optimalne delovne pogoje in odlično spodbudno učno in vzgojno okolje za naše malčke. Vrtec je umeščen med OŠ Sladki Vrh, med stolpnico in blokovsko naselje v kraju, obdan z veliko zelene površine in v senci dreves v neposrednem okolju vrtca. Ob prihodu v kraj nanj opozarja in pritegne osvetljen napis ter sodobna arhitektura, ki ne dopusti, da objekt ne bi pritegnil pogledov mimoidočih.

In nepredvidljivi situaciji navkljub smo ga slavnostno otvorili na zadnji počitniški dan.

Otvoritev je potekala v skladu s priporočili NIJZ in žal omejenim številom prisotnih. Po uvodnem nagovoru župana Občine Šentilj mag. Štefana Žvaba in ravnateljice vzgojno-izobraževalnega zavoda OŠ Sladki

Vrh Andreje Košti je sledil glasbeni program, s katerim sta otvoritev popestrila strokovna delavca vrtca Simon Knuplež in Matej Bombek. Z glasbeno točko je na otvoritvi sodeloval tudi Tim Veinhandl, ki je ob spremljavi Simona in Mateja spretno zaigral na svojo harmoniko. Na slavnostni otvoritvi so trak za uspešno vzgojno-izobraževalno delo vseh zaposlenih v vrtcu in dobro počutje vseh otrok v novih prostorih vrtca prerezali ravnateljica, župan in poslanec v Državnem zboru RS Marijan Pojbič. Otvoritev si bosta na svoj način zapomnili tudi deklici Nia Hedl in Mia Rudl, ki sta pridržali blazino s škarjami.

Veliko uspehov pri delu in dobro počutje v novih prostorih je vsem navzočim z blagoslovom zaželel tudi župnik farne cerkve Marije Snežne Boštjan Lenart.

Kot je ravnateljica poudarila v svojem

nagovoru, je že decembra 2018 verjela županu naše občine in občinskemu svetu, da se dane obljube izpolnijo in zato še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste kakorkoli pomagali pri uresničitvi naše nove pridobitve.



Prostorne in svetle igralnice za 2. starostno obdobje



Prostorne in svetle igralnice 1. starostnega obdobja



Strokovni delavci Vrtca Sladki Vrh z ravnateljico Andrejo Košti in njeno pomočnico za vrtec Andrejo Vezjak

Andreja Košti,
ravnateljica
Andreja Vezjak,
pomočnica ravnateljice za vrtec
Foto: Vasja Šabeder

APEL SVETNIKOM OBČINE ŠENTILJ

Svetniki Občine Šentilj ste imeli na dnevnem redu seje 10. 9. 2020 odločanje o soglasju k prodaji lokalnega spomenika gradu Cmurek na Tratah, ki je v lasti države in v katerem deluje Muzej norosti. A je župan točko z dnevnega reda tik pred sejo umaknil. Ministrstvo za kulturo je župana obvestilo, da je v pripravi sprememba zakonodaje, ki bo omogočila dolgoročen najem gradu, za kar si v Muzeju norosti skupaj z investitorjem prizadevamo že od leta 2018. Imamo vse, le papirja ne moremo pridobiti od države.

Muzej norosti je v skrbi, da bi do spremembe zakonodaje prišlo čim prej, že prosil na Ministrstvu za kulturo. Pri tem pričakujemo podporo domačih predstavnikov v DZ, saj za grad Cmurek občanke in občani

kot prostovoljci predano in z vsem srcem že 7 let razvijamo kakovosten, edinstven, evropsko usmerjen turistični, kulturni in socialni program.

Prepričani smo, da smo vas morali prepričati. Nenazadnje smo prostovoljci s podporo mednarodnih skladov, ki sta prepoznala vrednost programa, na Tratah ustvarili že dve delovni mesti. Naša vizija se tukaj seveda ne zaključuje.

Dragi svetniki, kot občanke in občani vas kot izvoljene predstavnike Občine Šentilj pozivamo, da nas pri naših prizadevanjih podpirate, nas vključujete in obveščate o vseh postopkih, vezanih na grad Cmurek in nam ne nazadnje pomagata k pospešitvi spremembe Zakona o varstvu kulturne dediščine. Vsak

korak smo doslej morali domačini in domačinke narediti čisto sami, pa se nismo vdali niti obupali. Mi pač verjamemo, da občani skupaj lahko premikamo gore in oživljamo gradove.

Pričakujemo, da ne boste delali proti nadaljevanju programa, ki smo ga razvili domačini; je zart v Evropo in ima vso potrebno podporo strokovnjakov.

Računamo na vašo pokončno držo in vas lepo pozdravljamo.

Dr. Sonja Bezjak,
Darja Farasin,
Muzej norosti, Trate

SLOVENSKI DAN ŠPORTA

23. septembra smo prvič v zgodovini obeležili slovenski dan športa. Pedenjpedi iz Vrtca Ceršak smo se v ta namen podali na kolo. Spoznali smo trenutno najboljša slovenska kolesarja Tadeja Pogačarja in Primoža Rogliča. Ugotovili smo, da sta hitra in spretna – a da vedno poskrbita tudi za varnost sebe in drugih. Zato smo si tudi mi vsi nadeli čelade in preživeli dopoldne na kolesu. Kolesarili smo po poligonu – vozili slalom, se urili v hitrem zaviranju, predvsem pa neizmerno uživali. Kot se za slovenske kolesarje spodobi, smo za konec posneli tudi skupinsko fotografijo s slovensko zastavo.

Barbara Škerlec,
Vrtec Ceršak



TENIŠKI KLUB SLADKI VRH

Naš teniški klub ni klasičen klub ali standardna teniška šola. Teniški klub Sladki Vrh je sinonim za druženje, zabavo in rekreacijo. Kot radi rečemo – tukaj se tenis ne igra, tukaj se tenis živi. Člani in njihove družine radi sodelujemo pri vseh aktivnostih, kot so spomladanska priprava igrišča, urejanje okolice in sprotna vzdrževalna dela. Tukaj nikoli ne manjkajo hrana, pijača in glasba. Naših dogodkov se z veseljem udeležijo tudi simpatizerji tenisa, ki niso naši člani. Velikokrat gostimo teniške prijatelje iz drugih občin, predvsem radi se k nam pripeljejo iz Ptujja, Slovenske Bistrice in sosednje Avstrije. Vedno združimo prijetno s koristnim, naj gre samo za pripravo igrišča ali za borbo za ligaški naslov.

V sodelovanju z OŠ Sladki Vrh imamo organizirano Teniško šolo, kjer otroci spoznavajo teniško igro, se motorično razvijajo, poudarek damo na vzgoji in druženju s sovrstniki. Otroci se pod vodstvom izkušenega trenerja



Roka Galuna učijo osnov, kasneje pa ostanejo v klubu kot rekreativni igralci. Organiziramo teniška druženja z vsemi generacijami igralcev, saj nas to medgeneracijsko sodelovanje dela boljše in nam daje poseben pečat.

Vsako leto pomladi v sodelovanju s pobratenimi klubi (Ptuj in Slovenska Bistrica) organiziramo teniški kamp na morju, ki se ga udeleži velika večina naših članov z družinami. To je po navadi uvod v letno sezono, ko se iz dvoran preselimo na zunanje



igrišče. Letos je kamp zaradi covid situacije odpadel, a že delamo načrte za naslednjega.

Prav tako zaradi neugodnih razmer ni šlo vse po planu, a smo v skladu z omejitvami vseeno uspeli izpeljati vse tradicionalne turnirje in prireditve. Tenis je k sreči igra, kjer je rekreacija možna ob ohranjanju varne razdalje.

Tudi tradicionalna postavitve majskega drevesa v neposredni bližini igrišča privabi vsako leto veliko teniških navdušencev, sosedov in zabave željnih ljudi. Žal nam letos zaradi nepredvidljive situacije ni uspelo organizirati te prireditve.

Vsako leto imamo v planu organizacijo različnih turnirjev (otroške različnih starostnih skupin, ženske, moške in mešane dvojice), organiziramo občinsko ligo moških »singlov« v dveh kategorijah ter kot ekipa sodelujemo v Podravski ligi za rekreativce. Z nekaj prilagoditvami in omejitvami smo uspeli večino planov letos tudi izpeljati.

Ponosni smo na rezultate naših članov. Naj omenimo samo nekaj rezultatov iz dogodkov tega turbulentnega leta;

Ženske dvojice

1. mesto Vida Kocbek & Edit Hafner
2. mesto Jožica Ferk & Eva Zahovič
3. mesto Viktorija Kupčič & Jasmina Tišler

Moške dvojice

1. mesto Ivan Koželj & Boris Čelan
2. mesto Žan Friš & Sebastijan Gajser
3. mesto Igor Friš & Robert Korošec

Turnirji teniške šole:

tenis MINI

1. mesto Aljaž Nekrep Jarc
2. mesto Lara Polič
3. mesto Paulina Murkovič

tenis MIDI

1. mesto Jaša Unger
2. mesto Tomi Savič
3. mesto Tomaž Dvoršak

tenis U-14

1. mesto Aljaž Kiteš
2. mesto Tim Friš
3. mesto Maja Košnik

1. Medobčinska liga MOŠKI – SINGLE

1. mesto Žan Friš
2. mesto Jože Divjak
3. mesto Mario Jarc

2. medobčinska liga MOŠKI – SINGLE

1. mesto Martin Adler
2. mesto Boštjan Koren
3. mesto David Habjanič/Nikola Štampfer

Podravska liga

8. mesto: skupno ekipno TK Sladki Vrh
3. mesto na zaključnem turnirju: naš član Timotej N. Jarc

Novost letošnjega leta je tudi rezervacija igrišč, ki poteka preko aplikacije: rezervacije.slotennis.si. Tukaj si lahko sproti rezervirate igrišče, sicer pa za člane in nečlane ponujamo nakup dnevnih in letnih kart ter abonmajev. Za vsa vprašanja kontaktirajte: Igor FRIŠ (041 626 577) ali tksladkivrh@gmail.com.

S treningi nismo vezani samo na zunanje igrišče in letno sezono. Treningi so organizirani za otroke in odrasle tudi čez zimo (športna dvorana Sladki Vrh, hala v Cmureku). Ker je zanimanja za treninge (tudi odrasle) vedno večje, se trudimo narediti čim bolj optimalen urnik igrišča, da na eni strani zadovoljimo tistim, ki bi radi trenirali, na drugi strani tistim, ki bi radi igrali. To je na enem igrišču včasih nemogoče narediti optimalno. Trend zanimanja za igranje tenisa se v naši občini veča, zato bomo v prihodnje naredili še več na prepoznavnosti, kvaliteti in kvantiteti.

To nam bo uspelo le tako, če bomo še naprej uspešno sodelovali z lokalno skupnostjo, s šolo, občino ter drugimi domačimi in tujimi teniški klubi.

In kdo lahko igra tenis? Kdorkoli! Narava tenisa omogoča igranje vsem, ne glede na sposobnosti, starost, kondicijo ali izkušnje. Tenis omogoča vsakemu tekmovalno igro, zato nikoli ni prepozno, da se oglasiš pri TK Sladki Vrh. Kot pravi Henry Ford: Priti skupaj je začetek, vztrajati skupaj je napredek, delati skupaj je uspeh.

V tem smislu smo mi več kot uspešni in skupaj z vami bomo veliki zmagovalci! Kontaktirajte nas in postanite del uspešne zgodbe.

Borut Kocbek,
predsednik TK Sladki Vrh
Foto: Timotej Nekrep Jarc

RAK TREBUŠNE SLINAVKE

SIMPTOMI

Simptomi raka trebušne slinavke so včasih nejasni. Bodite pozorni na naslednje znake:



BOLEČINA V
TREBUHU



BOLEČINA NA
SREDINI HRBTA



NEPOJASNJENA
IZGUBA TEŽE



ZLATENICA
(porumenela koža
in beločnici)



IZGUBA
APETITA



PREBAVNE
MOTNJE



SIVO BLATO,
TEMEN URIN



NOVONASTALI DIABETES OB
NORMALNI TELESNI TEŽI

ZGODNJE ODKRIVANJE REŠUJE ŽIVLJENJA

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam pomagali v nesreči, ki nas je doletela 22. maja 2020 v poznih nočnih urah, ko nam je do tal pogorela garaža, v kateri je bil avto in razno orodje. Ogenj je bil tako silovit, da je prišlo do uničenja fasade na stanovanjski hiši (6 PVC oken je bilo popolnoma uničenih) in poškodovanja obloge na steni, ki je bila proti garaži.

Posebna pohvala gasilcem iz PGD ŠENTILJ in PGD SLADKI VRH, ki so se odzvali na klic soseda, ki je prvi opazil požar.

Hvala OBČINI ŠENTILJ za izkazano pomoč po požaru (kritje stroškov kontejnerja za odpadke) in DRUŠTVU UPOKOJENCEV SLADKI VRH, ki je organiziralo in izvedlo akcijo pobiranja prispevkov za odpravo posledic požara na stanovanjskem objektu.

Iskrena hvala našim sorodnikom, ki so pomagali odpraviti posledice požara in še enkrat VSEM in VSAKEMU POSEBEJ, ki je začutil gorje ob naši nesreči in se je pozitivno odzval na klic dobrote!

Branko Vezjak z Jožico Rokavec ter hčerki Suzana in Marina



Krajevna organizacija Rdečega križa Šentilj

Naša kri je nenadomestljivo zdravilo in najdragocenejše, kar lahko podarimo. Morda bomo s tem dejanjem že jutri nekomu povrnili zdravje, drugemu rešili življenje!

Spoštovana/-i krvodajalka, krvodajalec, občanka, občan,

Krajevna organizacija Rdečega križa Šentilj **Vas prisrčno vabi v sredo, 6. 1. 2021** v prostore **OŠ Rudolfa Maistra Šentilj**, kjer bo med 7.30 in 10.00 potekala redna

KRVODAJALSKA AKCIJA.

Če se počutite oziroma ste zdravi, Vas prisrčno naprošamo, da se, zaradi pomanjkanja določenih krvnih skupin, akcije udeležite. Zelo bomo hvaležni vsem tistim, ki se boste za ta korak odločili prvič. Prosimo, da na odvzem krvi pridete z osebnim dokumentom s sliko.

**Veselimo se Vas in Vas pričakujemo
ter se Vam iskreno zahvaljujemo
za Vaše humanitarno dejanje!**

Odbor Krajevne organizacije Rdečega križa Šentilj



Solna

HIŠKA

IMATE TEŽAVE Z ASTMO, ALERGIJO,
KRONIČNIM BRONHITISOM?

VAM SLABI VAŠ IMUNSKI SISTEM?

STE POGOSTO PREHLAJENI?

STE KRONIČNO UTRUJENI?

IMATE TEŽAVE ZARADI KAJENJA?

VAŠA REŠITEV SO SOLNE TERAPIJE
V SOLNI HIŠKI v Šentilju.

OB NAKUPU 8 TERAPIJ VAM 3 PODARIMO

Naročila na terapije: 031 639 248

info@solnahiska.si / www.solnahiska.si

 Solna Hiška

Oglas ni lektoriran.



*Stara klet Lilek Šentilj
vam želi*

»srečno 2021«.

Vabimo vas k nakupu naših novih, sodobnih, prijetnih in priljubljenih vin, naravno pridelanih sadnih sokov in drugih domačih pridelkov.

Naši pridelki so lahko odlična priložnost za darila.

Pridite na Mladinsko ulico 32 v Šentilju ali pa vam izdelke dostavimo na dom.

Tel. 040810173

FB: *Vino/Weingut/Winery – Lilek*

NAJBOLJ
unikatna
DARILA
na enem mestu!

 MGPRINT  031 747 462

TISK NA FOTO KAMEN | OVIKKE za TELEFON | PUZZLE | SKODELICE





Oglas ni lektoriran.

GRAMIKOM



- čistilne naprave
- zbiranje deževnice
- prečrpalni jaški
- lovilci olj in maščob
- ponikalni sistemi



GRAMIKOM
Ranca 2b
 2211 Pesnica pri MB

☎ **070 335 860**
 ✉ **info@gramikom.si**
 🌐 **www.gramikom.si**

AKCIJA
-30%
 OB NAKUPU BIOLOŠKE
 ČISTILNE NAPRAVE



031 539 437



vsat07@gmail.com



vsat07

**KOŠNJA ZELENIC, KOŠNJA ZAHTEVNIH TERENOV,
OBREZOVANJE ŽIVE MEJE IN GRMOV,
ODVOZ MATERIALA, PREVOZI, SELITVE,
ODVOZI NA DEPONIJO IN ŠE VEČ...**

Oglas ni lektoriran.

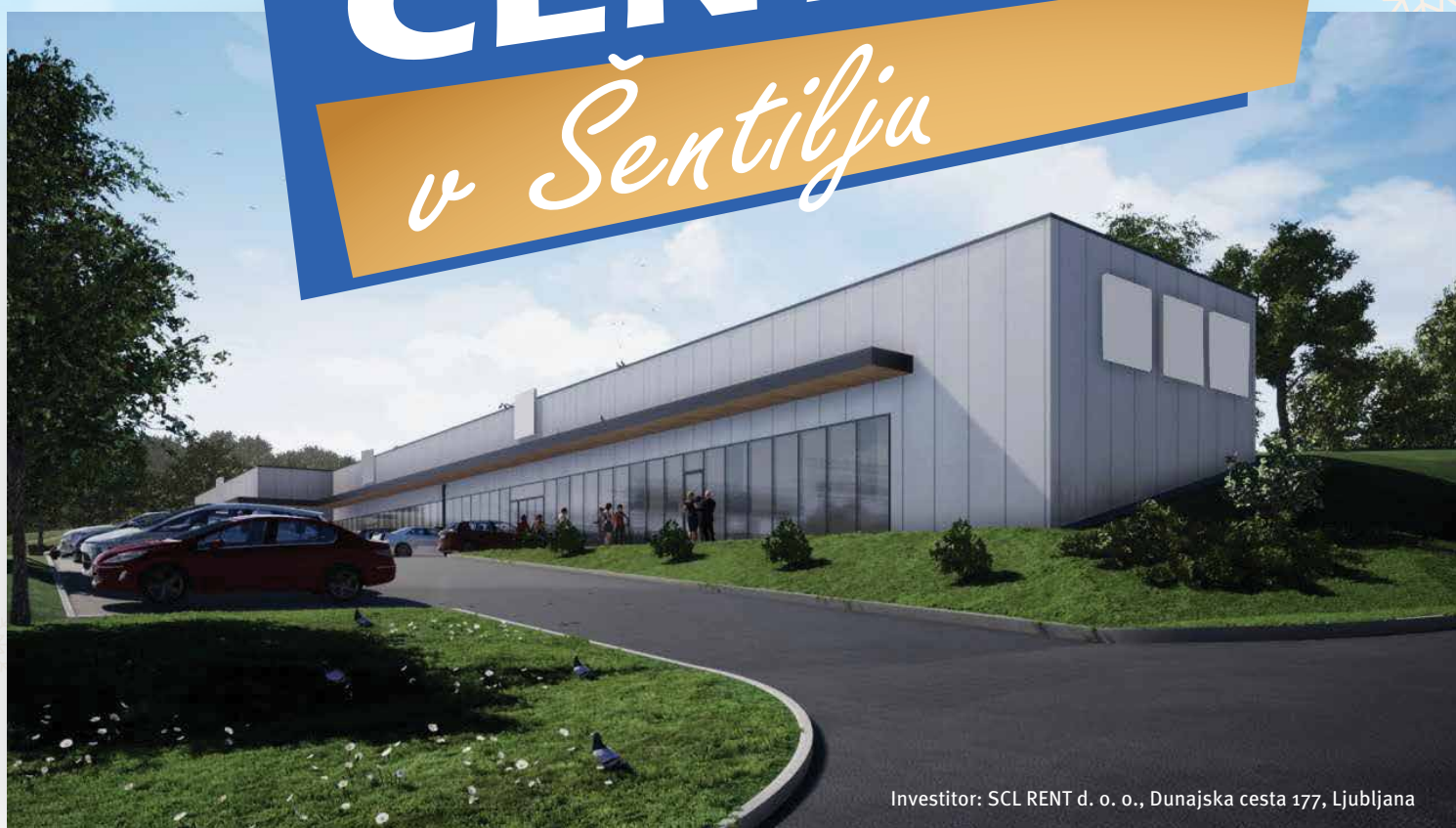
								SLAVNOSTNI MOŠKI SUKNJIČ, NAVADNO CRNE BARVE, S ŠAL OVRATNIKOM	RAZVOJNA STOPNJA	KREPKA, DEBELA ŽIVAL	OZEK PAS KOPNEGA ALI MORJA	CIMA, POGANJEK	IVAN ČARGO	PRIPRAVA ZA NAPE- NANJE	GNEZDI- TEV			
AVTOR: MATJAŽ HLADNIK	MEHIŠKO AMERIŠKI KITARIST (CARLOS)	VMESNI, PRILAGO- DITVENI ČLEN	ZMAĞA PRI SAHU	NA ZID ENAKO- MERNO NANEŠENA MALTA	ŽIGOLO	RAFAEL NADAL	GORSKE REŠEVAL- NE SANI AVIATIK, LETALEC		IND. ŠAHIST (VIŠVA- NATAN) PROŠILEC ZA AZIL									
GRADNJA, IZDELAVA, KI JO KDO OPRAVI SAM										TEKOČA MAŠČOBA SLONOVI, MROŽEV ČEKAN								
JUNAKA IZ ZGODBE O RAJU									PREKMUR. PEVKA (NIKA) LIDIJA OSTERC									
NATEG- NITEV, NATEGO- VANJE						KRATEK, JEDRNAT ODGOVOR ZELENA ŽABICA						LADO JAKŠA PTICA Z VELIKIM REPOV						
TOŠE PROESKI			RADIO- AKTIVNI PLIN (Tr) PRIPRAVA ZA ISKANJE					VZKLIK PRI BIKOBORBI IRONIČEN ČLOVEK			AM.PISEC (EDGAR ALLAN) AKVARIJ- SKA RIBICA							
OČKA, ATEK				MADŽAR. MESTECE OB MEJI AM.IGRAL. (LINDSAY)					VODNA RASTLINA PTICA UJEDA, SRŠENAR				STRUPEN ZIMZELEN GRM	DEBELOST, OKROG- LOST				
NASPROT- JE SLOGE							IGRALEC PERLMAN CVETICA S ČASASTIM CVETOM				IMPORT KIT UBIJALEC							
TV VODI- TELJICA (ALENKA)					VOŽNJA Z DVI- GNJENIM PALCEM LETALO									LILY ALLEN SVETA POSODA S KRISTUSO- VO KRVJO				
POMOČ: ANAND LOHAN RIGEL TORON	ŽIVAL ALI PREDMET ZA SREČO	NORVEŠKA GLASBENA SKUPINA PROTI- POMENKA				VELIKA MORSKA RIBA, TUN IMBECILEN ČLOVEK				NAJSVE- TLEJŠA ZVEZDA V ORIONU IGRANJE								
AFRIŠKA DRŽAVA Z GLAVNIM MESTOM LILONGWE							LIRSKI PESNIK NEDA UKRADEN					ITALIJAN- SKI RTV RAZKROJ						
ANONIMEN ČLOVEK, ANONIM									POROK TEKMO- VALEC NA SINJSKI ALKI									
SHANIA TWIN			12 MESECEV	BREZUPNO STANJE GRŠKI MITOLOŠKI LETALEC				ANJA RUPEL GLAS IZ PIŠČALI			NEKDANJI ITALIJAN. PREMIER MORO VŠITEK							
MESNI IZDELKI OB ZAKOLU PRAŠIČA						BUČNO PLOSKA- NJE IGRALKA RINA							EDWARD SNOWDEN ŽENSKI OSEBNI ZAIMEK					
KRAJ PRI KOČEVJU					CINIČEN ČLOVEK NATAŠA ABRAM					TELESNA DEJAV- NOST FRAN ILEŠIČ								
RUDNINA KALCIJEV TITANOV SILIKAT							OBARVANO SVETLEČE MEHKO KOZJE USNJE SLAB OBČUTEK PO NEDO- VOLJENEM DEJANJU											
AMORAL- NOST																		

Pravilno geslo iz prejšnje križanke se je glasilo PRIJETEN DOPUST. Nagrajenec je gospod **Danilo IVANČIČ**, Štrihovec 50j, 2212 Šentilj. ČESTITAMO! Nagrajenec bo nagrado prejela po pošti.

Rešeno križanko ali geslo nam s svojimi podatki pošljite na naslov: Občina Šentilj, Uredništvo GLAS-ila (nagradna križanka), Maistrova ulica 2, 2212 Šentilj v Slovenskih goricah do 26. 2. 2021, ali pošljete na elektronski naslov: urednistvo@sentilj.si. Izžreban nagrajene/-ka bo objavljen v naslednji številki GLAS-ila.

ODPRTJE NOVEGA CENTRA

v Šentilju



Investitor: SCL RENT d. o. o., Dunajska cesta 177, Ljubljana

Obveščamo vas, da bomo predvidoma 10. 12. 2020
odprli novi trgovski center ob Mariborski cesti v Šentilju.
Vljudno vabljeni!

Ob odprtju bo investitor doniral sredstva v višini
2.000,00 €
za socialno ogrožene otroke v Občini Šentilj.